
3 1761 06633829 4

HELLIGT ÆGTESKAB

AF

INGEBORG MARIA SICK

«Denne Hemmelighed er stor.»
Eph. 5, 32.

ANDET OPLAG

KØBENHAVN
DET NORDISKE FORLAG
ERNST BOJESEN
1903

Trykt ialt i 2500 Ekspl.

brief
PTB
0041258

KØBENHAVN. — GRÆBES BOGTRYKKERI.

Der er et helligt Ægteskab.
Det stiftes ej i nogen Kirke,
thi den besegler kun hvad Gud,
hvad Gud alene selv kan virke.

Der er et helligt Ægteskab.
Det har kun Gud, ej Kirken inde,
thi kun hvor en ved ham blev to,
kan to igen som et sig finde.

Der stiftes helligt Ægteskab
kun mellem Edens Roser hvide,
hvor Guddoms-Haand drog frem som Brud
en Kvinde skær af Mandens Side.

Kun der er helligt Ægteskab,
hvor Mandens Længsel blev en Kvinde,
og han i hende fandt igen
forklaret det han selv bar inde.

Det stiftes kun bag Edens Port
det Ægteskab, som Gud har villet,
og — «dette Sakrament er stort» —
det bærer lueklart hans Billed.

Der var en Gang en Have, som laa «udi Eden mod Øst» med «mangehaande Træer, lystelige at se til.»

Nu er der ingen, som rigtig ved, hvor Stedet var, men i forskellige Lande gaar Sagnet endnu, at der har Eden ligget. Det siger de ovre i Indien, hvor der er de mange Træer og Vækster, lystelige at se til, hvor Roser og Heliotroper slynger sig ind i hinanden mellem mandshøje Bregner, hvor hvidblomstrende Kaffeplantager bølger med Vellugt som af Jasmin, hvor Kokospalmen ranker sig, hvor Kaneltræet dufter. Den, der har set Indiens Skove, siger: Ja — og saa er der det underlige, at blandt alle de fremmede, dejlige Træer synes man, der bor hjemlige Drømme fra Ens første ubevidste Barndom, at man finder et Udgangspunkt, man længe har søgt, at man kan høre sin egen Vugge gaa — derinde i det dybe, susende Skjul . . .

Og i Landet, som breder sig ved Ararats Fod, det Land, som er hærget, skændet og trampet ned

som intet andet i Verden, der siger de skræmte, forkuede Beboere den Dag i Dag med et Suk: her var det. Henover Ødemarken skrider jo endnu de fire Strømme, der randt af Edens Flod. Og om Foraaret, naar Vandene har sprængt den strænge Vinters blinkende Is-Panser og svulmer langt over deres Bredder med klare, levende Bølger, da tavler de Grunden med Purpur og Guld, da drager de et Slæb efter sig af skinnende Krokus, Perle-Hyacinter, violblaa Anemoner og blodigrøde Liljer — mer klædt end «Salomon i al sin Herlighed». Da ser man endnu som et Glimt af Haven «udi Eden mod Øst.»

Der er i Danmark vel ingen som siger: her var det, ingen som mener, at Haven har ligget ude i Nordsjælland. Dog er der Steder — ja vel et især — hvor det godt kunde tænkes.

Mangehaande Træer lystelige at se til — ja, det er der. Egetræer med saftiggrønne, ungdomsfriske Blade og mange Aarhundreders Pukler paa Ryggen, Bøgetræer, hvis løvtunge Grene nejer sig langt henad Jorden, Lindetræer, hvis lyse Kroner stiger i slanke Kirkebuer langt, langt over Ens Hoved og svinger deres matgyldne Blomsterklaser som fine Røgelsekar, hvis Balsam fylder Hvælvingen, medens et dæmpet Orgelbrus — Tusinder af Biers Summen om alle de duftende Kalke — vugger Ens trætte Tanker til Hvile. Og det blomstrer for Ens Fod,

vel ikke med glødende Liljer som Østerlands Konger i Purpur, men med lysende Flokke af smaa Jomfruer i Brudelin — hvide Anemoner, Skovmærker, Liljekonvaller, vilde Natvioler, Pyrolaer med spæde Porcelæns-Klokker og Æbleroser — rødmende over hvert et Gærde.

Der er ikke fire Floder, men de behøves ikke heller for at vande Haven; der er nok af skjulte Kilder, som kan holde Græsset grønt. Der er ikke fire Floder, men der er en Sø. Mon der ikke var en Sø udi Eden mod Øst? En Sø, der kunde tage hele Stedet ind i sin blide Favn og give en stille, trohjærtet Spejling af alle dets vekslende Stemninger — fra den første morgenrøde Klarhed til det sidste tindrende hvide Blink af Stjærner...

Alligevel — de Lighedspunkter kunde mange andre Steder have at opvise. Det er noget helt andet, som gør, at man tænker: var det dog ikke her? Det er dette, at Stedet derude i Nordsjælland ligesom har lukket sig over en Hemmelighed. Jo dybere man trænger ind i det, jo mere føler man det. Selv den overfladiske Beskuer har en Fornemmelse deraf og siger: her er trist — skønt han ikke rigtig kan begrunde dette; thi her er saa lyst og blomstrende og kvidrende som i nogen dansk Sommerskov. Den, der er trængt dybere ind, føler, at her er tilsløret. Langt inde bag hvælvede Lindekroner og slæbende Bøgegrene,

mellem Konvaller og Skovmærker, ligger der noget og slumrer under et Slør. Ligesom et andet Sted, gemt i dette, et Sted, der egentlig er Stedets Hjærte . . .

Og der er Stunder, hvor man aner, at Sløret kunde glide tilside og Hjærtet lade sig op. —

— Det var en stor Hemmelighed, som blev fuldbyrdet i den Have «udi Eden mod Øst». Der gik et Menneske, som var ene med sig selv og bar paa en Længsel saa dyb, at han ikke ejede Tanker til at klare den med, Ord at udtrykke den i. Og han søgte — ud af denne Længsel, indtil han var ved at bukke under for den.

Da vaagned han en klar Morgen og fandt, at hans eget dybe Suk var blevet til et andet Menneskes Aandedræt, at hans Længsel var løst ud og kom ham bævende imøde som et andet straalende Væsen — af ham og derfor til ham — med alle hans Hjærtes skjulte Drømme i sine vaagne, levende Øjne . . . .

Det Liv, han før i sin Side
følte kun lønligt banke —
det saa han imod sig skride,
kaldt frem ved en Guddoms-Tanke — —
— — — — — — — — —
Da vandred paa Edens Vange
hvor Livstræet rejste Stammen

en Brudgom og Brud tilsammen.
Og Røsten fra Havens Gange
fornam de i Hjærtets Flammen
at vie dem med sit Amen.

— Dette med to, som fandt sig selv i hin anden, er dog maaske en inderligere Ejendommelighed ved Eden end de fire Floder og de mangehaande lystelige Træer. Derfor kan Glimt af Haven ogsaa søges andre Steder end blot ved Ganges og om Ararat — kan søges ogsaa i Nordsjælland. Men netop derfor er og bliver den vel saa saare vanskelig at finde — i en Verden, hvor Mennesker «æder og drikker, tager til Ægte og bortgiftes» uden at have oplevet det mindste af den Edens Hemmelighed med hinanden — uden maaske blot at ane, at denne Hemmelighed er til . . . .

I

Det var Bryllups-Aften.

Hele Naturen holdt den med — man følte det. Himlen var lys over Skoven — junilys — bar ikke sin strænge Kronings-Dragt af sorteste Fløjel med de tunge, blanktslebne Smykker, var let og gennemsigtig farveløs som et Brudeslør. Et Par vandklare Stænk af Stjærner skælvede deroppe — som Dugg-Draaber eller Glædes-Taarer i Menneske-Øjne. Og det var endda, som om Himlen havde rystet de fleste af sig — drysset dem ud over Grønsværet, hvor de tyngede smaa slumrende Blomsterbægre ned mod Jorden med deres blinkende Vægt.

Duft var der overalt — blød og lun som var den aandet ud fra unge, varme Menneske-Hjærter. Kun lige ved Søen blev den kølig — som en Berøring af blide Hænder. Et Sted kom den fra Vanille-Orchis — den kendte man tydeligt. Og der stod to mellem fint Græs lige ved Gangen — slanke og blege, rundne af samme Rod med deres klare Blomsterkroner slyngede ind i hin-

anden — ligesom smeltede sammen af deres eget, berusende Aandedræt . . . .

Men ellers var den ubestemmelig, Duften — steg op fra dugget Græs, frodig Jord og mange spæde skjulte Blomster — og bølgede om En som usynlige Kærtegn.

Søen var hvid med et let Gyldenskær, ubevægelig og glat.

Og Stilhed var der — blufærdig Stilhed, som man følte egentlig var Længsel.

Imellem kom der et Suk — en dybt aandende Gliden ud af Længselen i unævneligt Velbehag. Det begyndte som et Sus højt oppe under de store Bøge-Kroner, dalede ned imod Søen og strøg som brudte, bløde, næppe synlige Ringe henad den stille Flade, steg op igen og gled over Grønsværet som en Skælven, der gennemrislede alle smaa Blomster med sitrende Fryd, saa de fældede deres Duggdraaber ind i hinanden og slap et nyt Aandefang af Duft ud i Natten.

Og der var to Mennesker. Det var for dem, med dem — eller ud fra dem, at hele Naturen holdt Bryllups-Aften.

— Det sidste Tog, som henad ti kom brusende fra Hovedstaden mod den lille landlige Station, havde bragt dem med. Der havde været festlig Modtagelse paa Perronen, Vogn med hvide Heste fra Kroen til at hente dem, en lille tynd Æreport

af ungt Bøgeløv og Pinseliljer foran deres Husdør og store Buketter af vilde Liljekonvaller og Sirener i alle Stuer mellem de mange tilsendte Gaver.

Der var en stor Kage paa Tebordet fra den nye Pige — med en Krans af Forglemmigej om. De havde drukket Te — siddet ene tilbords med hinanden for første Gang — set lidt paa Gaverne — og Klokken var bleven mange.

Bruden stod ved Vinduet, saa ud over den stille Vej og indaandede Kølighed fra duggede Lindeblade.

«Ved du, hvad vi vil?» sagde hun. «Vi vil ud.» Brudgommen stod med Armen om hendes Hals. «Det tror jeg ikke,» sagde han. Hun strøg sin Kind imod hans Haand. «Jo, vi vil! Du kan jo mærke, de er alle i Seng herude. Her er ligesaa uskyldigt stille som i et Barnekammer, hvor de smaa ligger og sover. Vi kan ikke modstaa at være lidt umoralske. Vi maa ud .... Det er altfor bedaarende morsomt at gøre noget, der slet ikke gik an igaar.»

Han bøjede hendes Ansigt tilbage og sit eget ned imod det: «Det kunde vi maaske opnaa — ogsaa ved at blive hjemme.» — «Jamen vi maa ud — at høre Græsset gro. Iaften kan vi høre det. Ved du, hvorfor Græsset gror?» — Han drog hendes Hoved nærmere ind til sig: «Nej, men ved du hvorfor —»

Hun trak sig en Smule tilbage. «Det gror, fordi det længes. Og i Aften kan vi høre, hvordan hele Naturen længes, fordi vi selv» — «Fordi vi selv?» — «Ja, gaar du med, skal du faa det at høre. Alle mine Hemmeligheder skal du faa derude under dine egne Lindetræer!»

«Men du vil da ikke gaa ud med Slør og Krans!» — «De Par Skridt! Jovist! Jeg tager blot det hvide Shawl om. Saa tror du, jeg er en Elverpige.» — «Nej, jeg tror blot, at du er min Hustru. Det er mer vidunderligt end alle Æventyr i Verden.» — «Er det bedre, synes du, end at være forlovet?» — «Lad mig se — jo — ja, det vil sige — saa umaadelig stor Forskel har jeg ikke mærket endnu. Men det kan maaske komme.» — «Ikke mærket! Hvor du er underlig, Holger! Nej, nu skal vi afsted. Tænk, at jeg maa gaa ud med dig — næsten midt om Natten — og gaa hjem med dig — — at jeg maa — jeg maa — —»

— «Hvad maa du?» — «Netop det som ligger i Ordet. Ser du, fra man var Barn, hed det jo altid: du maa ikke. Det maa du ikke — netop om det man helst vilde. Gudrun sagde en Gang — du ved, hun kan sige sin Mening!» — «Kan hun?» — «Ja — nej, se ikke saadan paa mig, saa kan jeg ikke fortælle. Gudrun sagde: det er drøjt at være Barn. Man maa aldrig! Godt, at man bliver voksen en Gang. Saa maa man da

endelig! — Men efter Konfirmationen blev der meget mere, som ikke gik an. Saa sagde Gudrun: det er drøjt at være Menneske! Man maa aldrig det man vil. Og man vil aldrig det man maa. — Ja, sagde Mor — søde Mor! — det er Livets Kamp, og den skal ende med, at du kun vil det du maa. — Det syntes Gudrun var et saa grusomt kedeligt Punkt at skulle naa til. Men tænk, nu paa en Gang er jeg kommen ind i en helt ny Verden — en helt anden end den gamle med de mange Forbud, hvor jeg maa det jeg vil — det jeg vil — helt og frit! . . . .»

Hans Arme fangede hende tæt ind: «Hvad er det saa Fuglen vil?» — «Jeg siger det ikke — jeg siger det ikke! Det angaar ikke dig. Jo maaske — ude under Lindetræerne. — Men Skoene — de hvide Silkesko! Nej! det gaar ikke an — i Dugg og Støv. Jeg ved, der er et Par lakerede i Rejsetasken — dem kan jeg tage paa. Vil du vende dig lidt om, medens jeg skifter?» — «Nej, saa naragtig tror jeg dog ikke jeg vil være.» — «Ja — saa maa vi gaa i de hvide!» — «Nej, det har vi ikke Raad til. Saa maa jeg før se ud af Vinduet — for denne ene Gang.» —

«Holger — har du nogensinde set en Fod i Silkestrømpe?» — «Ikke det jeg husker.» — «Vil du forfærdelig gerne se det?» — «Nej.» — «Saa værs'god! Er det ikke nydeligt? Nej — aa nej,

det maa du ikke!» — «Maa ikke! Det er der ikke noget, der hedder mere.» — «Jo, naar jeg hvisker dig i Øret, at — — jeg bliver saa forfærdelig skinsyg paa Foden.» — Han lo — tindrende lyst. «Er der ikke andet ivejen! Det skal vi straks afhjælpe!»

«Nej — nej, nu vil du ud! Og jeg vil med dig.»

— Da de kom ind under de høje Lindekroner, faldt Stilheden over dem. Den levende Stilhed, som egentlig var Længsel. Og hos dem begge løste den sig i det dybe Suk, der var som en Gliden ud i en uendelig Følelse af Hvile og Velbehag — og som hele Naturen bævende deltog i.

«Hvor bliver saa Hemmelighederne af, lille Fugl?» — «Jeg kan ikke faa dem sagt. Her er saa dejligt, at jeg bliver helt beklemt. Det er ligesom det slet ikke var det Sted, jeg kender fra før.» — «Det er det vist heller ikke; man kunde næsten tro, det var en lille Krog af Eden.» — «Ja, her ser saa nyskabt ud. Det er vist blevet Aften for første Gang?» — «Ja, det vil sige for første Gang, siden der gaar to Mennesker paa Jorden. Det er den første Bryllups-Aften.»

«Aa, nu ved jeg det! Hele Naturen holder Bryllups-Aften. Hele Verden holder Bryllups-Aften. For hele Verden — det er jo bare os to.»

«Ja. Det er første Gang, at det skal opleves her

paa Jorden, hvad to Mennesker, en Mand og en Kvinde, kan være for hinanden.» — «Er det aldrig oplevet før, Holger? Virkelig aldrig?» — «Nej aldrig — saadan! Saa kan du nok forstaa, hvad det er for en mærkværdig Stund. Kan du ikke?»

«Ja, synes du ikke, at hele Naturen kiger paa paa os — med saadan hemmelig Forventning i sine Øjne? Den vil nok se, hvor lykkelige vi kan finde paa at gøre hinanden — nu da vi maa alt hvad vi vil.» — «Hvad vil du saa? Hvad vil du? her skulde jeg jo have det at vide.» — «Aa Holger — mit Slør! der bliver ikke en Smule tilbage af det.» — «Det skal der heller ikke. Ikke for mig ialtfald. . . . Hvad vil du saa?»

«Slip mig lidt, saa skal jeg sige det! Nej, ikke endnu. Jeg har mer at fortælle dig først. Ved du, jeg var saa angst idag for det store Orgelbrus, da jeg skulde ind.» — «Hvorfor?» — «Jo, jeg syntes, det maatte knuge mig til Jorden. Og da det saa kom, var det blot som Arme, stærke, velsignede Arme, som bar mig lige op til Alteret. Og deroppe — nej, jeg kan ikke sige dig, hvor jeg følte, at gamle Morfar stod der i Guds eget Navn — jeg synes næsten i Guds Sted! Og det var som et Under det hele. Vi kom som to, der længtes mod hinanden, og Gud gjorde os til et — vi kom derop med vor Kærlighed, og han tog den og velsignede den — og gjorde den til Pligt.

Jeg havde aldrig tænkt, at det kedelige Graavejrs-Ord kunde blive saa lueforgyldt! Nu skal jeg elske dig, Holger — jeg skal, jeg skal.» — «Nej, det kan jeg dog ikke lide at høre. Dér maa du kun vide af at ville, aldrig andet. Du skal være fri som Fuglen i Luften — — netop som min egen Fugl.»

«Ja men Holger — jeg vil saa gerne skulle. Det maa du ikke tage fra mig. Det gør mig saa tryg. Ellers turde man jo ligefrem ikke være saa lykkelig! — Véd du, hvad der greb mig saadan i Talen? det Ord «hellig Ægtestand». Har du hørt noget saa dejligt før?» — «Nej, absolut ikke — naar du siger det.» — «Tænk, at det Forhold, vi to staar i, det er hellig Stand! Den stakkels, enlige Stand — den er ikke engang hellig for al sin græsselige Fattigdom! Ikke i vor Kirke ialtfald. Men tænk, at Lykke, rigtig Jubel-Lykke kan være Hellighed! Og det kan man jo slet ikke undvære. Forstaar du, hvad jeg siger?» — «Ikke saa ganske.» — «Aa, Holger, du hører slet ikke efter!» — «Nej — jo — men det er som Fuglekvidder . . . Maa jeg ikke have Lov til blot at høre — og lade være med at tænke efter?» — «Ikke rigtig endnu. For det er alvorligt og vigtigt, det jeg siger . . . Le ikke, Holger!» — «Allersødeste Elskede» — —

Jeg vilde blot sige — lad dem tale nok saa længe om, at det, der er forbudt, er saa dejligt.

I Bunden er der ingen, som kan mene det. De føler det nok, alle de Stakler med de løse Forbindelser, at en sky Samvittighed gnaver paa Lykken. Tror du ikke ogsaa?» — «Jo—jo, naturligvis kommer vi ikke udenom det, at vi er skabt i Guds Billede, og derfor — —» «Og derfor er der ikke nogen Kærligheds-Lykke, som kan stille et Menneskes dybeste Trang uden den, som er hellig Pligt. Man kan ikke slukke sin Tørst i Mudder. Der maa rent Vand til! Og den Lykke kunde de jo faa allesammen omtrent. Det er det dejligste i Verden at være gift» — — «Ved du saa meget om det, lille Fugl?» — «Ja, selv om jeg ikke ved saa meget, fordi jeg ikke har været det saa længe, kan jeg da nok føle hvordan det er. — Det er saadan en Jammer at tænke paa, at den Lykke gaar de og plumrer for sig selv! . . . Holger, siger du ikke ogsaa: der maa fra i Aften ingen ulykkelige Ægteskaber være mere — de maa ikke løbe fra hinanden eller gaa og gøre hinanden Livet surt — og helst ingen ugifte Mennesker. Vi vil lave Verden om i det Stykke, vil vi ikke?»

«Nej, det gaar jeg ikke med til! Det er et uoverkommeligt Arbejde for en Smule Kapellan. Var man endda Sognepræst, kunde man maaske forsøge.» — «Men Holger, det er da saa ligetil at elske hinanden!» — «Ja, men man kan blot ikke faa dem til det — Mennesker i Almindelighed og

Ægtefolk i Særdeleshed! Men vi kan jo gerne prøve paa at vise dem, hvor godt man kan have det med hinanden — og hvordan den Lykke, som er helliget ved Guds Ord og Bøn, som grunder paa hellig Pligt, er den eneste, som kan staa for alle Storme. Saa faar vi maaske et Par Stykker til at indse det.» — «Ja, jeg bad om det idag, at vor Lykke, den maatte vi ikke have blot for os selv — men at vi maatte drage andre med ind i den.» — «Ja, jeg har ikke det mindste imod det — men jeg maa indrømme, at de andre, med samt deres Ægteskaber, ligger mig dog noget fjærnt i Aften. Jeg kan ikke komme stort videre end til et eneste andet lille Menneske — som du maaske kender en Smule til.»

De var naaede gennem Alleens dæmrende Skygge ud i dæmrende Klarhed. Foran dem lyste Søen, gyldenbleg med enkelte dybe Purpurstriber, der skar sig som blodige Rids gennem Fladen. Store bløde Plæner strakte sig til begge Sider, Duften fra Vanille-Orchis slog op imod dem.

«Her maa vi vende, lille Fugl — vi naar ikke ned til Søen. Kan du huske Stedet?» — «Holger, er det dog ikke, som om det kunde have været imorges?» — «Jo, jeg synes bestandig, at du kommer gaaende ned ad den Gang — i den matblaa Kjole med den nedfaldende Knipling i Halsen, de smaa skarpt røde Koraller mod den hvide Hud og

det store Bundt Bregner» — — «Som jeg nok egentlig ikke havde Lov til at plukke.»

«Jeg anede jo ikke, hvem du kunde være, men jeg husker, det faldt mig ikke ind at spekulere over det. Jeg syntes, jeg vidste mer om dig, end jeg kunde spørge mig til. Og da jeg hilste dig — fordi jeg kunde ikke andet — faldt det mig saa underligt at lade det blive ved en Hilsen. Ved du, hvad jeg havde Lyst til?» — «Nej — at kysse mig maaske?» — «Nej, det var ikke det. Skønt — hvis det lige var blevet tilbudt mig — som nu, nu — ikke sandt? — Nej, jeg var virkelig nær ved at tage fat om det lille røde, varme Halsbaand — og at føre dig med mig, ganske rolig og læmpelig, ud ad min Vej. . . .»

«Nej, Holger, hør dog engang, her er «sagte Susen.» Kan du huske, hvad den betød, den sagte Susen? Og hvem der var i den? Det er dog vist den allerinderste Krog i Eden. Her vil jeg sige dig det . . . Sæt dig her, aa, sæt dig et Øjeblik, før vi gaar hjem.» — «Ja og hvad saa? Skal du blive staaende?»

«Ser du, her sad du den Morgen. Saa slog du Øjnene op og saa, at inde fra Bregnekrattet kom der En» — «I blaa Kjole, med smaa Koraller om en meget hvid Hals — ganske rigtig.» — «Og nu tror jeg egentlig blot, at du har siddet her hele Tiden og stirret mod hende, som kom — med

hele dit Hjærte.» — «Med hele mit Hjærte. Det kan nok passe.» — «Og hun er blot kommen nærmere og nærmere . . . Nu er hun kommen helt hen til dig — nu sætter hun sig hos dig — nej Holger, sid stille . . . Og vil du saa bøje dit Hoved lidt imod mig?» — «Hvad er det, du gør?» — «Du skal ind under mit Slør. Jeg vil slaa det ned over os begge. Kan du se, hvor det kan sprede sig? Kan du se, hvad det er for en fin og hvid Helligdom, du skal ind i?» — «Aa lille Elskede» . . . — «Nej Holger, du maa ikke lægge dig paa Knæ i Græsset.» — «Jo, jo, saadan skal man ind i en Helligdom . . . Tag mig saa om Halsen, tag mig om Halsen — saa lægger jeg mit Øre helt ind mod dit Hjærte og hører, hvordan det slaar — — og hvad du vilde betro mig.»

«Ja, hvis jeg kan faa det sagt. Holger, jeg tror —» «Hvad tror du? og hvorfor ryster du? Den er da ikke bange, Fuglen, nu, hvor jeg lukker Hænderne helt sammen om den? Det er da ikke saadan, at den dog helst vilde slippe fra mig?» — «Nej, nej! . . . Jeg har jo Lov, rigtig Lov til at sige dig alting nu?» — «Ja, alt — og mere til.»

«Ser du, vi er jo opdragne saadan med Hjemme-Undervisning og ingen Veninder og med Mor til at passe paa med alt. Derfor er jeg paa en Maade saa uvidende om — — Mor synes, der er det i

Livet, man ikke taler om — ja, det finder du maaske ikke?» — «Nej — jo — ja, det kommer an paa —» «Jeg ved saa lidt Besked — saa lidt som du maaske ikke kan tænke dig.» — «Lille Elskede — lad mig se rigtig en Gang paa «den», som ved saa lidt Besked . . .» — «Nej, nej, du maa ikke se op! Jeg skal nok passe at holde dine Øjne lukkede ind mod mit Hjærte, saa du ikke kan se . . .»

«Ja, jeg har heller ikke nødig at se op, naar jeg kan høre hvordan det slaar — saa varmt og stærkt — og siger ja, ja — til alt, hvad jeg beder det om.» — «Ja, det gør det, Holger, men der er noget mer, du skal høre. Jeg kommer nok uvidende, men ikke ubevidst. For jeg kan føle mig frem til langt mer, end jeg kunde vide . . . Og jeg føler at alt, hvad du har gaaet og længtes efter — alt hvad du savner og trænger til — det har jeg til dig, fordi Gud har skabt mig helt igennem som en Gave til dig . . . Og det har jeg længtes saadan efter at hviske dig ind i Øret: Holger, jeg ved godt hvad jeg er — jeg er en Gave, helt og alene til dig.»

«Elskede, Elskede — hvor er de søde, de smaa Hænder, som trykker mig saa fast ind imod Hjærtet! Min egen, egen Gave! — — Aa, men sig mig dog, hvordan skal jeg kunne tage imod den! Jeg har jo gaaet og tænkt paa det hele Tiden — og blot

fundet, at jeg er ikke nær god nok til det. Naar jeg hører paa dig — saadan som du har gaaet og kvidret om mig — saa bliver jeg igen til den kejtede Skoledreng med lange Haandled, der blot havde Lyst til at gemme sig, hver Gang de smaa Piger saa paa ham. Det er ligesom det blev første Gang igen — at jeg blot tør hilse dig og se dig glide forbi . . .»

«Nej, Holger, du maa ikke tage mig saa overjordisk, for det er jeg slet ikke.»

«Aa, der er vist ikke mindste Fare for det — men bliver du dog ikke borte for mig mellem Folderne paa dit eget hvide Slør, hvis jeg nu rækker mine Hænder af Kød og Blod ud efter dig — gør du dog ikke? Skulde man ikke synes, at det var det rigtigste, om jeg blot lagde mine Haandflader her under de Barnefødder i Silkestrømper — og løftede dig langt, langt op over mig selv . . .»

«Nej, for du vil jo gøre mig lykkelig, Holger.» — «Tror du jeg vil, lille Elskede, tror du jeg vil?» — «Ja, og Lykke, ved du, hvad det er?»

«Ja, det kan jeg nok sige dig: det er at slaa begge Armene — saadan — om den lille skælvende Fugl og vide, at hun er min, min . . . Lykke, det er at tage sin egen i fast og tryg og fuld Besiddelse — for hele Livet.» —

«Nej — aa nej, Holger! Lykke — det er at yde — at yde dig lige til min allersidste Hvid — alt det jeg ved, og alt det jeg ikke ved — alt det du ved, og alt det du ikke engang kan ane, at jeg har — — vil du saa nok love at gøre mig lykkelig — vil du? Holger, hører du mig?»

«Ja jeg hører — — jeg hører — dine søde, velsignede Ord og dit Hjærte — saadan som det slaar — her mod mine Hænder — her mod mine Læber — — og jeg kan ikke rumme det altsammen . . . Men sig det en Gang endnu, at du er min — min af al din frieste Vilje, og at du elsker mig — at du elsker mig» — — —

«Aa hør, nu er den Susen her igen! . . . Holger, synger ikke mit Hjærte? Lovsang, Lovsang fordi jeg maa være for dig alt det jeg vil. . . . Jeg elsker dig — jeg elsker dig . . . og jeg vil — jeg vil blot slippe mig selv ud af det allerinderste Skjul — helt ud imod dig . . . Tag mig saa helt ind — — helt ind» — —

«Helt ind — helt ind — i mit allerinderste Skjul — Elskede — Elskede» — —

— — Langt inde mellem Træerne var der en Fugl, som i Drømme slap et Par blide, trillende Elskovs-Toner ud og atter selv kvalte dem under sin Vinges bløde Dun . . .

Suset fra Bøgekronerne strøg ned over Grøn-

sværet som et sidste Suk, der løste al Længselen ud i Hvile — dyb og tryg.

Saa blev alt stille, ganske stille.

Det var Nat, Bryllups-Nat. Og det var, som om hele Naturen holdt den med . . .

Juni 189—

Sødeste lille Mor!

Hvor skal jeg begynde og hvor skal jeg ende! Undskyld, hvis jeg siger det i hvert Brev. Holger kommer ind fra Haven og stikker Blomster i mit Glas og en i mit Haar, Holger sidder og skriver Prædiken inde ved Siden af og taler om den med mig bagefter, Holger læser eller gaar op og ned ad Gulvet og synger — eller ler pludselig gennem alle Stuer og er saa ejegod og bedaarende — og saa utaalelig imellem, at der slet ikke er Ende paa det. Ham kan jeg ikke blive færdig med — og heller ikke med min Lykke.

Lille Mor, lille Mor — jeg synes jeg ved alt hvad du tænkte den sidste Morgen, da du kom ind ved min Seng og sad og strøg mit Haar, saa jeg endnu kan føle dine Hænder om det . . . Aa, Mor — men det har været saa velsignet, alt hvad jeg har oplevet med Holger . . . Og jeg elsker ham!

Og jeg elsker Jer alle tre, som jeg slet ikke kunde det før. Jeg har kun en Sorg: hvordan

gaar det at være uden mig? Jeg savner Jer saa grænseløst, men jeg har Raad dertil, jeg har jo faaet min Lykke for det. I maa ikke savne mig, I har ikke faaet noget istedetfor!

Er gamle Morfar endnu ikke saa rask, at I tør komme herud? Tænk, at han skulde blive saa forkølet paa Bryllupsdagen! Ja, det trak i Kirken.

Her er Skærsommer med Sang og Lys — du ved ikke, hvor min Lejlighed kan fange Solen ind — og Holger synger og lyser, og ingen kan fange Solen ind som han, lukke Glæden ind og alle Fortrædeligheder ud. Det Ord om at gøre sin Tjeneste «med Glæde» maa jeg altid tænke paa ved ham. Naar han gaar rundt til syge og gamle er det, som om det var ham selv en ren Nydelse, og de føler, han gør det ikke, fordi han synes han skal, men fordi han ikke kan andet. Det gør dem selv glade — hvem bryder sig om Pligtbesøg!

Du kan tro, jeg har meget at gøre med at være Husmoder. Jeg trisser rundt med Hansker paa hver Morgen og støver af — det, Jensine ikke maa røre, eller det hun har glemt, f. Eks. altid Vindueskarmene. Blomsterne tager megen Tid, baade de i Potter — bare jeg kan holde den dejlige Viftepalme — og de i Glas. Vi har altid friske paa Middagsbordet og næsten altid grøn Salat. Du har Ret i, at det gør Bordet saa indbydende. Og

alle dine hemmelige Kunster, Mor, for at faa Levninger til at optræde i ny og bedre Skikkelse, dem anvender jeg saa godt, at Holger er ganske imponeret og ikke begriber, at han ikke faar «Ragout» som var en staaende Ret i Pensionatet.

Jeg gaar ogsaa rundt i mange af de smaa Huse med Holger. Han vil have mig med i al sin Gerning, og der er en bestemt Opgave, jeg har paataget mig — jeg lovede mig det paa min Bryllupsdag. Kan du tænke dig, hvad det er? Jeg vil prædike Ægteskab — i Ord og Gerning, som det hører sig til i enhver god Forkyndelse. Ja, for Mor — der er saa mange, der ikke har mindste Begreb om den Ting.

Kan du huske Manden, der kom til Morfar, dengang han var i Sydsjælland, og som vilde bestille Vielse, men ikke vidste andet at sige om sin Brud, end at hun havde «to Stakke fjorgammelt Brænde», og som lagde til, at det var egentlig de andre, som havde lavet det, og han var gaaet ind paa det, for det kunde ogsaa være meget godt, «men jeg vil da forresten vare ydenfor de' hele.»

Der er mange fler som han, selv om de ikke lige siger det. At ugifte Mennesker — de Stakler — er udenfor, det ligger jo i Sagens Natur, men at gifte Mennesker, med et langt Ægteskab bag sig, kan være ligesaa inderlig «ydenfor de' hele» — det er saa meningsløst sørgeligt.

Det er, som om jeg talte et fremmed Sprog, naar jeg saa smaat hentyder til den store Velsignelse, man har i sit Ægteskab. Mand og Kone er ligesom blot en Vane for hinanden, undertiden et nødvendigt Onde. Og naar det er den lille rødblissede Skræder, der er Tale om, kan der være noget i det, for han drikker. Men der er mange andre, som er baade pæne og rare — alligevel har de saa lidt Glæde hos hinanden. Den varmeste Tilslutning, jeg har faaet til mine Anskuelser, var den magre Indrømmelse fra Tækkerens Kone: «Ja, jeg klager ikke, han er dog «skekkelig».

Holger siger, det er jo ikke anderledes mellem dannede Mennesker, de taler blot ikke saa aabent om det. Men det gør da ikke Tingen bedre. Han synes, jeg skulde opgive at prædike Ægteskab for de andre og nøjes med at leve mit eget saadan, at jeg kunde faa et Menneske — ham nemlig — overbevist om, at det er en nogenlunde taalelig Stand. Men det var da egenkærligt at blive staaende ved sit eget, der staar jo ligefrem, at man «skal ikke se paa sit eget, men ogsaa paa andres.» Og samtidig med at være hjemme hos Holger, har jeg saadan en Lyst til at «gaa ud i al Verden» og spørge dem, om de rigtig føler, hvad det vil sige at være to, som er et, som kan være det og skal være det — fordi Gud i sin Kærlighed tog den dybeste Trang, han fandt i Mennesket og gjorde

den til den helligste Pligt — om de rigtig har grebet den store, trygge Lykke, som ligger i det? Den Skat kunde de jo hæve hver eneste Dag — og den kan kaste Glans over de fattigste Kaar.

Og var det blot Lykken om at gøre — saa fik det endda være. Men det ved du ogsaa, Mor, at i Ægteskabet, naar man helt har fundet hinanden, er det ligesom der gaar en Dør op til det helligste Sted . . . «Dette tyder paa noget højere» — det Ord gælder saa inderligt om Ægteskabet; der er en Forbindelse i det med det allerhøjeste, og alt det man før blot har lært og troet med sin Tanke, det kan man nu gribe med hele sit Hjærte — fordi Hjærtet har udvidet sig til at rumme det.

Alt det kan jo da Mennesker ikke undvære. Jeg siger det til Holger, at var de først lykkelige med hinanden, forstod de meget bedre det, han vil bringe dem. — Han staar nu og ser over min Skulder og siger, at det nok vil kede Jer at læse de mange «Dybsindigheder». I maa ikke være vrede for det — jeg er saa opfyldt af den Ting. Nu kysser jeg rundt: lille Mor, søde Gudrun, kæreste Morfar! Saa slaar jeg Armene om Jer alle tre og holder Jer fast!

Eders egen Maja.

E. S. Vi skal over Søen idag og forvilde os i Skovene paa den anden Side. Holger vil vise mig

et Sted, hvor han vilde bygge et Slot, hvis han var Valdemar Atterdag. Men det bryder jeg mig ikke om, for jeg vil hverken være Tove eller Helvig. Det ene er jo umoralsk, og det andet er saa sørgeligt. — Hvordan gaar det at være uden mig? Det maa I svare allermest paa!

Juni 189—

Hvordan det gaar at være uden dig, lille Majs? Det kommer du stadig med — og det skulde du heller have spurgt om, inden det var for sent. Det gaar slet ikke, det staar. Det staar bomstille. Empire-Uret er det eneste, som gaar — naar gamle Morfar ikke glemmer at trække det op, hvad han jo pligtskyldigst gør hveranden Uge — men saadan en mekanisk Bevægelse er dog det dødeste af alt. Her er ikke Liv i nogen Ting mer. Hele Tilværelsen er gaaet istaa.

Mor er bleven ganske fraværende, hun er med alle sine Tanker ude hos din Lykke. Eller ogsaa kalder dine Breve hendes egen Lykke-Tid tilbage. Hun gaar om med et fjærnt, blødt Smil — i hemmelig Forbindelse med dig og aldeles borte fra mig.

Morfar er ikke bleven fraværende — han har

jo altid været det. Men nu er han begyndt at blive lidt mere tunghør og har i den Anledning lagt sig efter, med det mildeste Smil af Verden, at sige «hva?» til alt — ogsaa til det han har hørt. Du kan forstaa, det er oplivende at læse højt for ham! Saa nynner han i et væk — smaa Stumper af de mest solglade Salmer, som slet ikke passer her, hvor vi holder jævnt Graavejr. Jeg gaar i stadig Irritation over mig selv, fordi jeg ikke kan lade være at blive irriteret over ham. Men jeg kan ikke.

Forleden, medens jeg sad inde hos ham, kom Etatsraad Clasen. «Se, se — vi læser Avisen for Bedstefar! Ja, kære Gudrun, nu har din Søster faaet sin Livsgerning, og herhjemme ligger der nok en til dig.» Jeg blev svimmel! «Ja, her ligger en til dig.» Du ved, man faar altid hans Visdomsord to Gange.

Livs-Gerning! Majs — fra man var lille, har man jo staaet paa Taaspidsen og rakt Hals og stirret frem efter det, der skulde komme — det underlige, hemmelige Æventyr, der hedder Livet, som en Dag skulde suse bort med En paa store Vinger og fylde Ens tomme Favn med Gerningen — Opgaven . . . Og nu skulde Livet — mit Liv — være den døde Tid, som Empire-Uret tikker frem med, og Gerningen gamle, søde Morfar med lidt Højlæsning, lidt Spil og Spaseren i Anlæg, som

det kan falde sig ... Jeg blev stum — af hvidglødende Harme — og derved fik han det saa fastslaaet.

Det underlige er, at du, som straks vilde sige, at det var da den yndigste Opgave — og vist ogsaa vilde finde det — du er dog stukken af fra den og har ladet det blive mig, som maa sidde igen og læse Dødslisten for Morfar. Den skal vi jo have med hver evigste Dag — og det er saa sjældent, at der er nogle morsomme døde, ved du.

Der er ikke Fare for, at nogen skal komme og løse mig ud af denne Tummerum. «Gudrun er saa køn» — der er dem, der lider af Begrebsforveksling og saagar siger «smuk» — «Gudrun er saa klog og talentfuld. Hun spiller — hun kan Sprog, og saamæn kan hun ogsaa tage Skitser efter Naturen!» Ja, men der er bare ingen, som vil have hende! Det gaar mig ikke engang som den gamle, døve Kone med Benedder, du har skrevet om, hvis Børn slaas om ikke at faa hende i Huset, og som siger: «Ku' je' bare komme til Helsenør — der er nok aa vil ha' mig» — for jeg kan komme til Helsingør, men ikke engang dér ved jeg en eneste, som vil «ha' mig»!

Jeg bringer det aldrig videre, end at der stadig er et Par Stykker, som gaar rundt og er forelskede i mig — indtil det gaar over igen. Mor siger som altid, at det er min egen Skyld — de kan ikke blive kloge paa mig. Men du ved da, at naar jeg

imellem selv har været indtaget, og de har mærket det, saa er «deres» allersnarest gaaet over. Eller de tror alligevel ikke, at jeg er det — eller de bliver skræmte — eller jeg ved ikke hvad — —

Der er naturligvis noget om, at jeg mangler et eller andet, som de andre har. Mor siger: du kan ikke give dig hen i en Følelse! — Det er rent forkert. Det er ikke den Ævne, jeg mangler. Men det kan være, jeg aldrig har fundet, der er budt mig noget virkeligt at give mig hen i. Eller ogsaa ved jeg ikke rigtig, hvad det er, jeg skal give — eller har det slet ikke og lider, fordi jeg dog gerne vilde give. Undertiden synes jeg, at jeg gaar med et rundt Hul indeni mig — — dér hvor Kærnen vel maa sidde hos de andre. — —

— Jeg finder, det er en overflødig Ulejlighed med din Prædiken Ægteskab! Folk gifter sig saamæn nok uden det, og de, som er gift — dem faar du næppe til at indse, at deres Ægteskab er lykkeligt, fordi dit nu tilfældigvis er det. Ved du, at Mor var begyndt at tage mig med i Fattigpleje, men opgav det igen paa Grund af de mange Randgloser, der falder hvert eneste Sted netop om den lyksalige Stand, og som det støder hende, at jeg skal høre.

En halvdrukken Skomager — hvis Kone uden mindste Fortrydelse erklærede, at jeg var hendes Mands Øjesten — sagde en Dag til mig: «Gift

Dem aldrig, lille Frøken — for Mandfolkene, det er no'et Rak — og Fruentimrene — de er en Streg værre endnu. Der er inte no'et aa vælge imellem. Og Ægtestanden, det er en Maske for Ansigtet — det er hvad det er.»

Kan du finde ud af den Dybsindighed? og faa ham til at skifte Mening, fordi Teologen ikke er altfor nedrig mod dig?

Naa, nu skal jeg ikke plage dig mer. Du laver Ansigt til at blive betænkelig, og du skal bare smile, Majs! «Saa vandrer hun sin lyse Gang — en Foraarssol i Maj» — det ved du nok er skrevet om dig. Kys mig saa — en Gang til — og hold lidt af

Gudrun.

E. S. Jeg frabeder mig tre Ting: 1) At Teologen nu, hvor han vel tror han har Lov til alt, understaar sig til at kalde dig Majs. 2) At han vover at kysse dig paa din lillebitte smalle, venstre Øreflip, som jeg altid gjorde, naar jeg skulde hviske dig en Hemmelighed. 3) Ja, tre er en Upassenhed, men nu er du gift Kone og kan høre paa alt — skønt Mor siger, det er ufint at antyde, at det skulde gøre nogen Forskel. Altsaa: du indestaar mig for, at du ikke altfor snart falder paa at gøre mig til Moster. For selv om man vil kalde det Tante, smager det af Hornbriller og Affældighed.

Man bliver med et saa forgangen. Man «hat gewesen», man er rykket bag af Dansen. Og at komme der, før man har været fremme — Tak!

2den E. S. Morfar spørger, om jeg har skrevet, hvor mageløs jeg er imod ham, siden du er rejst. Det har jeg vel egentlig ikke, men du kan ogsaa trøstig gaa ud fra, at det egner sig bedst til Ikke-Omtale. — I Anledning af dit Udstyr og Bryllup tegner det til, at vi andre skal have den lille ekstra Behagelighed slet ikke at komme paa Landet i Sommer. Husker du den gamle Aviskone, som laa ved Siden af Rasmine paa Hospitalet: «Her skal man være indelukket! Og jeg, som har vaaren vant til at svæve rundt i Guds fri Natur — med Berlingeren!» — Nu kan jeg sige som hun — blot at jeg saagar har vaaren fri for Berlingeren! — —

Juli 189—

Søde Majs! I blir bedt herind om kort Tid til rigtig Svir. Du maa komme i Brudekjole og stort Apparat. Vi skal have Guldbryllup, husker du maaske — med Mormors Minde, maa man da kalde det. Jeg forstaar ikke, at man vil fejre en Dag, som ikke er bleven. Det er næsten ligesom at holde Fødselsdag for Børn, man kunde have

haft! Men Mor, som ikke kan tænke sig at fejre sit enlige Sølvbryllup til næste Aar, synes alligevel det er dejligt, at Morfar har Lyst til at holde Guldbryllup.

Mormor sidder og ser tungsindig ud fra sin Ramme, som hun plejer, og holder med mig. Hun maa have været inderlig forskellig fra Morfar! Men naar man holder Guldbryllup, er jo alting godt — især naar Bruden har været død i over tyve Aar!

Tante Mine og Etatsraadinde Clasen, som var Brudepiger, skal med — og flere andre. Tante Mine anskaffer sig ny, lavendelblaa Silkekjole. Det gav mig jo lidt at tænke paa, og i den Anledning spurgte jeg hende forleden, om Morfar egentlig havde været lykkelig i sit Ægteskab. Hun sagde først: «Saa elskelig som han er, kan du da nok vide, at man aldrig fik andet at høre.» Nej — det kunde jeg jo nok — skønt det er da ikke nogen Dyd at være lykkelig! Lidt efter kom Svaret: «Man skulde jo synes der maatte have været den, der havde forstaaet ham bedre end din Bedstemoder. Hun saa jo lidt mørkt paa Livet og tog tungt paa alt.» — «Das also war des Pudels Kern!» Har du forstaaet det, lille Majs? — Det er en underlig Vanskæbne, at man altid skal staa fjærnest fra sine nærmeste! Tænk, at det ogsaa skulde hænde Morfar!

Jeg synes, det havde passet meget bedre, om Morfar slet ikke havde fundet paa at gifte sig —

heller ikke med Tante Mine. Han ser dog ud, som om han var bestemt til at gaa og være gammel, dejlig Munk i et eller andet Kloster. Man har ham jo for sig i hver eneste blomstrende Klostergaard eller Loggia med Middagssol. I Grunden har han vist ogsaa altid gaaet der — i saadan en sollys Klostergang og set ud imod høj, blaa Himmel og ringet med mange Klokker — og ikke haft noget at gøre med den onde, forvirrede Verden — undtagen at han af Vanvare har giftet sig ind i den.

Jeg havde nær sagt, at vi havde staaet os ved det — om han udelukkende havde holdt sig til Klostergangen — men jeg tager det i mig igen, for du ryster saa højtideligt paa Hovedet. Men din Teolog kan forresten oplyse dig om, at det hedder i Prædikerens Bog — Tallene paa Kapitel og Vers maa han selv føje til, han kan jo sine Numre — «da prisede jeg de døde fremfor de levende, men lykkelig fremfor begge dog den, som ikke har været til.»

Prædikeren kan jeg saa godt forstaa, siden du er rejst. Jeg sidder under Empire-Uret og læser ham. Han er saa tanketung og træt og klog — og der er noget om, at han har et rundt Hul etsteds inde — derfor kender vi to lidt til hinanden.

«Der er slet intet nyt under Solen. Hvad som var, det samme skal vorde. — Er der noget, om

hvilket man kan sige: Se, dette er nyt.» — Jeg synes, han maa have kiget ind til os, da han skrev de Ord!

Etatsraadinde Clasen var her idag og sagde, der var noget «saa rørende og poetisk ved den Trofasthed hos Morfar — midt i vore rædsomme Tider.» Jeg sagde ja, for hun saa truende paa mig med sine mest sorte Øjne. Men egentlig talt tror jeg nærmest det er, fordi han ikke kan undvære at holde Fest. Han maa grave en Anledning op imellem. Husker du i Religionstimerne, naar vi havde om Kongesønnens Bryllup eller den store Nadvere, at vi forstod saa godt, hvor Morfar maatte høre hjemme i Himmeriges Rige — med alle de Fester!

Vi har forresten arvet ikke saa lidt af det begge to — ja, ikke dette med at høre hjemme i Himmerig — jo, du naturligvis! — men jeg mener dette med at ville holde Fest. Og jeg kan ingen faa i mit Liv! For man kan jo ikke nu give sig til at holde Begravelse med en død Spurv eller Markmus, eller lade sin Dukke have Bryllup med sig selv, som vi brugte dengang for at krydre Tilværelsen med lidt Festligheder.

Har du hørt, at de har udfundet, at Gudrun kunde have godt af Arbejde? Et alvorligt Arbejde — det er det, hun mangler. I den Anledning har hun faaet Onkel Frederiks Uhyre af en

Botanik at oversætte paa Fransk. Og gør det «skam saa dygtigt», at der er de mest lovende Udsigter til, at hun faar alle hans Produkter til Overføring. Med Øvning og Tegning og Sprogtimer og Nuslen om Morfar og Spaseren og lidt Huslighed er det snart kommet dertil, at hvert Øjeblik af Dagen er optaget. Saa skulde man jo tro alt var godt, men vi naar ikke en Tomme videre med det. For det er slet ikke Arbejde, jeg mangler. Det er Gerning. Og det er noget ganske andet — det kan Arbejde ikke saadan uden videre blive til. Men der er vel nok noget om, at for at finde sin Gerning maa man først have fundet sig selv — derfor bliver det en mere indviklet Historie, end man straks skulde tro. Men det hjælper ialtfald ikke, om man oversætter hundrede støvede Botaniker, som ikke har det mindste med Ens Personlighed at gøre!

Mor sagde idag, det var underligt jeg skulde blive saa vanskelig med Aarene, jeg var saa ligetil og god, da jeg var lille Pige. Jeg maatte tænke paa Elna, som døde fem Maaneder efter sin Konfirmation, og som laa og sagde: «Jeg har slet ikke været god. Men Vorherre ved bedst — det er ikke let at være god, naar først man er voksen.» — Men fra voksen til lille Pige igen gaar jo ingen Vej.

Prædikeren siger, der kommer en Dag, hvor

«Græshoppen bliver sig selv til en Byrde». Naar det kan ske med dem, de smaa «muntre Musikanter», som slet ikke kender til at være voksne Mennesker, saa er det vel ikke saa underligt, at det kan være «ligesaa hos os». Det var meget bedre, da vi var smaa sammen, og der ingen Teolog var, som vilde have dig, og det kun var Familjens Drenge, som var forelskede i mig — for dem ventede man jo ikke andet af, end den Æske med Godter og smaa trillende Sølvkugler imellem, som de sendte til min Fødselsdag.

Nu faar jeg Skrivekrampe — Godnat, min alsomdejligste Majs! Snorker Teologen? Saa maa det være drøjt at skulle være forelsket i ham. Det er saa besynderligt, at du skal høre paa det. Det støder mig at tænke paa — derfor tænker jeg slet ikke paa det.

Tusind Hilsner fra din mest hengivne

Gudrun.

E. S. Jeg er paa Vej til at blive laset, siden du er borte. Fingrene gaar ud af Hanskerne og mine Strømper — af dem er der, som af Muren fra Kong Beles Tid «kun et historisk Hul tilbage». Det er frygteligt ikke at have «Tøjhuset» i din Chiffonniere at ty til, naar man skal ud, og altid mangler en Hattenaal eller et Slør.

Juli 189—

Min egen, søde Gudrun! Vi kommer naturligvis med Glæde og holder Guldbryllup! Jeg synes, det er yndigt af gamle Morfar, at han vil fejre sin Bryllupsdag igen, nu da de halvhundrede Aar rinder ud, siden den var. Og jeg ved slet ikke, hvad det er du mener, der skulde være at underforstaa med Tante Mine. Hun gaar jo altid i lavendelblaat, og Silkekjole har hun skullet have i tre Aar. Havde hun ikke været syg til mit Bryllup, var den bleven anskaffet. Det tyder ikke paa nogetsomhelst.

Du kan da tænke, at Morfar har været lykkelig — for du maa undskylde, det er rigtignok en Dyd, og en meget stor, at søge Lykken i sit Ægteskab. Det er jo Troskaben — den, som er hele Forholdets Grundvold. Hvis man kunde falde paa at søge «bedre Forstaaelse» udenfor, ja blot vilde tænke sig, at den kunde findes andetsteds, saa var man Forræder, synes jeg, ganske ligefrem Forræder mod sin «af Gud beskikkede Mage». Saadan sagde jo Morfar ved mit Bryllup, at man skulde betragte hinanden — og du kan da forstaa, at han selv har gjort det hele det lange Samliv igennem. Ægtestanden er hellig, maa du huske, derfor er Brud paa den — blot i Tanken — ogsaa Helligbrøde. Ja, efter min Mening er der næsten ikke

noget Ord, der kan være stærkt nok til at betegne en saadan Umenneskelighed!

Kære Gudrun, naar vi har været inde til Festen, maa vi nok tage dig ud med en lille Tid? Jeg vil saa gerne have dig her i mine Solskins-Stuer — og du gaar og faar saa mange besynderlige Tanker, siden du er uden mig. Jeg skal hilse dig fra Holger, at du skal hellere lade være med at studere Prædikeren, for det bliver man blot forskruet af, naar man ikke forstaar ham og river ham ud af den Ramme, han sidder i. Han hørte jo til den gamle Pagt — den gamle, strænge Lovens Tid, den gamle, mørke Syndens Tid — og i den skete der ikke noget nyt; hans haabløse Klage peger blot udover som en indirekte Profeti. Men vi, som hører til den nye Pagt, vi ved, at der kom en Midnatstime, hvor den nye Tid randt op, fordi det nye Menneske blev født, og at Solen en Morgen «saa nyt», da Graven brast og Livet gik frem — det, som alle vi Kristne har Del i. Dette staar Holger her og siger — hans sidste Paaskeprædiken hed netop «Nyt under Solen» — og han har ganske Ret.

Men jeg vil føje til: i vort lille Hjem sker der virkelig ogsaa nyt under den klare Sol hver eneste Dag — og det vil jeg saa gerne, at du skal komme ud at se. Jeg opdager hver Morgen det ganske nye, at jeg elsker Holger og det rent ufattelige,

at han elsker mig. Jeg finder saa mange Maader at vise ham det paa, som han aldrig har drømt om, og hver Gang han siger: lille Fugl eller blot Maja, saa har jeg aldrig hørt det før. (Majs vilde han aldrig falde paa at kalde mig — han finder det bare grimt og til at fodre Høns med.) Hver eneste Dag forener os saa inderligt, at vi aldrig har været saadan sammen før, og hver Aften ved jeg, at imorgen ligger der en Hemmelighed af Lykke sammen med Holger og venter paa mig . . .

Kærlighed er det nye, skal jeg sige dig. Guds Kærlighed var det jo ogsaa, som bragte det nye ind i Verden. Det forstaar man saa klart, naar man er gift. For det er, som jeg siger: i Ægteskabet har man ligesom Nøglen til det højeste og dybeste i Livet — man kommer ind i selve Tilværelsens Hjærte.

Kan du ikke forstaa, at jeg netop til gifte Mennesker vil prædike om dette, for naar de gaar og er starblinde for den Lykke, de har — eller kunde have — saa er det da en meget vigtig Ting at faa dem til at lukke deres Øjne op.

Ja, saa maa vi nok bortføre dig for en Tid? Tal med Mor om det. Du ved ikke, hvor jeg holder af dig, og hvor jeg længes — og hvor jeg dog blot er saa lykkelig.

Din egen Maja.

E. S. Jeg vilde ikke have Efterskrift denne Gang. Holger siger, det er dumt, at man ikke kan lade det være. Men jeg maa dog endnu sige: tag med alt, hvad du har af Invalider i din Garderobe — skønt jeg ved, at naar det kommer til Stykket er der bedre Orden i den, end du siger. Men jeg kan saa dejligt sidde og stoppe for dig nede i Lysthuset, saa kan du ligge i Holgers Hængekøje og læse Vers for mig med din egen søde Stemme. Man bliver saa vant til at holde Orden om andre, naar man er gift. Holger er meget ordentlig — af en Mand at være, men der maa altid ryddes op efter Mænd. Blot de skal skifte Støvler, er det saadan «en fløj mod Øst og en mod Vest». — Du ved ikke, hvor jeg glæder mig til at «svæve rundt i Guds fri Natur» — uden «Berlingeren», men sammen med dig! Her er saa dejligt ude — ikke blot i Parken, som er det eneste Punkt, Landliggerne kender, men hvorsomhelst man vender sig, er der grønne Skove, som breder Armene ud imod En, og som har alt, hvad du holder af — høje, mørke Grantræer, som aldrig bliver færdige med at hviske Hemmeligheder, store Grøfter med mange Bregner, smaa dybe, sortblanke Vand, som pludselig glider frem, Stier, som ikke tænker paa at føre nogetsteds hen — og Kaprifolier, som sejler ud i Luften med lange, vuggende Ranker fra hveranden lille Bøg i Krattet. For-

leden, da jeg plukkede, kom jeg til at stikke Haanden lige ned i den yndigste Fuglerede. Jeg blev ligesaa forfærdet som de smaa skrigende Unger, men Gudskelov, jeg gjorde ingen Fortræd. Tænk, om man havde skadet saadant et lille hjælpeløst Liv! Det kunde man da ikke forvinde!

Juli 189—

Søde Majs! Hvorfor siger man egentlig «hellig Ægtestand»? Var det mon ikke en Teolog, der vilde gifte sig, som har fundet paa det? Det er jo noget Vrøvl, om man vil svare: fordi Gud har indstiftet den. For alle Forhold i Verden, som ikke er onde, stammer da fra Gud, og man siger dog ikke «hellig Forældrestand» — skønt det skulde synes mere rimeligt. Og alle Ting i Naturen har Gud jo skabt og anordnet — og de er ikke en Smule hellige for det. Jeg har faret rundt i Morfars Bibel, men jeg kan heller ikke se, at der staar det mindste om det. Der staar blot i Skabelsen, at den syvende Dag helligede Gud — saa det er rimeligt, at man siger Helligdag. Men det staar der slet ikke, at han gjorde ved Ægteskabet. Er det ikke noget, I gaar og bilder Jer ind?

Jeg er kommen til at tænke over det, for vi var igaar til Middagsselskab hos Clasens i Charlottenlund, og der havde jeg — nej, jeg havde ham ikke tilbords, ham vogter hun sig nok for at give mig, og som den mindst bedagede havde jeg ikke Bordherre, men jeg sad ved Siden af den yngste Nevø, du ved, Henrik, som lige er kommen fra Paris og vil «skrive», og som ikke regner noget for godt og ondt, men kun for «fint» eller «brutalt» — saa man lugter Lunten, jeg mener man kender Slagsen, som han hører til.

Han maatte trække tilbords med Tante Mine, saa han var oplagt til at snakke lidt tilvenstre og begyndte med at sige, at jeg gjorde ikke saa meget som han ved den «hellige Forretning» at tage til sig af Tante Clasens «gediegne» Varer, og da jeg svarede, at jeg ikke havde set paa det fra den Side, paastod han, at Tilfredsstillelse af naturlig Trang var Hellighed! Det kunde jeg da faa Oplysning om hos min egen Svoger, for der var en ganske «naturnødvendig Ting, tror jeg han kaldte det, som Præsterne havde været mer end betænkelige ved i gamle Dage, men som de nu svælgede i, fordi en af dem havde været saa heldig at udfinde, at den egentlig var overmaade hellig — saa nu gik de paa med Dødsforagt. De brugte kun et lille Komediespil foran, som han helst undværede. — Det var vist inderlig upassende

sagt, var det ikke, synes du? for det var jo Ægteskabet han mente, men jeg svarede ingenting til det. For det første, fordi jeg vidste ikke rigtig, hvad jeg skulde sige — jeg er jo ikke indviet i den sorte Kunst som du — og for det andet fordi «Tante Clasen» hvert Øjeblik rullede med sine sorte Øjne over imod os, og Mor gav Generalkonsulen saa knappe Svar, at jeg kunde mærke, hun sad og passede paa os — og min Stemme kan de altid høre. Derimod han, det Uhyre — han kan tale saa lavt — han ligefrem hvisler!

Saa fandt han mig vist ualmindelig dum, for han lagde til, at han gad træffe mig, naar jeg vel var bleven gift — saa kunde vi nok tales ved. Endnu var det saadan, at enten vidste jeg meget lidt Besked om mig selv, eller ogsaa havde jeg det som det lille Jomfru-Strømpebaand i Andersens «Flipperne», der ikke vilde være sig selv bekendt «for det var saa flovt». Nu optraadte jeg i den højere Pænhed — men til den Tid vilde min Mand nok have lært mig den lavere — Hellighed.

Saa vendte jeg ham ligefrem Ryggen — talte kun med Frøken Holm — og overlod ham til Tante Mine. Jeg ved ikke, hvordan hendes «Pertethed» har kunnet forlige sig med hans Underholdning.

Jeg indlod mig slet ikke mere med ham, skønt han søgte at glide om paa Siden af mig et Par Gange efter Middagen; jeg skal ikke have mere

af hans ækelt-overlegne Maade. Men tænk — begge Tøsene hos Onkel Frederiks er rent forgabede i ham! De spurgte, om jeg ikke syntes, han var «fornemt bleg» og saa ud, som om han «foragtede Kvinden». Det slaar vist nok til!

Ud paa Aftenen blev der Tale om et Ægtepar, der havde boet i hver sin Ende af København, fordi de levede som Hund og Kat — og saa bemærkede Fru Clasen: ja, det var beklageligt — men det kunde da ingen sige dem paa, at de nogensinde bare saameget som havde set til «en anden». For de var fra den gode Tid, hvor man dog «respekterte» Ægteskabets Hellighed.

— Men summa summarum — her sidder jeg nu og tænker over de Ord og husker, at du skrev noget lignende i dit sidste Brev — som maa ligge i en eller anden Lomme — jeg mener om, at Ægtestanden er hellig — og saa synes jeg egentlig, at Henrik paa en Maade har Ret, naar han «benytter sig af den ironiske Taleform».

Ja, for det er jo bekvemt at lave sig en lille Hellighed ud af en Ting, man har saa megen Lyst til, at man ikke kan undvære den. De havde det skam sværere, de gamle Helgener, som rullede sig rundt i Torne — eller hvordan det var — for at komme i hellig Stand — — og som vi blot har lært at trække paa Skuldrene af!

Men vi har selv en lille lurende Følelse af, at

der er et «aber» ved vor Hellighed. For ser jeg ikke i Dag i Morfars Søndagsblad, at der staar noget om at «have Naadegave til at forblive ugift». Det syntes jeg lød baade dunkelt og urimeligt — saa spurgte jeg om, hvad det betød. Søde Morfar svarede engleblidt at — ja, det «refererede» til Stedet i 1ste Kor. og nogle Tal. Men det var ingen Forklaring; for Paulus — hvordan vi saa vil vride og vende ham — han sætter den ugifte Stand højest, det er soleklart. Saa naar han finder det «Naade» for en Kvinde, om ingen frier til hende og for en Mand, om han ikke har det saadan med Udkommet, at han kan gifte sig — eller hvad han nu kan have ment — saa er det ganske følgerigtigt, som Frøken Strøm altid sagde med stram Mund. Men vi, som prædiker om en «hellig og Gud velbehagelig Stand», hvor kan vi i samme Aandedræt tale om Naadegave — ikke til at komme i den, men til at undgaa den! Det kan hvert Pattebarn forstaa er meningsløst! Og det maa indbyde til at gøre Nar.

Naa, mere mundtlig . . . Jeg faar Lov til at tage ud med iovermorgen Aften, skønt Mor finder, at nygifte skal være ganske ene deres Hvedebrødsdage ud; men dem vil du naturligvis holde hele Livet igennem, sagde jeg — og Mor fandt, at der kunde være noget i det, og at man dog ikke kunde vente, til de blev forbi. Saa kommer jeg — men

det bliver underligt at gaa ene og klæde sig af — naar man dog har dig i Huset — og ikke se dig slaa Haaret ned over Ansigtet og le i samme Nu, som om der sad Vittigheder i Haaret, eller svæve rundt i din Natkjole som et Dukkebarn, man maa knuse . . . Synes du dog ikke, det var bedre, da vi to var sammen, og der ingen Teolog var kommen — fra Maanen for at gaa lige midt imellem os! Aa du lille Majs! — — Godnat, min egen Sipsippenip for nu er det grumme sent. Jeg har skrevet i Sovekammeret, hvilket er umaadelig forbudt, som du ved.

Din og hele Husets slemme Gudrun.

E. S. Vi faar det fint iovermorgen. Jeg skal lave Isen og Salaten — og sørge for, at Etatsraadinde Clasen kan faa det at vide.

Der skød sig luende Solstriber ind mellem Grantræerne. De borede sig som flammende Pile gennem tusinde usynlige Smuthuller og kastede Guld, det tunge, røde Aftenguld ind over Skovens bløde, brunlige Bund — med enkelte grønne Totter fint vajende Græs og smaa faste, æggegule Kantareller.

«Jeg sagde det nok, lille Fugl, vi finder ikke en eneste.» — «Ja, vi opgiver det ikke endnu. Vi fandt da forleden.» — «Ja, en god halv Mil herfra — en, som var knust under en Fod, saa dens Art var ubestemmelig!» — «Og dem du fik paa Spejlæg til din Frokost, var de ogsaa knust og ubestemmelige? Hvor skulde der kunne være andet end Champignons i saadan en September-Granskov? Kan du ikke mærke, her er hvert Øjeblik den fine Mandellugt, de giver — og jeg synes, det gnistrer hvidt mellem alle Stammerne.» — «Ja, jeg kan lugte Harpiks og se nogle gulsottige Kantareller.» — «Men jeg maa have Champignons til Aften, Holger. Jeg er ganske svimmel

af Lyst til at spise dem — jeg er! Nu prøver vi at gaa over Grøften her og lidt ind i Krattet.» — «Tak! Ens gode Tøj — som er gammelt og mørt!»

«Aa, Holger — nej, se dog de røde Guldstriber mellem Træerne! Vi maa vende, vi maa ud — ud at faa fat paa Solen, før den synker. Den slipper fra os, den slipper fra os!» — «Skal vi saa ikke mer have Champignons til Aften?» — «Nej, vi vil til Solen — til Solen! Vi maa løbe — nej, nej, vi gaar blot.» — «Ja, jeg vil opgive at blive klog paa, hvad du vil. Det er ligesom det kunde være Gudrun.» — «Aa, de Stammer, de Stammer — som bliver ved at skille os fra Solen!»

— De sidste Stammer gled til Side, og de stod i Skovbrynet paa en høj Skrænt, hvorfra de over et vidt Landskab saa Solen sænke sig mod en blaanende Banke af Skov hinsides Søens ravgyldne Flade.

«Den ligner en stor rød Fluesvamp, Solen, med den Sky, der staar som en Søjle lige under den. Saa fandt vi dog en — selv om den ikke er af de mest spiselige.» — «Hvor du er smagløs, Holger! Her er dejligt at sidde paa Gærdet. Prøv, saa skal du se.»

«Du er bleven ganske rødhaaret, lille Fugl. Tag Hatten af en Gang! det gnistrer som Kobber-

traade. Du ligner en Dejlighed fra det gamle Venedig — som Tizian kunde male, og som man kunde slaa hinanden lidt ihjel for.» — «Nej, Holger, hvad er det du gør!» — «Jeg tager blot et Par Naale ud. Jeg maa have lidt Kobberglød ud over mine Hænder.» — «Aa nej, nu falder det hele! Og vi kan ikke faa det sat op igen.» — «Vist kan vi — naar du har mig til Kammerjomfru. Nej, hvor du blev from, da det kom ned! Nu ligner du en Madonna paa Guldgrund. Og hvis jeg vil kysse dig en Smule urimelig længe, kan du slet ikke vende Ansigtet bort — for jeg holder hele Guldgrunden fast i mine Hænder» — —

«Vi maa se paa Solen, Holger, vi maa virkelig — for nu gaar den sin Vej. Der er saa lidt Alvor i dig imellem.» Hun sang dæmpet «Sol i Aftensvale, lær mig den Kunst at» — men i det samme stansede hun. «Aa nej» — og hun græd.

«Kæreste Barn, hvad gaar der af dig?» — «Ingenting, ingenting — tal om noget andet! — — Se Røgen der — lige op af Skorstenen! Og Manden kommer hjem til Aftensmad. Mon Konen er lykkelig med ham? Mon de kan se det, de har i hinanden? Tror du?» — «Ja, tror du, de kan se den Solnedgang, de har — lige for Næsen! Det Folk har, det er jo det, man allermindst kan faa dem til at se. Tænk, hvad vi Præster daglig oplever af Mennesker, som ikke ser — ikke vil og

derfor ikke kan se, alt hvad de har — i evig Forstand.»

«Ja men Holger, hvis man er lykkelig i sit Ægteskab, saa faar man ogsaa Øjnene op for det andet.» — «Ikke altid, lille Kone!» — «Jo — jo. Husker du det Vers i vor Bryllups-Salme «Her knyttes i Længsel mod Lyset et Baand.» Jeg tænker saa tidt paa det. Der er en dobbelt Forbindelse i Ægteskabet — med hinanden og med det allerhøjeste. Jeg vilde ønske —» «At hele Verden var gift og hjemfaren — jeg ved det nok.»

«Ja — nej, nej, nu vilde jeg blot sige: jeg vilde ønske, Gudrun var gift. Der er lidt ensformigt hjemme for hende nu — og jeg tror, det var godt —»

«Det har jo ingen Hast.» — «Nej, hun blev først nitten Aar i Maj — hun er jo næsten tre Aar yngre, end jeg. Men ved du — hun har aldrig endnu haft nogen Frier.» — «Jeg havde nær sagt, det undrer mig mer, at du fik ẹn.» — «En? Hvad for en?» — «For Eks. den stakkels Synder, der sidder dig nær, Madonna.» — «Naa han — ja, han drukner virkelig i Mængden! Saa du maa undskylde, at jeg ikke straks huskede paa ham. Hvorfor skulle vi dog ikke kunne faa Friere?»

«Fordi der er noget saa eget ved Jeres Hjem .... Morfar, som gaar der og smiler med sine hvide Haar .... Og din Mor i sin sorte Kjole med sin

fine Vemodighed! Og I to, som er saa klosterligt opdragne — og Gudrun, som skræmmer Jer alle med i Grunden saa uskadelige Indfald. Der er noget saa jomfrueligt — sommerfugleagtigt over det hele. Der gaar et Mandfolk ikke hen og frier. Jeg ved da, hvis en Ven havde sagt mig, at han tænkte paa det, havde jeg spurgt, om han var gal.»

«Men Holger dog!» — «Ja, man var det jo i Grunden selv — den Gang! — — Se lidt venligt paa din Mand, lille Fugl! Ellers kysser han dine rynkede Bryn! — — Saa er der det ved Gudrun — ikke just, at hun siger saa haarrejsende Ting, som I finder, men at hun «grubliserer» og ræsonnerer. Og det er Mændene bange for. Ja, du har ogsaa lidt med det, men det er i al Uskadelighed — over et eller andet mellem Himmel og Jord — — saa de smaa Udenoms-Dybsindigheder kan man nok finde sig i!»

«Pas lidt paa, Holger! Nu bliver det til Alvor med de rynkede Bryn.»

«Ja, for mig gerne! Det klæder hende saa uimodstaaeligt at blive vred! — — Jeg mener, du gaar ikke og spekulerer over dig selv. Der er du i ganske rolig Harmoni — og det er Hovedsagen. Men Gudrun reflekterer over, hvad hun er, hvad hun ikke er, hvordan hun vilde være, hvordan hun skulde være — og hun kan ikke hitte mindste Rede i det. Der er nok en Del Stræben derved,

men det er usundt alligevel — og anstrængende for en Mand at være med til!»

«Ja — og I er en Smule magelige, min elskede.» — «Det tror jeg ikke passer. Vi stræber da og kæmper — ganske anderledes end I.» — «Ja, men ikke paatværs af Jeres Velvære.» — «Nej, ikke om Kejserens Skæg — og ikke ud fra den Anskuelse, at jo mer man kan ødelægge sig selv uden Resultat, jo mer har man udrettet.» — «Det ved jeg ikke, at vi plejer.»

«Gudrun er godt paa Veje til det. Skulde hun blive gift, maatte det være med En, der forstod hende langt bedre, end hun forstaar sig selv, og som kunde hjælpe hende ud af Vildereden — men det er ikke rimeligt, at han findes — eller ogsaa med En, der forstod hende saa lidt, at han slet ikke saa den Splittelse og Uro i hende — og derfor ikke lod sig forstyrre af den. Og maaske det var det allersundeste for hende.»

«Det kan du ikke mene, Holger — naar du er min Mand.» — «Jo, paa en Maade.»

«Søde Gudrun — hun græd som et Barn over et lille tarveligt Rim, som den franske Pige lærte os. «Les yeux gris — au paradis, les yeux verts — à l'enfer.» Gudrun har grønne Øjne, ved du nok. Siden den Gang siger hun, at dem er der ingen Lykke ved — men jeg kan sagtens, jeg er sikker paa alt muligt godt, fordi mine Øjne er

graa.» — «Er de? Lad mig se.» — «Ja, men de er ganske pæne alligevel, ikke sandt?» — «Det har jeg ellers aldrig lagt Mærke til! . . . Men nu skal vi gaa, for her er blevet fugtigt. Og jeg bliver altid sulten, naar jeg er ude i Dugg.»

«Nej, vent et Øjeblik — du kan ikke være sulten endnu.» — «Men her er fugtigt. Dit Haar er ganske vaadt. Det er sandt, nu maa vi have det snurret op.» — «Tak — maa jeg selv! Det er godt, jeg skal have Hat paa. Ellers ser jeg ud til at arrestere! — Sæt dig ned igen, Holger! Du er saa langt borte fra mig, naar du staar — og jeg vil sige dig noget. — — Nej, det er dog bedre vi gaar hjem!» — «Ja, det er jo det, jeg foreslaar.»

«Aa, hør Kirkeklokken over Søen!» — «Ja — det var noget længe efter Solnedgang. De kan dog aldrig passe det rigtige Øjeblik!»

«Holger, mens Klokken ringer — før Bedeslagene kommer, hvor vi skal sidde ganske stille — — Holger, jeg vil hviske dig noget — men jeg maa have dig om Halsen . . .» — «Du bliver saa elskværdig paa en Gang. Hvad er det dog?» — «Holger, jeg ved slet ikke — jeg tror blot — og det kan godt være, at jeg tager fejl, men du bliver ikke vred, vel?» — «For hvad?» — «For hvis jeg tager fejl! Jeg vil ikke nævne det til nogen i Verden før til dig — ikke engang til Mor, som

nok kunde sige mig Besked — derfor er jeg ikke saa sikker — men jeg tror, Holger — jeg tror nok» ....

«Hvad tror du, sødeste Fugl? Hvad tror du? Sig mig det!» — «Jeg tror, at — — den store Hemmelighed imellem os to — — den kan maaske blive til Liv en Dag» ....

«Elskede, elskede — elskede!»

Bedeslagene sang gennem Luften — tre hellige Gange tre. Saa blev der stille og dæmringssvalt....

«Gud velsigne dig, min egen, egen! . . . Aa, men jeg synes næsten, det er Synd for den lille Fugl! ... Jeg synes det næsten.» — «Nej, nej, nej! Vi siger blot: Gud være lovet! Det er saa utænkeligt dejligt — og det er dog igen saa ganske naturligt — ligesom alt det andet — at vor Kærlighed bliver til Liv! Det gaar langt op imod Guds Himmel og helt ned i den sorte Jord, hvor de smaa Frø ligger og spirer saa trofast i Drømme.» Hun brast i Graad: «Der er kun et, jeg er saa bange for.»

«Hvad er det, Maja — græd ikke — hvad er det? Er det for Smerterne?»

«Nej, nej — de andre plejede at sige, jeg var saa tapper, naar jeg skulde til Tandlæge. Men da jeg var en lille Pige, syntes jeg altid, det maatte være saa dejligt at dø for nogen eller for noget. Jeg fandt, det var saa tomt at dø for ingenting —

blot fordi man blev syg. Saa hørte jeg en Dag, at man kunde dø ved — at føde et lille Barn til Verden» — «Føde et lille Barn! Sig det igen, min egen Fugl!»

«Saa tænkte jeg, at det maatte være den dejligste Død, og at saadan vilde jeg gerne dø en Gang. Og nu — ja, jeg finder det jo endnu — — men jeg er saa bange for, at Vorherre skulde unde mig den Død. — — Tror du vel, han vil det?»

«Nej, nej — græd ikke — jeg tror han vil, at du skal «have Liv og have det i Overflod».»

«Ja — for nu vil jeg saa gerne — aa, saa gerne — blot en eneste Ting: leve — leve, leve!»

Marts 189—

«Min Sjæl, lov Herren og glem ikke alle hans Velgerninger.» —

Morfar vilde endelig skrive selv, sødeste Majs, men naturligvis skulde hans Haand ryste saadan netop i Dag, at han ikke kunde komme videre end til sit Yndlings-Bibelsprog; men det vil nok røre dig at se det med hans Skrift.

Nu skal jeg sige dig alt det kærligste, jeg ved fra ham, og at han takker med dig og har baaret dig i Tanken tidlig og silde. — Det kan jeg saamæn bevidne, for han er ikke staaet op nogen Morgen, siden Mor rejste ud til dig eller gaaet i Seng nogen Aften uden at sige: «Mon vores lille Maja nu skal til at lide i Dag?» — eller «i Nat?» Og dermed fik han gjort mig saa ækelt nervøs, at jeg hver Aften proppede mine Øren fulde af Vat — skønt du ved, jeg hader den Pryd — og dog for op i Sengen hver halve Time, fordi jeg syntes, du græd saa jammerligt, at jeg maatte afsted og

redde dig fra noget, andre havde paaført dig. Og et Par Gange sagde jeg højt: «Lad være med den Fromhed, giv nogle ordentlige Hvin, Majs, saa maa de da holde inde —» eller noget lignende.

Og hver Gang Morfar kom med det ved Kaffebordet, fik jeg jo Maden «i den gale Hals,» saa jeg har hverken sovet eller spist og er bleven til en lang, moderne Streg med den lifligste Pergamentkulør, nogen Maler kan ønske.

Naa, nu skal jeg til at «tolke» dig mine Følelser. Jeg sidder her og kan ikke forestille mig det. Lille Majs, hvor du glider fra mig! Og hvor du oplever — hvor du oplever! Egentlig skulde det være saadan, at en fik Manden og en anden Barnet — saa var der da lidt mere Retfærdighed i Fordelingen. Og saa synes jeg endda, at jeg maa have nok saa megen Ævne til Oplevelse som du! — Det er saa underligt, at du er ude i alt det! Holder du af mig endnu? Du maa ikke tage noget fra mig — ikke en Gang til at lægge paa Vuggen. Det er sandt, han er jo i Seng — med smaa fornuftige Hjul under. Et Vuggebarn uden Vugge, men i Køretøj — det tager al Poesien fra de Spæde, og den taaler de ikke at blive af med — selv om de saa undgaar den Hjærnerystelse, der har gjort os andre modne til Daarekisten.

Majs, synes du ikke, at Ordet smaa Børn,

endnu mer min lille Dreng, men allermest min lille Pige har noget ved sig, som gør En saa umaadelig tung om Hjærtet? — Tænk, at du er Mor — Mor! Er du glad for ham i Vuggen? Jeg lader, som om han ikke var i Køretøj. Hvad sagde du, da du saa ham første Gang? Fik du ikke Lyst til at græde? saadan at du slet ikke kunde høre op. . . .

Plejer man at lykønske til det? Yndigt var det med den Kone, der kom brasende ind med Vafler i et Bomulds-Tørklæde, og som faldt hen i Betragtninger over, at han kunde blive «baade Tyw og Murder.» — Nu skal du høre, hvad jeg ønsker — først vil jeg knuse dig lidt, hvis du kan taale det — saa ønsker jeg, at han maa blive god — god og slet ikke andet! For gode Mennesker, det er det, vi alle gaar og drømmer om! — Han ligner vel dig? det udbeder jeg mig.

Kys Mor fra os begge og sig. at hun maa ikke huske paa, at vi er til, før du er helt rask. Nu trækker jeg Gardinet til Side og kiger lidt paa Vuggebarnet — saa knuser jeg dig en Gang til — for du taaler det meget godt — og forsvinder til i Morgen. Du ved, jeg hader at skrive Breve, især velskrevne — men det behøver de ikke at være til dig, og jeg har bestemt, at du skal høre fra mig hver Dag, saalænge du ligger. Skriv med

Blyant paa en Lap, at du holder af mig — og om det gjorde frygtelig ondt.

Din allerkærligste Gudrun.

E. S. Det er et dumt Brev, som ikke har Efterskrift, og heldigvis opdager jeg nu, at jeg har glemt at spilde et Par Ord paa Teologen. Han gaar vel rundt og er til Besvær — for Mor og de andre kloge Koner. Vil du hilse og ønske ham til Lykke. Han slipper da nemt til den! Hvis han bor i Gæsteværelset — for du har vel Mor inde hos dig — kan det ellers være udviklende for ham at mødes med mine aflagte Drømme. Naar jeg var allermest angst for dig om Natten, laa jeg og hørte mig i de græske Bogstaver, han lærte mig, sidst jeg var hos Jer — du kan sige ham, at de gaar endnu «som en Kæp i et Hjul.»

April 189—

Lille elskede Mor! Du har forkælet os saadan, medens du var her, at vi er ganske ude af det alle tre, siden du rejste. Og især overfor Fugleungen er det rent galt at skulle undvære dig! Den overlegne Ro, hvormed du fandt dig i, at han nøs, hikkede, snøftede eller hylede lidt, uden straks

at mene, at der maatte være alvorlig Fare paafærde, længes jeg efter hundrede Gange om Dagen. Og din mageløse Foragt for den Doktorbog, jeg ikke tør andet end rette mig efter, og som dog ikke kan oplyse mig halvt saa meget som du — nej, du ved ikke, hvor jeg savner dig!

Men det var Synd for gamle Morfar og søde Gudrun, om vi havde beholdt dig længere! Og jeg skal jo ogsaa snarest lære at staa paa egne Ben som Mor. Endnu lykkes det kun saa som saa. Jeg synes, at Fugleungen ser noget kritisk paa mig, hver Gang jeg tager ham under Behandling. — Han maa vist nærmest mene, at jeg er en fjendtlig Magt, naar jeg uden Barmhjærtighed overholder alle de Bestemmelser om regelmæssige Maaltider og Liggen alene, som ingen Fugleunge i Verden er anlagt paa. —

Jeg kan sidde i timevis og se paa ham. Hvordan han egentlig kom — det har jeg saa underlig glemt og kunde falde hen til at tro paa Storken — eller andre hvide Vinger, som havde baaret ham herned — hvis han ikke selv vidste det bedre. «Hvorfra er du kommen, Fugleunge, hvorfra er du dog kommen?» «Fra Kærlighed — som to Mennesker en Gang gik op med til Guds Alter, og som han rørte ved med sine egne Hænder. Det er et Under, kan du nok vide!» — Fugleunge, ja — «størst er Kærligheden,» det kan vi to for-

staa, siden den har givet dig Liv! — Og tænk, at jeg fik Lov til at opleve den Lykke! Det var jo nok værd at dø for dette — at bære sin egen og sin Mands Kærlighed til Verden som et levende Liv — men Gud være lovet, fordi jeg lever — tidobbelt, tusindfoldigt, som man gør det, naar man hedder Hustru og Mor.

Ved du, hvem jeg ikke kan lade være at tænke paa? De smaa Børn, som fødes udenfor Ægteskab. Jeg har saa ondt af dem! At Mennesker kan gøre det — jeg mener, give sig ind i de Forbindelser med hinanden, som ikke Vielse har helliget og Gud selv velsignet — nej, nu, Mor, nu staar det for mig som det ufatteligste af alt! At Kvinder især, Kvinder kan indlade sig paa det! Det maa jo være et Brud paa hele deres inderste Væsen. Og Børnene, som fødes af de sørgelige Forbindelser — de smaa hjemløse, mærkede Sjæle — hvor kan Mennesker, som ved Besked, falde paa at sætte dem i Verden! Nej, Fugleungen og jeg, vi kan ikke begribe det.

Du husker nok, at han idag fylder 3½ Uge. Holger havde ingen Anelse om det. Han er endnu lige bedaarende gravitetisk og gammelklog — jeg mener Fugleungen — naar han ligger som nu — med store runde Øjne, et Mesterværk af en Pegefinger langs med Næsen og smasker sagte efter paa sine egne Tanker. Han er til at spise

op fra øverst til nederst. Især naar han vaagner, med smaabitte Svedperler paa Næsen, og lugter af varme Dampe — og vrider og rækker sig i en Uendelighed . . . Skriver jeg mer, bliver jeg upassende — for han er lige uimodstaaelig, hvad han saa tager sig for! — —

Senere. — Han har smilet — har smilet rigtig! Og til mig! Du ved, der er jo før faret smaa dirrende Glimt af Smil over hans Ansigt, men det var dog som ubevidst. I Dag sad jeg bøjet over ham i Mørkningen og lo til ham, for han havde set noget fornærmet ud. Og pludselig smilede han lyst og klart lige op imod mig. Det var, som om Solen var dalet ned i Skødet paa mig og skinnede mig ind i Ansigtet. . . .

Du skal ikke nævne det, hvis du skriver til Holger, for han siger, at han kunde ikke opdage det, om han saa havde taget Briller og Forstørrelsesglas for Øjnene. Men han sad ogsaa lidt fra — og Smilet var ikke til ham. Og desuden — Mænd!

Han er henrivende, forstaar du nok — nu mener jeg Holger — netop naar han ikke kan se saadan noget og sidder og ryster ganske mandfolkeagtig paa Hovedet af mine Opdagelser. — Men smilet har Fugleungen! Jeg lægger det med her i Brevet, hans søde Smil. Du vil nok kunne se, hvor det skinner, selv paa den Afstand, og jeg

synes, at en stor Part af det tilkommer dig. — Søde Mor! — —

Din egen Maja.

April 189—

Sødeste Mor! Du vil nok kunne se, hvem det skal være og blive glad for det, ikke sandt? Selv om Holger siger, at det maa regnes til en af de ægyptiske Landeplager at blive belemret med det. Sagen er: Apotekeren har Amatør-Apparat, og hans Kone vilde endelig tage et Billede af Fugleungen, som hun er saa indtaget i. Holger sagde, det var Narreværk at fotografere et Barn i den Alder, hvor de alle ser ens ud. Men der har da aldrig et Barn i Verden set ud som Fugleungen! Og nu er han jo hele fem Uger gammel, saa jeg sagde ja og Tak til. Men Belysningen blev naturligvis den Dag saa uheldig som muligt — og Fugleungen vilde absolut i det afgørende Øjeblik enten lukke sine Øjne fast i, eller spærre Munden vidt op, eller gnide sit Ansigt helt af Lave med sine Smaahænder . . .

Dette er nu blevet det mest tydelige. Lidt mørkt er det jo — men du kan vel nok se, at det skal være os to? Holger siger, at Fugleungen

ser ud som en lille Menneskeæder og jeg som en sortladen Barnemorderske. Har du i dit Liv hørt noget saa plumpt! Jeg synes, det ser meget manerligt ud. Alligevel kan det maaske være praktisk at lade en lille Beskrivelse af Fugleungens Ydre paa dette Stadium af hans Liv følge med som et forklarende Appendiks til Billedet. Her er det saa:

Fugleungens Portræt.

(Tegnet af ham selv).

Jeg vil begynde fra oven. Jeg har en Far, som siger, at jeg nærmest er skaldet og vel aldrig bliver andet. Men han hører til Mændenes foragtelige Køn — saa vi regner ham ikke. Jeg har en Mor, som dog heldigvis kan se, at jeg har det dejligste, bleggule Silkespind oven i Hovedet og smaa forgyldte Ællingedun bag i Nakken. Samme lille runde, lysende Nakke er saa rørende at se paa, at man kan faa Taarer i Øjnene ved det — og det er Hjærtensfryd at holde den i sin Haand, medens jeg ligger og grunder i Badekarret.

Jeg har en lille Tænker-Pande, som jeg kan rynke, og klare Tindinger med nydelige, violette Aarer.

Øjnene — ja, saa blaa har der aldrig været Øjne før! Der er løbet noget af deres Overflod af Farve ud i det hvide, saa det er blevet ganske

perlemorsblaat. Og Øjenvipper har jeg, gyldenbrune og fine, som kan kildre, hvis man knuger mit Ansigt for tæt ind til sig.

Nu kommer vi til et Hovedpunkt i den standende Strid mellem min Far og min Mor: min Næse. Mor siger, at naar man iagttager den i tre kvart Profil fra højre Side, har den en lille bedaarende Bøjning, der kunde tyde paa, at den vil blive romersk — hvis den ikke betænker sig paa Halvvejen og forbliver græsk, hvad man nærmest skulde antage, naar man ser den fra en anden Kant. Min Far siger, at det maa vist være fra Nakken — og at foreløbig er det en almindelig lille Braksnude.

Mine Kinder — de er saa bløde, som kun et Fuglebryst kan være det, og det er som en Drøm at stryge dem mod sine. Der er En, som har sagt dette en Gang om min Mors Kinder — naa, han vidste ikke bedre. Hendes kan nok gaa an — jeg har ikke noget imod at bearbejde dem paa forskellig Maade — men der er «Høj over Høj» i denne Verden!

Min Mund kan jeg lave til den alsomdejligste Rosenknop, til en Trekant, ja en Firkant, et rundt Hul og en eneste lang Streg — og smile med den — altsammen er det lige besnærende at se paa. Jeg har en hjærteknusende Antydning af Kløft i

Hagen — efter min uværdige Far, nødes jeg til at indrømme.

Saa har jeg Hænder med smaa Huller til Knoer, smaa skarpe Negle og Vidunder-Bevægelser. Naar de hager sig fast i min Mors Krøller, udfolder de desuden en glædelig Styrke.

Mine Fødder — med smaabitte høje Vrister og fløjelsbløde Saaler — er ikke til at staa for. Naar jeg ligger paa Ryggen i min Mors Skød og kan naa at stampe hende rundt i Ansigtet med dem, er det en Fest uden lige.

Der var meget mer at nævne . . . Moderne Forfatteres Penne vilde svælge i Beskrivelsen af det, jeg fortier . . . Men jeg véd, at jeg skriver til min Mormor. Jeg vil ikke saare hendes lidt gammeldags Følelser. Kun saameget kan jeg maaske have Lov til at tilføje, at jeg er allermest henrivende uden Klæder paa . . . Kort sagt, seværdig — ja, spiseværdig!

Din lille Fugleunge.

April 189—

Kæreste Morfar og Oldefar! Fugleungen og jeg er blevne enige om at skrive til dig, fordi vi har noget, som vi vil bede dig saa forfærdelig meget om. Det er at komme ud til os med Mor og Gudrun

i en ganske bestemt Anledning. Men først maa vi fortælle dig lidt om, hvordan her er, for at du kan faa Lyst til at komme og ikke skal tro, at her er vinterligt og ufremkommeligt.

Bøgeknopperne er svulmende store og er blevne helt lyse i det brune, men Kastanjeknopperne har allerede sprængt deres Hylster og er ganske uldne og tykke, Stikkelsbærbuskene har grønne Dupper, der er blaa Stænk af Violer mellem Bakkerne ned imod Søen, og i Skoven lugter det af Bukar og begynder at lysne med hvide Anemoner og blanke Smørblomster, saa det ordentlig flimrer for Øjnene — og det kvidrer, saa man ikke kan høre Ørenlyd. Vejene er ganske tørre og Jorden saa varm, at den formelig gnistrer. Alt det har Solen besørget; den er ude hver evigste Dag at gøre godt.

Og hver Dag kommer Fugleungen ud i den. Han giver sig ligestraks til at nyse som en Kattekilling over alt det Lys og al den friske Duft. Saa ser han sig om i stor Forbavselse. «Hvad er det, hvad er det dog?» spørger han med sine blaa Øjne — «alt det, der stikker Hovedet op af Jorden og pipper og lugter saa rart omkring mig?» Og jeg svarer: «Det er Liv, Fugleunge, det er Liv.» Saa maa Liv være en dejlig Ting, synes han.

Og aldrig før har jeg følt det saadan selv. Fugleungen har lukket mine Øjne og Øren op

med sine smaa Fingre, saa jeg kan se og høre og fornemme ganske anderledes end før. Og der er kommet et saa hjærteligt Tillidsforhold mellem mig og hele Naturen. Du ved, der er ellers altid derude noget, der ligesom staar paa Springet for at unddrage sig Menneskers Berøring, som flygter, naar vi kommer — nu er det ganske borte.

Hver Gang jeg møder op med Fugleungen, synes jeg, der gaar en beroligende Hvisken gennem alt, en Hvisken, der kunde betyde: «Aa, det er jo en Mor.» Og hele Naturen bliver saa tryg og inderlig deltagende. Jeg synes, at hver Stikkelsbærbusk med friske Dupper, som hager sig fast i min Kjole, hver Plante med smaa Blomsterknopper, hver Rødkælk, som tripper frem i Gangen med sit fine Hoved lidt paa skraa, hver lille grøn Larve, som stilfærdig kryber frem, ser ganske fortroligt paa mig — som om de vilde sige: «Naa, det er din. Saadan ser han ud! Ja, vi er ogsaa ifærd med vores — hver og en.» Og jeg faar Lyst til at svare ganske højt: «Ja, det er min. Saa dejlig ser han ud! Og Gud velsigne Jer andre til det hver og en!»

Fugleungen bliver saa behagelig overvældet, at han synker hen i den sødeste Slummer. Og ganske sagte — saa han kan høre det helt ind i sine smaa Drømme — fortæller jeg ham, hvor god, hvor god han maa være, som Moster Gudrun siger,

og aldrig gøre den mindste Smule Fortræd, for at hele Naturen dog kan blive ved at holde af ham.

Men jeg har jo ikke kunnet skjule for ham, at alle de Violer, der er stænkede rundt mellem de grønne Bakker, en Gang skal lukke deres blaa Øjne, at de smaa Knopper skal falde af som krøllede, brune Blade, at de pippende Fugle skal bore Hovedet ind under Vingen og sove ind for ikke at vaagne mere, og at det mest levende af alt levende, smaa bankende Menneskehjærter, skal staa helt stille en Gang. . . .

Det fandt han jo var ganske overmaade tungt. Saa sagde jeg videre: «Ja, hør nu bare — det var der ogsaa En, som fandt en Gang, En, der elskede alle Fugleunger i Verden mer endnu end deres egen Mor kan det — skønt det jo næsten ikke er til at begribe. Han tog de smaa Menneskebørn ind i sine Arme, og da deres Mødre spurgte: «Hvad vil du gøre ved dem?» svarede han: «Jeg vil aabne en Foraarshave for dem, som ikke kan visne, det var jo Synd andet — og jeg vil lægge et lille Hjærte indeni deres eget, som aldrig skal høre op med at slaa, saa de ikke selv skal visne og dø.»

Fugleungen forstod øjeblikkelig, at saa maatte han da snarest se at faa Adgang til den Foraarshave og faa et levende Hjærte lagt ind i sit lille høje Bryst.

Og det er nærmest derfor, at vi har Ærind til Oldefar i Dag. Vi vil bede ham saa mindelig om at hjælpe os med det. Vi har en Far, som nok kunde gøre det, og som vi — trods alt — holder saa urimelig meget af, at vi ikke vilde unddrage ham noget i Verden, men han synes selv, at det skulde være Oldefar.

Og, sødeste Morfar, du skal vide at lige siden Fugleungen har pippet herude i vor lille dejlige Rede er det, som om jeg havde set dig staa ved hans lille Seng, og jeg synes, at du ligestraks vilde velsigne ham. Du ved ikke, hvor jeg har længtes efter, at du skulde gøre det! Og naar jeg tænker, at du kunde staa i vor egen lille Kirke med dine Hænder om hans søde Hoved og være den, der leder ham ind i den store Livs-Pagt, saa er det, som om jeg saa den gamle Simeon i Templet med Solglans om sine hvide Haar — kun at vi paa ingen Maade endnu gaar ind paa at lade dig «fare i Fred.» For vi kan slet ikke undvære dig!

Men nu stoler vi paa, at du vil komme paa næste Søndag og efterlade mig en lille kristen Dreng, der har Navn efter dig og den store lysende Evangelist, hvis Ord skinner som mer end Foraarssol.

Din egen Maja
og hendes egen lille Fugleunge

Juni 189—

Min egen, min søde Gudrun! Jeg har saa meget, saa meget at sige dig, at der bliver ikke Mulighed for at faa det sagt! At jeg ikke kunde spile mine Vinger og flyve ud til dig, lige som Mors Brev kom for lidt siden, og knuse dig og faa dig til at fortælle mig det altsammen — det gør mig ganske forstyrret! —

Gudrun er forlovet — Gudrun skal giftes — til Oktober allerede — — jeg blev ved at gentage det ud til alle Møblerne i Stuen, for Holger læser med Konfirmander, og Fugleungen sov, saa jeg havde ingen andre at læsse mine overvældede Følelser af paa.

Men nu er han vaagnet og har set paa mig med saa betænksomme, runde Øjne, at han nok har opdaget, at jeg er ganske ude af mig selv — og jeg har ligget paa Knæ hos ham og har fortalt ham, at vi kan ikke være rolige, vi længes for meget efter Gudrun og efter at høre mere. Han indsaa det ogsaa — og gav mig Lov til at kysse ham svimmel og græde og le over ham, for at jeg kunde faa lidt Luft . . .

Mor skriver, at han er høj og meget køn, god, brav, aaben og ligetil — velhavende og Baron tænker jeg mindre paa — og at han egentlig tog dig med Storm, da han «kom, saa og friede» — Ugedagen efter, at I første Gang mødte hinanden

i Pensionatet derude. Og at du blev saa rørt over, at han ikke vejede og prøvede og tænkte efter og blev forsigtig og skræmt, men gik lige paa. Mest glædede det mig, at I var i Kirke sammen straks igaar Morges. Det er det vigtigste af alt, om I kan mødes der — men alt det er mig dog ikke nær nok, hverken om ham eller om dig.

Kæreste Gudrun, jeg er saa hjærteglad over, at du skal opleve Lykken — for tilfreds kan man maaske nok blive udenfor Ægteskabet, men lykkelig — nej, det tror jeg er umuligt. Og alligevel er jeg dog saa beklemt, saa ængstelig ved det!

Husker du, da vi var ude at købe Køkkentøj til Rasmines Bryllup og kom ned om Træskeer til den tykke Bødkermadam — hvordan hun saa paa os med venlig Ynk og spurgte: «Herregud, hvem af de to skal til det?» Vi lo, fordi hun kun opfattede det som en Anledning til Kondolence, men søde Gudrun, naar det er dig, der skal «til det,» saa mærker jeg, at jeg, trods min idelige Prædiken Ægteskab, bliver ikke saa lidt Bødkermadam!

For det er dog det, at Mændene — ser du, Holger turde jeg godt lade dig blive gift med — ja, du forstaar, jeg mener, at ham kender jeg nu paa alle Punkter. Og saa er der alligevel adskillige Vaner og Fremgangsmaader, han skulde aflægge, inden han blev manerlig nok til dig — og flere Stunder af Døgnet, der absolut skulde stryges:

de ret hyppig tilbagevendende, hvor han hverken er til at hugge eller stikke i, og hvor alle Ens Elskeligheder og Dybsindigheder glider af ham som Vand af en Gaas.

Men det er dog Ens egen Holger, som man er saa urimelig lykkelig med! Og nu at tænke sig en Mand, som jeg ikke engang kender og slet ikke kan svare for!!

Men jeg maa se at svippe ud til Eder ved Stranden en af de allerførste Dage -- med Fugleungen paa Ryggen — og faa ham set efter under Mikroskop —

Og Gudrun, du selv — ja, der har jeg de tusinde Spørgsmaal! Men blot det ene: kan du se paa ham som den, der en Dag skal blive «din af Gud beskikkede Mage» og være helt glad ved det? Det er meget, meget mer indgribende, end nogen kan tænke sig! Holder du saa meget af ham, at du kan slippe hvert Forbehold, — det sidste, lille Skjul, man dog saa gerne vil smutte ind i — og menneskelig set ikke mere leve dig selv, men ham, saadan som vi sjæleligt skal staa overfor den Eneste og Største. Kan du tænke dig, at du skal love at være et med ham og virkelig blive det — udadtil og helt ind i dit inderste Hjærte? Du maa ikke synes, at jeg nu bliver «Kapellaninde», som du siger, og prædiker. Men det er saa alvorligt! Gudrun, elsker du ham?

— Nu kom Holger. Tænk, han har gaaet i Skole med ham — vidste du det? Holger siger, at det er en prægtig Fyr, og at jeg bare skal være glad og ikke «bekymre mig.» Han ønsker dig mange Gange til Lykke! Kan du føle, hvor jeg nu tager dig om Halsen! — Aa, men helt ind i dit Øre maa jeg dog igen hviske: elsker du ham — saadan at du kan, at du virkelig kan — — nej, det maa blive til vi ses.

Din glade og bekymrede
og elskende Majs.

II.

Jeg drømte jeg var en Havfru
bag Strandens rundede Stene.
De Menneskebørn stod alt saa fjærnt,
jeg sad mellem Bølger ene. —
Jeg ønsked at vorde de andre lig,
men vaad, fornam jeg med Bæven,
var altid min hvide Flig. . . .

En Fremmed i Menneskens Stuer
jeg stod der med Angest og Traa.
Men Foden var aldrig derinde —
den dansed paa Tilje blaa.
Og grønt bag skyggende Rande,
i Stigen og Fald foruden Ro,
laa Øjet, hvis mørke Vande
sig ingen turde betro. — —

Saa kom du en Gang det kvælded
— skønt Morgenhanerne gol —
saa kom du en Dag og hælded
dig ind mod min Havfru-Stol. —
— — — — — — — — —
Og som du taled, fornam jeg først
hvad svidende dybt jeg savned.
I Hjærtet blev vakt den hede Tørst
mod noget, jeg aldrig favned . . .
Blandt Vover, der salte triller
jeg længtes mod skjulte Kilder . . .

Du nævned Ordet inderlig
til den, der slæbte sin vaade Flig . . .
Det Ord var Malurt at drikke —
jeg vidste, jeg var det ikke.
Thi Havets Datter bag glinsende Skæl
har ingen Sjæl, har ingen Sjæl. —
— — — — — — — — —
Saa var det en Dag du bøjed
dig ind over Øjets Rand —
og tyst til Hvile sig føjed
det rastløst vigende Vand . . .
Og Ordet, du Hjærtenskære,
det største vel fast jeg ved,
du gav mig som Navn at bære —
du kaldte mig Inderlighed.

Du kaldte den Barn — hvis Barnesko
forlængst var traadt over Bølge-Bro . . .

— Aa, Hjærtenskære, i samme Stund
mig synes, min Sjæl jeg tog af din Mund . . .
Jeg suged det Ord til mit Hjærte
og bar det med bævende Smerte,
til Sjælen en Dag mod Lyset skød — —
i levende Liv dit Ord frembrød . . .
— — — — — — — — — —
Jeg drømte, jeg var en Havfru,
som traadte Bølgen med Hæl. — —
Jeg drømte, jeg var en Havfru,
som vandt en Menneske-Sjæl. . . .

Det var en smuk Sommerdag ved Solnedgang.

Ud fra en Villahave gik et mindre Selskab ind under Parkens Lindekroner for at se Søen i Aftenbelysning.

«Saa er den næsten til at skrive Vers om,» sagde Baronen. «Men vi kommer til at tage Benene med os! Er du træt, lille Mis?» han tog sin kønne, slanke Frue under Hagen.

«Nej, ikke videre. Ikke mer end ellers.»

Han stak sin Arm ind under hendes. «Ja, den Klinik — den tog for meget paa Kræfterne. Du ser saa sød ud, at jeg faar Lyst til at løbe bort med dig paa staaende Fod.»

Hun holdt igen. «Nej, det blev for anstrængende — nu efter Middagen.»

«Ja, du havde skam gjort dine Sager brillant, min Pige! Men det maa man lade Ole Hansens Kone, det er storartede Kyllinger, hun leverer. Tror du, vi har Artiskokker til en Gang endnu?»

— «Vært og Værtinde gaar rigtig der som et Par Forlovede,» sagde en korpulent, ældre Dame, der fulgtes med Baronessens Moder. «Det er yndigt at se — midt i vore rædsomme Tider.»

«Ja, det har De Ret i, Fru Clasen. Begge mine Svigersønner har da, Gudskelov, i det Punkt de samme Anskuelser, som jeg har opdraget Pigebørnene i. Af en Præst er det jo rimeligt, men Otto har ligesaa strænge Principer som Holger.»

«Bare jeg kunde sige det samme om Hendrik!» Etatsraadinde Clasen vendte sine vagtsomme, sorte Øjne om mod nogle unge Mennesker, som gik bagved under Latter og Raab. «Jeg er altid ganske ængstelig for, hvad han skal falde paa at sige til Frederiks Pigebørn. Jeg tror nu ogsaa, at de som skriver, er de værste. De synes, de skal have været med til alt. Fy! det kan ordentlig løbe En koldt ned ad Ryggen! Men det nytter ikke, hvad man vil sige! En gammel Tantes Mening respekterer man jo ikke. Det hører ogsaa med til Tiden. — Hør, kære Octavie — mellem os — synes De ikke, han er temmelig meget om Gudrun i den sidste Tid?»

«Det er ikke faldet mig ind. Og blot man sammenligner ham med Otto, maa man da sige sig selv, at der ikke kan være Fare paafærde.»

«Ja, Kvinder i vore Dage — de gaar jo hen og

forelsker sig i rene Marekatte, naar bare det ikke er deres egne Mænd.»

«Jamen, kære Fru Clasen, mine Døtre er virkelig saa gammeldags, at de ikke finder paa at elske andre end deres Mænd.»

— «Hvad taler I om?» spurgte Baronessen og stansede, medens hun svøbte sit røde Silkeslæb omkring sig.

«Om det lykkelige Par, der gik foran os.»

Baronen slog Armen om sin Kones Liv. «Ja, saa fornuftige er vi dog.»

Hun gik hen ved Siden af sin Moder og lod sin Mand følges med Etatsraadinden. «Hvordan synes du, gamle Morfar har det?»

«Kære Gudrun, det har du jo allerede spurgt mig om to Gange! Havde jeg ikke fundet han var bedre, var jeg slet ikke kommen — selv om Tante Mine sidder hos ham». — —

— «Ja, det er rart, naar de rette dog en Gang imellem kommer sammen,» sagde Fru Clasen til Baronen.

«Ja, undskyld, bedste Frue, dette med «de rette», det anser jeg oprigtig talt for noget sentimentalt Vrøvl, som man skal se at komme bort fra — jo før jo heller. Spørgsmaalet er sandelig ikke saa indviklet, som man vil gøre det til. Der er for hver Kvinde blot i Kongens København mindst ti Mænd, som godt vil kunne passe — og mindst

tyve Kvinder, som vil kunne gøre en Mand lykkelig.»

Resten af Selskabet var kommet til. «Bravo!» raabte han, der skrev. «Mindst tyve Kvinder for at gøre én Mand lykkelig!»

«Jeg frabeder mig al odiøs Forvrængning af mine Ord,» sagde Baronen lidt kort. «Det var det, jeg vilde sige til Etatsraadinden, og nu kan de andre ogsaa gerne høre det. Jeg mener, det kan ikke undgaas, at der altid er en Del Tilfældigheder, som bliver medbestemmende for det Valg man træffer — Tid, Lejlighed, Stemninger, Forelskelse, som er noget nær det tilfældigste af alt! De fleste Mennesker bliver overrumplede af deres egen Forlovelse og kunde i ni af ti Tilfælde ligesaa godt have taget en anden — det være sagt uden Forklejnelse af nogen.»

«Gudrun,» raabte den unge Præstefrue «Du siger ham da imod! Vi protesterer med Hænder og Fødder.»

«Nej — lad os først høre, hvor han vil hen. Foreløbig kan der være noget i det han siger.»

«Det er ganske betegnende, hvad Vilhelm Funck svarede mig, da jeg lykønskede ham til hans Forlovelse. Jeg traf ham paa Gaden Dagen efter. «Gamle Ven, hvad er det jeg hører! Har du faaet dig en Kæreste?» «Ja — det er en Pokke-

rens Historie!» Han vidste ikke mer om, hvordan det var gaaet til, end jeg.»

Der blev let, og Skribenten raabte: «Og for den Tilfældighed, den «Pokkerens Historie» — Baronens Ord i Ære — skal to Mennesker være smedede sammen for Livet, som Galejslaver, til de har set sig sure og gale og hadefulde paa hinanden! Nej, maa jeg saa bede om» —

«Nej stop! jeg er ikke færdig. Tilfældighederne kan ikke undgaas, men det er ikke paa dem, at man bygger sit Ægteskab. — Inden jeg gaar videre, vil jeg blot indskyde, at lykkeligere Par end Vilhelm Funck og Kone kan man ikke godt tænke sig. Det skulde da være Gudrun og mig — eller lille Maja og hendes Præstemand, som endnu er Kærestefolk paa det hedeste Punkt.»

«Nej undskyld, vi er meget mer. Vi er netop Mand og Hustru. Jeg vil da frabede mig, at vi skulde gælde for Forlovede.»

«Naa ja — med tre Arvinger kunde det jo have sine Misligheder! — Nej, det var det jeg vilde sige: Valget afgøres ofte af noget, man ikke er Herre over, men hvordan man lever med hinanden, det raader man selv for.»

«Ikke altid,» raabte en af de unge Piger saa højt, at hun blev forskrækket over sin egen Stemme.

«Jo, paa ganske enkelte Undtagelser nær. Men — det er Hovedsagen — man maa forstaa, at

Samliv skal grundes paa Pligt. Og det er i første Række: at slippe alle Indbildninger om «en anden», som kunde være «den rette».

«Den Indbildning turde dog imellem have Sandhedens Berettigelse,» sagde Skribenten.

«Ja, hvad den moderne Kogebog lærer, kender vi nok. Hvem er den rette? Svar: Det er — aldrig den man har faaet! Saa skal der søges udenfor — og saa ender man som Ejnar Paulsen, der havde den sødeste Kone, men dog gik og søgte «den rette» hele sit Liv.»

«Og aldrig fandt hende?»

«Jovist fandt han hende -- mindst ti Gange! Og altid var det jo den «allermest rette.» Det Slags stammer fra Løshed og fører til Uordener. -- Nej, vel er den rette til, for det er den, man har faaet — og ingen anden. Derfor siger også vort gode, gamle Vielsesritual, at man erklæres for rette Ægtefolk at være. Ud fra den Anskuelse skal man føre sit Ægteskab. Saa bliver der nok Lykke over det! — Har jeg Ret, Svoger?»

Kapellanen og gamle Etatsraad Clasen, som gik sidst, var stødt til. «I hvad?»

«Jeg siger, at Ægteskab skal grundes paa Pligt.»

Etatsraaden vilde sige noget, men fik det forkert i Halsen og maatte hoste.

«Ja, jeg kan jo ikke godt være andet bekendt end at underskrive det,» sagde Kapellanen muntert.

«Nu har du naturligvis Ret, Otto,» sagde Præstefruen. «Men ikke, da du begyndte.»

«Men Søen, Søen,» raabte de to unge Piger. «Den løber fra os.»

«Ja, eller Aftenrøden,» sagde Baronessen. «Den kan staa saa skinnende bag Skoven — og Skoven bliver til en lang, blaa Aasryg. Man synes, man kunde krybe op paa den og faa noget at se.»

«Saa er det altsaa ikke det man ser, men det man synes man kunde se, der er det «egentlige», sagde Skribenten. «Lad gaa — jeg vil ogsaa før mødes med en af Deres Forestillinger end med hundrede aftenrøde Søer.»

Man gik lidt raskere til.

«Og mellem Træerne ser man Kirkespiret,» sagde Fru Octavia, «og Klokkerne kan lyde saa kønt over Søen.»

«Ja, og der er bygget et Par gode Villaer derovre,» sagde Baronen. «De tager sig ganske flot ud i det grønne.»

— Baronessen gik iforvejen med Skribenten.

«Hvorfor har De ikke taget den sivgrønne paa i Dag?» — spurgte han.

«Nej, saa skulde De jo have den Ulejlighed at gaa og være forelsket i mig.» — «Ja, den slipper jeg ikke helt for alligevel. Men jeg k e n d e r Dem bedre i Sivkjolen — da skiller De Dem mer ud fra den øvrige, søndagsglade Hæderlighed. De

ved nok «du bist mein Mühmchen, die Nixe!» Det irriterer mig, naar De forputter Dem i det røde Foderal.»

«Da er Otto meget fornøjet med mig i den Kjole — og det er jo dog det vigtigste.» — «For hvem?» — «For — ham selv naturligvis! Og saa maaske» — — «Indrømmet! Og saa» — — «Maaske for mig.» — «Naa, de «røde» Dage er altsaa dem, hvor De bedriver den Mærkelighed at være forelsket i Deres egen Mand?» — «Ja — eller hvor jeg finder mig i, at han er det.» — «Det er «eins Bier». Tror De, en Kvinde finder sig i, at en Mand er forelsket i hende, uden at hun selv er stærkt paa Veje til at blive det i ham?» — «Ja, det maa jeg antage, siden jeg kan finde mig i, at De» — «Netop. Det er det bedste Bevis for min Paastand. — — Ikke saa verdensforagtende, Deres Naade! De vil maaske erindre, at min ringe Hyldest først havde det Uheld at mishage Dem» — «Ja, i ganske paafaldende Grad — det vil jeg bede Dem huske, Henrik.»

«Saa kom andet Stadium: De blev saa medgørlig at finde Dem i den.» — «Lige til Nød — og uden Spor af Opmuntring!» — «Den behøver jeg heller ikke. Nu staar vi ved tredie Stadium. En Dag — som De gaar rundt her — i den sivgrønne — bliver De pludselig lidt» — «Indtaget i Dem! Det er der ikke Spor af Udsigt til!» —

«Nej — og det vilde jeg heller ikke bryde mig om. Nej, som De gaar her — i Deres grønne Folder — vil De komme til at tænke paa, at jeg er den første, som har kunnet udfinde Dem.» — — «De!» — «Ja, de andre annekterer Dem blot — med mer eller mindre Grund. «Ich hab' Euch gekannt beim ersten Blick — mein Mühmchen, die Nixe!» Den Fornemmelse vil fare gennem Dem som en Gysen — De vil blive lidt bange» — — «For hvad?» — «Ja, De er meget selvsikker og uden Frygt af Naturen, Fru Nixe — jeg ved det nok — men man er altid lidt bange for den, som har kunnet finde En frem af Skjulet — — Og saa vil De maaske have den Følelse, at De kan høre mine Skridt — flette sig ind i Deres — — tættere og tættere» — — —

— Etatsraadindens sorte Øjne veg ikke fra det forreste Par. «Hvor Gudrun dog holder sig,» sagde hun.

«Ja, nu har vi været gift i snart syv Aar,» sagde Baronen, «og jeg synes, hun bliver kønnere for hver Dag — skønt hun har været rigtig skidt hele Vinteren. Naar hun er i rødt som i Dag og bliver lidt livlig, kan der formelig staa Gnister af hende.»

«Det er dejligt, at hendes Mand kan se det,» sagde Fru Clasen. «Mænd kan blive saa sløve for deres Kones Ydre.»

«Det manglede bare! Forelskede i hinanden har man da Lov til at være — og det var meget dumt, om man forsømte det. Ser De, Gudrun kan jo være lidt lunet imellem — og jeg lidt hidsig, saa det gaar lige o. p. op. Men naar man bærer over med de Smaating, saa kommer der det gode ud af det, at man sliber hinanden af. Hun er blevet meget mindre vanskelig i de sidste Par Aar, og jeg er bleven roligere. Og lidt Forelskelse i hinanden — ja, det er der ingen af os, der tænker paa at aflægge.» —

Præstefruen havde taget sin Moders Arm. «Jeg synes næsten ikke, jeg har hørt dig sige noget i Dag.»

«Nej, jeg tror virkelig, jeg vænner mig af med at tale, siden Morfar er bleven saa tunghør. Det er lidt trættende for os begge, naar jeg skal raabe ham op, saa vi tier mest stille og ser mildt til hinanden.»

«Ja, hvor er Morfar dog mild! Og ellers siger man jo, at døve bliver saa let ubehagelige og tvære.»

«Er det Provsten, De taler om?» spurgte Etatsraadinden. «Ja, han er mageløs.»

«Ja, det er mærkeligt,» sagde Baronen, «man synes, man altid har set ham sidde i Solskin. Det er, som om han var midt i en bedre Verden. Siden han er bleven saa tunghør, har jeg ligefrem tænkt, om de ikke skulde være en Smule døve oppe i Himlen — og kunde skam godt forstaa

det. Hele Sludderen, som vi andre spreder os i, har de strøget af sig og gaar nu bare der og ser mildt til hinanden — i en stor Søndagsstilhed. — Hvorfor ser du saadan paa mig, lille Madam?»

«Fordi undertiden kan du sige noget saa kønt, Otto — som om det slet ikke kom fra dig.»

Han trak hende lidt i Øret. «Du er næsten altfor artig. — Det er her — ned ad Trappen, Etatsraadinde, saa ud paa Broen.»

Paa Broen, som gik ud i Vandet, stod allerede det øvrige Selskab. Men Søen — den vante Indsø med de kendte Bredder og Aftenrøden bag Skoven — hvor var den? For deres Fødder bredte sig en sølvblank Vandflade, som gled ind under hvide, bølgende Taager ... Og disse Taager havde skaaret den modsatte Bred bort og tilsløret Aftenrøden. Kun højt oppe paa den grønlig klare Himmel drog en enkelt Sky sin fjerlette Rosenstribe ...

— «Nej, hvor er Solnedgangen? hvor er Skoven? hvor er Kirken? hvor er Kroen?» ....

«Ja, hvor er Søen, selve Søen?» sagde Skribenten. «Det er jo Hav, mer Hav, end vi har fra Strandvejen. Der langt inde mellem Taagerne føler man, at Vandet og Himlen kysser hinanden — og hvor de glider ud i smeltende Omfavnelse, har hvide Brudeslør sænket sig —»

«Nej, jeg synes ikke, det er Hav,» sagde Præstefruen. «Søen er jo snarere bleven mindre at se til.»

«Men man aner Uendeligheden bagved.»

«Nej, jeg tror, det er Stedet, som har udvidet sig. Haven omslutter nu hele Søen — man maa tænke paa Eden, med Livets Flod, blank og bred. Og den anden Bred bag de hvide Taager, det er det allerdejligste Sted i Haven, derfor ser vi det ikke. Tror du ikke ogsaa, Holger?»

«Ja, det var en lidt — gejstlig Fantasi!» sagde Skribenten. «Jeg holder paa Havet.»

«Nu kan man da trække Vejret hernede,» sagde Baronessen. «Den Bred derovre, den «staar ellers saadan for Brystet», som Bønderne siger.»

«Kan du se, hvad det ligner, Otto?» spurgte Kapellanen. «Husker du ikke det Maleri af Lindblad, han viste os en Aften, da han var mer «ausgelassen», end han plejede.»

«Lindblad — du siger noget! — Lindblad, ham havde man næsten glemt! — Men han har da ogsaa, siden den lille Søster døde, altid været adskillige Mil paa den anden Side af Pokker i Vold!»

«Hvem er Lindblad?» spurgte Maja og tog sin Mands Arm.

«En Skoleven af Otto og mig, som vi holdt meget af. Han er Maler.»

«Aa, var det ham, som hed Philip, og som aldrig udstillede — fordi enten var Billedet ikke

godt nok til at ses, eller ogsaa var det meget for godt.»

«Ja, der var saadan noget.»

«Saa maa det just ikke have været en lukrativ Bestilling for ham at male,» sagde Skribenten.

«Naa — han havde nu Penge, ellers havde han jo ikke kunnet dyrke de Fornemmelser. — «Philip Melanchton», som vi kaldte ham— kan du huske, hvor han var lang og tynd — og havde den underlige Maner med altid at slaa Øjnene ned?»

«Ja,» sagde Kapellanen alvorligt, «men hvor der var Blik i de Øjne, naar han imellem slog dem op! Jeg tror, han havde den reneste Vilje af os alle. Naar jeg ser tilbage, saa var der ikke meget ved nogen af os — uden ved ham.»

«Nej, det var en flink Fyr — med sine Særheder og Paradokser. Og han var jo ren Barnepige for den lille Søster med Hjærtesygdommen. Hører du aldrig fra ham?»

«Jo, vi har skrevet et Par Gange til hinanden. — Kan du huske, naar han spillede for os i Skumringen? Man kunde ikke høre, naar han begyndte. Jeg har aldrig truffet nogen, der kunde gøre ham det efter.»

De andre lo. Maja kneb sin Mand i Armen. «Det var rart, om Ens Kone kunde den Kunst, naar hun vil øve sig, ikke sandt? Men som Ros er den da ret tvivlsom.»

«Nej, saa forstaar I mig ikke! Spillet — det smeltede saadan sammen med Halvmørket og med Ens egen Stemning, at man kunde ikke skille dem ud fra hinanden. — Sidst jeg traf ham, talte han om en Rejse til Tibet.»

«Saa har de nok faaet gjort ham til Lama,» sagde Baronen, «for det passede han til — med mindre de har flaaet og stegt ham først, som de jo bruger derovre.» —

— «Mor synes, her bliver lidt fugtigt for Etatsraadinden,» sagde Baronessen.

«Ja,» sagde den gamle Etatsraad, «jeg tror nok, at den Taage — hm—hm — den lægger sig dog adskillig mer for Brystet, end den anden Bred plejer at gøre.»

«Ja, lad os endelig gaa,» sagde Baronen.

Men de unge vilde nødig bort.

«Saa gaar vi gamle lidt iforvejen,» sagde Fru Octavia, «men husk, vi skal alle med Toget og hjem at drikke Te først.» Hun gik op ad Trappen med Etatsraadens.

«Skidt med Toget,» sagde Skribenten, som sad paa Rækværket. «Kører det fra os, huser Baronen os nok i Nat — og saameget desbedre.»

«Nej Tak — jeg tager selv ind med Aftentoget; jeg skal træffe en Mand derinde i Morgen tidlig og vil ikke allarmere Huset med at fare herfra Klokken seks. Saa overnatter jeg i Lejligheden.»

«Se, Taagen kommer nærmere og nærmere, og Søen bliver mindre,» sagde Maja. «Kan De nu ikke se, Henrik, at der er en skjult og dejlig Bred derovre bag det hvide Slør?»

«Nej, jeg holder paa Havet. — Men forresten kan det være det samme, hvad vi vil kalde det — for det er Æventyret.»

«Jeg vilde snarere sige, det er Hemmeligheden,» sagde Kapellanen.

— En lille Vildand dukkede ud af det hvide Slør og smuttede frem og tilbage som en sort Plet paa den lysende Flade.

Saa lød et sagte, plaskende Aareslag inde fra Taagen. Selskabet lyttede i uvilkaarlig Spænding.

«Der kommer En til os — lige lukt ud af Æventyret,» sagde Skribenten.

«Eller maaske flere,» mente de unge Piger.

«Nej, der kan ikke være Tale om mer end En — til hver ialtfald.»

«Det er nok Postmesteren,» sagde Baronen. «Han talte imorges om at tage ud at fiske. Men det lyder ganske underligt, naar man ikke kan se noget. — Søde Mis, nu maa vi gaa.»

Hun stod yderst paa Broen, ubevægelig og slank. «Lidt endnu,» sagde hun uden at vende Hovedet. —

— Ud af Taagen gled noget mørkt og stort, nærmere end de havde tænkt sig og paa et andet

Sted. — — Saa blev det til en Baad med en enlig Skikkelse.

Lidt ud for Broen blev den liggende stille. Det var en Mand, som sad i den. Han saa sig om, som en der ikke er klar paa, hvor han er.

«Undskyld,» sagde han med hævet Stemme, «gaar det an at lægge til her? Jeg har taget fejl af Retningen.»

Skribenten satte Hænderne for Munden som en Raaber. «Er De Konge, Kejser — eller maaske Pave?»

De unge Piger lo, og Manden rystede paa Hovedet. «Det tror jeg ikke.»

«Saa dog Regent i San Marino? eller i det mindste Pascha af nogle Hestehaler? eller Mandarin af nogle Knapper?»

«Nej, jeg er en ganske almindelig dødelig.»

«Mand, saa er det Tugthus paa Livstid at lægge til ved disse ophøjede Planker! Men dér — lidt til Venstre for Dem — er der et Landgangsbræt inde under Bøgegrenene. Det er til Brug for Herskabshunde og Hejdukker. Kan De se det?»

«Ja.»

«Naar De lægger til ved det, kan De nok slippe med Vand og Brød i et passende Antal Dage.»

«Tak.« — Manden roede Baaden henimod Landgangsbrættet.

«Hvad Pokker,» sagde Baronen, som stod og stirrede efter ham, «skulde man ikke synes —»

«Nej, han finder rigtig nok frem,» sagde Skribenten.

«Ja, det var ikke det — men det er livagtig, som om det kunde være Lindblad — selveste Philip Lindblad — og han var jo i Mesopotamien. Synes du ikke, Holger?»

«Nej, det faldt mig ikke ind. Jo, maaske — Stemmen, som kunde høres saa tydeligt, uden at han raabte — og Bøjningen af Hovedet. Men det er jo ikke rimeligt.»

«Vi maa se ham, vi maa høre, hvem han er — Æventyr-Manden, Manden fra Hemmeligheden,» sagde de unge Piger.

«Ja, nu skal vi ogsaa gaa,» sagde Baronen, «saa møder vi ham deroppe.»

Paa den brede, hvide Veranda med de mørkerøde Slyngroser opad og den store Ampel i Loftet blev Teen budt om med smaa «Sandwiches» og hjemmebagte Kager til.

— «Jeg er ligeved at tro paa Flammarion og hans elektriske Anelser og magnetiske Tiltræk-

ninger,» sagde Baronen, «for jeg kan ikke glemme, at vi staar og snakker om dig — for første Gang i lange Tider — og lige i det samme kommer din Baad ragende ud af Taagen! — Det er, som om vi havde halet dig over til os.»

«Kom Hr. Lindblad saa virkelig helt fra Tibet, som I mente?» spurgte Fru Octavia.

Den nye Gæst, en høj, smalskuldret Skikkelse med et fint, skægløst Ansigt og glat tilbagestrøget Haar, vendte sig halvt imod Kammerjunkerinden og sagde med et eget dæmpet Tonefald: «Nej — jeg kunde ligesaa gerne komme fra Æbeltoft — jeg har blot været lidt i Thüringen.»

«Og nu vilde De?» —

«Spørg ham ikke,» advarede Baronen sin Svigermoder. «Han hader at blive spurgt. Jeg kender min Pappenheimer.»

Et Smil af paafaldende Blidhed strejfede Malerens Ansigt. «Jeg tror, jeg vilde til Nordkap. Jeg er altid kun rejst g e n n e m Danmark siden — jeg blev ene. Jeg var paa Fodtur til Gilleleje — derfra tænkte jeg at gaa til Helsingør.»

«Ja, men naar fik du det Indfald at tage herover?» spurgte Kapellanen. «Kom den elektriske Indskydelse i Kroen — ved Kaffen?»

«Nej, der kom blot en Mand herfra, som ikke saa det mindste elektrisk ud. Han var bedt til Aften et Sted derovre og spurgte, om jeg ikke

havde Lyst til at ro hans Baad tilbage og se mig lidt om med det samme — han blev dog kørt hjem. Saa tænkte jeg, at jeg ligesaa godt kunde komme til Helsingør herfra — og her saa ganske indbydende ud.»

«Var det ikke taaget, da De tog bort?» spurgte Fru Octavia.

«Nej, Taagen kom, da jeg var midtvejs ude — ved Solnedgang. Jeg var helt indhyllet i den. Men der var en lille Vildand, som hele Tiden dukkede op og ned foran Baaden. Den fulgte jeg — og paa en Gang var Stedet ganske nær.»

«Ja, og Bordet fanger,» sagde Baronen. «Nu bliver du her i Ro en Tid og lader Gejstligheden og mig slaas om at have dig — for vi holder begge to Gæsteværelse.»

«Nej Tak!» sagde Kapellanen, «jeg kender Philip, naar han er liggende Gæst. Han staar op midt om Natten og stikker af gennem et Vindue — fordi han pludselig kommer til at tænke paa, at han næste Dag bliver nødt til at sige «Godmorgen» paa en Tid, hvor han ellers ikke plejer at tale.»

Maleren trak lidt paa Smilet og lagde sin Haand over Kapellanens Knæ. «Jeg skal ikke ulejlige nogen af Jer — jeg tager ind paa Kroen. Jeg kunde nok have Lyst til at være her en Tid — her er saa paafaldende stille. Men det er blot ikke

rigtig noget Sted for en Maler. Her er mere poetisk end malerisk, kan jeg huske.»

«Det skulde man da synes maa komme ud paa et,» sagde Fru Maja.

Lidt inde i Stuen sad Etatsraadinden — som fandt det køligt paa Verandaen — og Skribenten, som lo med de unge Piger. Baronessen, som havde sørget for Gæsterne, stod lænet mod Veranda-Døren.

Skribenten rejste sig. «De unge Damer spørger, om vi ikke maa slukke Lamperne og kun beholde de smaa «St. Hans Orme» — og saa bede Hr. Lindblad spille for os. For det første, fordi det skal være saa dejligt — for det andet, fordi vi vil prøve, om vi kan høre, naar han begynder.»

De unge Piger skreg. «Det maatte De ikke sige!»

Kapellanens Bemærkning fra før blev gentaget. Kunstneren strøg ham atter let over Knæet med en smække og velformet Haand. «Saa gør det jo ingen Forskel, om jeg slet ikke begynder — — og det vil jeg helst.»

De unge Piger vilde gentage Anmodningen, men Baronen sagde: «Lad være med at plage ham. Mis — hvor er du? — saa giver du os nok et rask lille Klimper, før vi gaar — eller maaske Kusinerne synger for os.»

Baronessen lukkede Klaveret op — saa stillede hun sig atter hen ved Døren.

Og du er løs og ledig endnu?» sagde Baronen. «Ja, nu kan det ikke vare længe! Vi talte om dig og om Ægteskab nede ved Vandet, du skal se, der er en Forbindelse — nu tror jeg skam paa den Slags . . . Og her falder du lige i Kløerne paa min lille Svigerinde — som er en ren Kirsten Giftekniv.»

«Det tror Hr. Lindblad slet ikke,» sagde Fru Maja. «Men der er den Sandhed i det, maa De vide, at jeg helst af alt prædiker Ægteskab.»

«Midt i alle denne Verdens Giftermaal!»

Præstefruen saa et Øjeblik uvist paa den talende med sine barnebløde Øjne: «Ja — saadan kan det godt siges. For jeg ønsker netop, at alle Giftermaal skal blive Ægteskaber.»

«Det er lidt haabløst — naar Hovedbestanddelene i Reglen mangler.»

«Hvad for nogle?»

«Mand og Hustru.»

«Nej» — hun lo — «det er der jo dog selv i det tarveligste Giftermaal.»

«Nej, der er blot to Mennesker — maaske hinanden aldeles uvedkommende — som aldrig kan blive andet.»

«Saa, nu skal vi have mere om «rette» og «urette»,» sagde Baronen. «Nej, min Ven — den Aandrighed fik jeg rammet en Pæl igennem nede ved Vandet. Naar to Mennesker er viede sammen

til rette Ægtefolk, saa er de det ogsaa — og dermed Basta!»

«Ja, det modsiger jeg jo ikke; men hvad Vielse mener du?»

«Kirkevielse, forstaar sig. Den borgerlige taler vi ikke om.»

«Ja, der kan dog vist lige saa lidt være Tale om kirkelig som om borgerlig Ægtevielse.»

Kammerjunkerinden rejste sig, gik ind til Fru Clasen og gav sig til at ordne de Bregner og Roser, som de skulde have med til Byen.

«Nej, De giver mig alle de smukkeste,» sagde Etatsraadinden.

De unge lo i en Krog, og i en anden sad Etatsraaden med sig selv. Den megen friske Luft var gaaet ham til Hovedet.

— «Nej,» sagde Baronen, «naar man ikke tror — paa Kirken — saa naturligvis! Men for os andre — —»

En «hvisket» Bemærkning fra Etatsraadinden: «Kære Octavie — Kunstnere, de har jo aldrig nogen ordentlig Religion» — hørtes ud paa Verandaen. Saa sagde Maleren — med en lille Trækning om Munden: «Jeg har ofte undret mig over, at Mennesker, der ellers kun har det mindst mulige med Kirken at gøre, i det ene Punkt er rede til at indrømme den en Magt og Ret, som den — ikke har.»

«Ikke har — det skal først bevises, min Ven! Værs'god at sige ham imod, Svoger!»

Maleren rakte sin smalle Haand ud — ligesom afværgende. «Jeg siger det ikke som en Forringelse af Kirken. Det ligger blot udenfor dens Opgave. Ægteskabet var jo før den. Altsaa kan det ikke være overdraget den at stifte det. Men der er vist et Ord om, at man kan intet tage uden at have faaet det ovenfra. Derfor vil Kirken ogsaa komme til at afgive Retten til at vie — og kun vinde derved.»

Fru Maja sprang op. «I kristne Menneskers Øjne kan ingen anden have den. Hvad kalder De da for ret Ægtevielse?»

Maleren sad med nedslagne Øjne og børstede lidt usynligt Støv af sit Frakkeærme. «Der er i mine Øjne kun en.»

«Ja, De mener naturligvis de to Menneskers Ja-Ord til hinanden. Men kan De da ikke forstaa, at Kirken helliger det Løfte og forener de to med et ubrydeligt Baand?»

«Hvis de er et iforvejen, ja — og hvis Forholdet mellem dem er helligt.»

«Nej, forvandle Mennesker — det kan den kirkelige Vielse ikke,» sagde Kapellanen. «Det har jeg ofte beklaget, naar jeg har maattet vie højst — «missliebige» Par. Men jeg kan ikke indse, at dens Berettigelse dermed er omstødt.

Kirken giver sig ikke ud for at ransage Hjærter og Nyrer. Den foreholder Mennesker, hvad Ægteskabet er, før den vier dem, og svarer deres Forhold ikke til det — er det virkelig deres eget Ansvar.»

«Synes du ikke, Kirken faar lidt af det, naar den fuldbyrder Forbindelsen? — med hele det Skær af at handle i Guds eget Navn, som den har, og som ingen Borgmester dog vil faa om sin skaldede Pande.»

«Nej, det faar han aldrig, om han saa har alt sit Haar paa Hovedet,» sagde Baronen.

«Netop — det er et Fortrin.»

«Da trænger vi dog sandelig til at føle, at det er Vorherre selv, der forener os i Ægteskab.»

«Mener du da, man kan købe den Følelse for to Kroner — og halvtreds, eller hvad det nu koster» — Maleren talte hele Tiden meget stilfærdigt — «og saa stikke den i Lommen for Livstid? Der er maaske ikke syndet mere mod Ægteskabet, mod dets Ide — paa en vis Maade ogsaa mod Kirken — end ved det Alter, hvor Mennesker vies sammen.»

En ny «Hvisken» fra Etatsraadinden. — «Nej, kære Octavie, saa gal har jeg dog ikke hørt Hendrik være! Hvad synes du, Clasen!» faldt sammen med et Udraab fra Fru Maja «Nej, Hr. Lindblad!»

«Ja, hvad vil De kalde det, naar de mest umage Individer bliver forenede til en aandsfor-

tærende Halvhed, som erklæres for «sammenføjet af Gud» — naar de mest plumrede Forhold faar Attest for hellig Stand og Mennesker faar — maaske deres Livs største Usandhed godkendt og beseglet deroppe. Baade uvidende og — vidende har Kirken gjort dette.»

«Ja, vil du være saa nøjeregnende, vil Kirken jo ikke en Gang kunne velsigne Ægteparrene,» sagde Kapellanen, «derved har den dog stadig en Smule af Ansvaret.»

«Nej, ikke naar Tingen er gjort. Den kan da lægge dem paa Sinde, hvad Ægteskabets Ide er og hilse dem — med sin Freds-Hilsen. «Er de Fredens Børn, skal den hvile over dem» — ellers «vender Freden tilbage til den selv», ikke sandt?»

— Gamle Etatsraad Clasen havde rejst sig og trippede højst urolig om. «Lad os nu dog endelig passe at være der i god Tid, at vi ikke skal komme til at jage.»

Kammerjunkerinden gik mod Verandaen. «Hvad er Klokken, kære Otto?»

Baronen tog Uret op. «Ja, det er lovlig tidligt at gaa — men Damerne er jo en Evighed om at faa deres Ting samlede — og Etatsraaden vil nødig komme i sidste Øjeblik.»

«Nej,» sagde Skribenten til de unge Piger, «det er ogsaa indlysende, at de tre Minuter, Toget holder her, forslaar adskillig mere, naar man har

siddet en god halv Time paa Stationen, før det kommer.»

Der blev almindeligt Opbrud med obligat Forvirring.

— «Ja, jeg blev ikke færdig med Dem,» sagde Fru Maja til Kunstneren, «vi maa tale om det igen en anden Dag.»

Han rystede paa Hovedet. «Jeg har ikke stort mere at sige om det.»

«Men jeg har, kan De tro, og vi faar jo Lejlighed nok til det. Naar vi kommer fra Stationen, gaar Holger og jeg med Dem til Kroen og ser at faa Dem vel anbragt. Hvor staar Deres Tøj?»

«Det var sendt til Helsingør.»

«Saa skriver De efter det i Morgen.» — Derefter gik hun hen til Baronessen, som trak sine lange Hansker paa for at følge med til Toget. «Søde Gudrun, man skulde tro, det var dig, der boede sammen med Morfar. Jeg har ikke hørt dig sige et Ord i Aften.»

«Lad nu vær' at følge med allesammen,» sagde Etatsraadinden — og derefter gik hele Skaren ned mod Stationen.

Hun stod paa Verandaen og saa ud i Haven . . .

Lidt taaget var det ogsaa her. Omridsene var udflydende dernede, og Stjærnerne flimrede noget mat, som Øjne gennem et Slør. — —

Hun havde lagt sin stramme Silkedragt og taget en hvid, løst siddende Morgenkjole paa. Først havde hun rakt efter den laksfarvede med de aabne Ærmer og den dybe Halsudskæring — og smilet lidt ved det: naar hun kom i den, blev Otto altid saa forelsket i hende — rent naragtigt! Han sagde selv, at den Kjole kunde han ikke staa for — og det havde hun da erfaret adskillige Gange . . .

Det var jo saadan med Mændene, at de kunde komme hjem fra Byen nøgterne, paastaaelige, med Støv i Halsen og i Humøret, fulde af Hensyn til egen Magelighed, med en ligefrem kolossal Glemsomhed af Ens Tilværelse, og hvad der skyldtes den — men saa kunde de igen blive mindede om den paa en særegen opildnende Maade, blot ved en Smule Arm, der stak lidt længere frem end ellers af et Ærme — i Grunden var det nøjsomt! Sidst hun kom i den Kjole, havde Otto ligefrem glemt sin Aftenavis og sin elskede, amerikanske Stol — og havde ligget paa Knæ foran hendes Sofa og været saa — forelsket opfindsom og taabelig — — og fordringsfuld i Grunden, at der slet ikke var Maade med det!

De Mænd — de talte altid om, at Erotiken spillede en langt større Rolle i Kvindernes Liv, end i deres! Dog blev de da ganske anderledes overmandede af den — i Øjeblikket idetmindste. Hvor modstandsløst afhængige de kunde være af deres Lidenskab — eller af Genstanden for den! Saadan, at man kunde køre dem til Verdens Ende med sin lille Finger... Og hvor lidt de saa dog ydede med det altsammen! Det Element i Erotiken — Kærnen egentlig — som hedder Ømheden, hvad forstod de af den? Mon den Mand var til, der vilde kunne elske en Kvinde med lidt af den uudsigelig nænsomme Følelse, hvormed hun slaar Armene om sit lille Barn — — med den Følelse, som vil skærme og værne hende — — ogsaa maaske til Tider mod ham selv...

Nej, det var vel ikke tænkeligt — Henrik vilde jo blot have hende til at gyse . . . Naa, man maatte se at tage tiltakke med det, Mændene nu en Gang kunde yde — og søge at udnytte det paa bedste Maade. Det kunde jo ogsaa have sine Behageligheder . . . I Grunden var det rigtig kedeligt, at Otto var taget bort i Aften! Han havde ogsaa i sidste Øjeblik hvisket hende ind i Øret, at det ærgrede ham at have bestemt sig til det...

Med ét slap hun den laksfarvede Kjole og tog den hvide. — —

— Hun havde slukket Stanglampen i Have-

stuen, Lysene ved Klaveret, Ampelen i Verandaen og var bleven staaende lidt derude. Det var ikke til at tænke paa at gaa i Seng nu — halv elleve eller lidt derover — ligge i mer end to Timer og vente paa, at Et-Toget skulde komme prustende — høre det dø bort som en fjærn Rullen, og alle Nattens Lyde tage fat igen efter Forstyrrelsen, og Otto — nej, han sov jo i Byen. — —

— — Den havde da været længe om at finde herop fra Søen, Taagen — endda var her ikke meget af den. Den puslede lidt om mellem Træerne, nærmest som Røg, viskede ud hist og her, men blev ikke rigtig hvid og tæt og smuk som nede ved Vandet . . .

Mon den var der endnu? saadan at Søen laa som en Begyndelse til Hav eller med den hemmelige Bred bag — eller hvad det var, de havde staaet og lavet og selv været saa glade ved.

Det var ikke saa løjerligt af Maja, for hun elskede at svæve med sine Tanker ude i det allermest blaa — og at træde rigtig fast og sikkert med Fødderne paa sin egen lille lovlige Plet af Jord. — Men Henrik, som ikke havde Overbevisning om noget uden om det, han havde haft i sine Hænder — at han gad anstrænge sig med at fantasere over den «smeltende Omfavnelse bag hvide Brudeslør!»

I det hele var det underligt, at Mennesker

kunde have Fornøjelse af at forestille sig Ting, som de vidste ikke var! Hun havde haft Lyst til at sige: skab Jer dog ikke! Der er slet ikke andet end Skov og Kirke og Kro — og alt det, som vi kan saa kedsommeligt udenad — men vi ser det blot ikke for Taage. — «Manden» var jo ogsaa ganske ligefrem kommen fra Kroen . . .

Saadan maatte voksne Mennesker tænke og tale, fordi de vidste, hvor uendelig lidt der overhovedet var bagved i Livet, hvor «flak som en Pandekage» hele Tilværelsen var. Derfor blev det naragtigt at høre dem staa og fable som Børn — uden at være det. For Børn var det tilladt. Livet laa virkelig for dem som en bølgende Taage, bag hvilken de anede en uendelig lysende Flade med en Gliden mod unævnelig Fryd — eller en Bred, paa hvilken man kunde lande — «for jeg vil føre dig til en Ø, hvor du skal leve og aldrig dø» — den Ø, Ridderen altid «red sig under» . . . Børn sad inde med alle Illusioner om det store Æventyr, de skulde mødes med — ud fra dem havde de Lov til at fantasere, ogsaa over Ting, de ellers nok kunde gennemskue; det blev dog ikke latterligt.

— Havde der før paa Broen staaet to smaa Piger i korte, lyseblaa Kjoler, den ene med bløde, graa Øjne, den anden med grønne — saa havde det været rimeligt, at en af dem havde holdt paa den

«favre Kyst» bagved, og den anden paa Havet, som mødtes med Himlen i en Sølvlinje — hvis hun saa ikke havde indset, at den Linje dog vel maatte være en Bred og givet sin Søster Ret.

Men saa var der et, de smaa Piger straks var blevne enige om — og som de voksne ikke fandt paa, fordi deres Fantasier var ikke virkelige, men lavede — at man maatte skynde sig at slippe ud gennem Taagen til Hemmeligheden bag . . . For saalænge den laa der, var der Udvej — men i Morgen, naar den lettede, var der kun Skov og Kro og Villaer derovre som ellers. —

— Hun tog et hvidt, hæklet Shawl, som laa slængt over en Stoleryg og svøbte det om sig. Hun var ikke i mindste Maade gal eller overspændt, og det kunde ikke falde hende ind at have sagt det om de smaa Piger til nogen — saa var det blevet dumt — men hun fik Lyst til at se, om Taagen var der endnu — og om de smaa Piger havde kunnet finde Udvej, hvis de nu havde leget den Leg, at der var noget, de vilde slippe bort fra, og noget de maatte naa . . .

Bordlampen kunde staa og brænde, til hun kom tilbage, og hun kunde gaa ud gennem Verandaen. Den Dør lukkede hun dog selv hver eneste Aften, inden hun gik op — længe efter at Karlen derude og Pigerne var gaaede til Ro. Tyve Minuter

ned til Søen — tyve om Tilbagevejen — der blev endda lang Tid nok til at ligge og vente efter Nattogets Fløjten . . .

— Det var ikke til at blive klog paa, om det var Stedet — eller om den hemmelige Bred derovre fra var gleden herover, eller hvad det var — saa kendt og dog helt nyt — for Taagen var kommen smygende op fra Vandet — elverlet og klar og hvid — og havde vævet Æventyr gennem hele Parken . . . Tilslørede — eller afslørede maaske paa en vis Maade, for den skjulte egentlig ikke saa meget, som den forandrede. Den gav ny Baggrund, nye Omgivelser. Krattet blev borte mellem Slørene, men de enkelte Træer skød sig mørke og fint tegnede, svaje og palmeslanke i Stammen ud af de bløde Bølger — og ligesom hang i Luften med skælvende Kroner . . .

De brede, dugg-glitrende Plæner blev saa uendelige — til hele Sletter — og Gangene var hvide som dragne med Svanedun. «Naar Vejene vorder saa hvide» — hvor stod det dog?

Himlen var mærkelig klar — Taagen var ikke gaaet ret meget til Vejrs — og saa ned med barneklare Stjærneøjne. Saa var der hele

Tiden en fugtig Duft af Æbleroser — var de allerede sprungne ud? Jo, nu maatte det da være Rosentid . . . Og medens hun gik, var det, som om en Nattergal ud fra det dybeste Løvskjul fulgte hendes Skridt med sin Sang. Ikke med Fløjtetonerne, blot med den lille dirrende Trille — — men hver Gang hun stansede, var der kun en sagte, klangfuld Falden af Draaber fra Blad til Blad . . . Alligevel blev Forestillingen ved at komme igen, og hun maatte tænke paa det Vers af Thomas Moore, Henrik paa staaende Fod havde oversat for Holger paa Vej til Stationen:

Der er rankende Roser ved Bendemirs Strøm,
og en Nattergal synger i dæmrende Vang . . .
I min solglade Barndom det var som en Drøm
at sidde blandt Roser og høre dens Sang.

— — Nu kom Vandfladen frem, klar som Glas i stille Blankhed — endnu randet som af hvide Skyer, der viskede Form og Omfang ud i en glidende Ubestemmelighed — med fine, skinnende Striber dragne som med Sølvstift henad Fladen af enkelte Stjærner . . .

— «Bendemirs Strøm» — det maa vel være i Indien — eller i Persien?» Hun var stanset ved Nedgangen til Vandet — og fra en Bænk i Skyggen havde et Menneske rejst sig og var kommen hen ved Siden af hende.

«De tænker, at det kunde ligne en Flod. Ja. Er det ikke lidt for modigt at gaa saa langt alene?»

«Jeg vilde se, om Taagen var her endnu . . . Jeg er forresten ikke modig — jeg gør blot Indtryk af det. Jeg har altid været angst. — Men hvad vilde De her?»

De gik ned ad Trappen sammen og ud paa Broen. «Hvad har De været angst for?» spurgte han. Pludselig smilede hun: «Aa, nu ved jeg det! De havde den lumske Plan at ville undslippe.» — «Ja — jeg tænkte virkelig lidt paa den velvillige Baad, som ligger der endnu og venter . . . Et Sted, hvor man kender Mennesker — det frister jo ikke. Jeg syntes, det var bedst at slippe over til Taagelandet . . . Men nu er det jo kommet herover.» — «Ja, nu er det kommet herover.» — — «Og saa maa jeg jo følge Dem hjem.»

Hun saa udover den hvilende, glatte Vandflade. «Det ligner virkelig en Flod — med en hvid Bred derovre og en her . . . Hvor det er underligt!»

«Hvad har De været angst for?» spurgte han igen. — «Det bliver langt at regne op. For Eks. for Taarne i Mørke . . . Da jeg var Barn, var Nørregade min Gru om Aftenen. Der var to, som ragede saa truende op i den sorte Himmel . . . Jeg turde ikke sige det til nogen. Der var ingen, som ikke havde let, hvis jeg havde sagt: jeg er saa bange for Taarnene.»

Der blev Stilhed, saa sagde han: «Jeg har haft en lille Søster, som døjede meget med Angst.» — «Saa er det derfor, De er bleven saa beroligende?» — «Men hendes kom af Sygelighed. Det var meget værre, for den kunde ikke beroliges. Hun havde en Hjærtefejl — for stort Hjærte — og hun maatte dø af det i Overgangsalderen — jeg vidste det.» — «De holdt meget af hende!» — «Ja . . . Det er maaske for hendes Skyld, at jeg har vænnet mig til at tale sagte og til at spille — saadan som Holger siger. Hun kunde ikke taale nogen pludselig eller stærk Støj. Og jeg havde sat mig saadan ind i alle hendes Fornemmelser, at jeg tror jeg har arvet hendes Følsomhed — — Hvor De var stille i Aften — mellem alle de andre!»

Han vendte sit Ansigt imod hende, og hun blev saa forbavset, som om det var første Gang i hendes Liv, at et Menneske saa paa hende — ja egentlig saa hende. Dog maatte det være Fejlsyn, for hun var jo ikke stille.

Lidt efter spurgte han: «Hvad mer var De angst for?» — «Allermest for at dø, tror jeg. Det har jeg været, saa langt jeg husker tilbage. Naar Mor gik med Lampen, og jeg laa ene i Sengen, blev det værst. Det var ligesom Taarnene i Mørke var ude efter mig. Jeg syntes, det var saa haardt af Mor, at hun gik — men hun vidste det ikke, og jeg skulde jo sove.» — «Jeg plejede at sidde hos

min lille Søster, til hun var falden i Søvn — ellers kunde hun ikke.» — «Tænkte De saa ikke paa det siden — hver Aften: hvordan falder hun nu i Søvn?» — «Jo, det kan nok være . . . Hvordan blev det saa senere med Dem?»

«Senere blev jeg ikke saa bange for at dø. Der kom en Angst, som var værre. Jeg blev bange for — ikke at leve — at gaa glip af Livet. Den var ikke til at udholde — det var vel ogsaa derfor, at jeg» — — «Ja — ja» — —

«Men det er ikke altid noget bestemt udefra, som gør mig bange. Angsten — den siver ud indefra. For inderst i Hjærtet — der har jeg blot som et tomt, sort Hul. Derfra kommer Angsten.» — «Ja — det med Hullet er egentlig i sin Orden, ellers blev der ikke Plads for Livet. Det Hul i Hjærtet skal Livet jo fylde, naar det kommer.»

Hun drejede Hovedet om imod ham — saa sænkede hun det igen ned mod Vandfladen. Hun havde sat sig paa en af Bænkene, og hendes Arme laa udover Broens Ræling. Han stod ved Siden af hende.

«Hvad for en Ægtevielse mente De var den eneste rette?» spurgte hun lidt efter. Han tøvede et Øjeblik: «De hørte jo, jeg holder ikke af at blive spurgt.» — «Hvad for en mente De?»

«Jeg tænker den guddommelige. Der er kun den. — Men den har et Par smaa Ulæmper: den

kan ikke bestilles — og den skal tros paa. Den Fordring er de to andre saa medgørlige ikke at stille.» Hun saa usikkert paa ham: «Ja, man er jo egentlig vant til at tænke, at den guddommelige — det bliver det samme som den kirkelige.» — «Da gaar de to dog ret ofte lige paatværs af hinanden. Men jeg tror ogsaa, at de bliver forvekslede — som jeg sagde før.»

«Hvad mener De med den guddommelige? Jeg er meget dum, forstaar De nok.» — «Det er rart. Man bliver saa ked af kloge Mennesker.» — «Og saa er jeg træt — jeg har vænnet mig af med at tænke. Hvad mener De saa med den?»

«Det kan ethvert Barn svare Dem paa, som har begyndt at stave i sin Bibelhistorie. Der staar den Vielse jo ganske nøje beskrevet. Den foregik ikke i en Kirke, men i en Have. Jeg tror, det var mod Aften. Dagen var bleven sval, og alle Fuglene tav — der gik blot et Sus gennem Træerne . . . Saa blev en Kvinde — som egentlig var et Barn — ledet til en Mand . . . Han kendte hende straks, skønt det var første Gang han saa hende. — Der blev ikke stillet Spørgsmaal og givet Løfter. Manden sagde blot: hun er til mig, for hun er af mig — min Mage. Vi to skal være et, for vi er det. — Hun sagde slet ikke noget, hun tav saa velsignet — som den, der samtykker . . .

Ingen af dem vidste om den Hemmelighed, som

var gaaet forud for det Møde. Han «sov», og hun var ligesaa uvidende om den som et Barn om sin Fødsel. Men de troede paa den.»

«Ja, det var den Gang,» sagde hun. — «Var det?» — Hun saa stadig ud over Vandet . . . Hvor det lignede en Flod — blank og glidende mellem to slørhvide Bredder. «Jeg mener, det gentager sig ikke.» — «Der er dog en ganske smuk Historie om Tobias, til hvem Engelen siger om hans Brud: «Hun er bestemt for dig af Evighed, og jeg formoder, at du vil faa Børn af hende.» Læg Mærke til, at Engelen ikke er nær saa sikker paa den sidste, højst naturlige Ting, som paa den første.»

Hun drejede Hovedet imod ham med et Glimt af Utaalmodighed. «Nu i vore Dage,» sagde hun, «og uden at gaa tilbage til Tobias eller Eva — hvordan vil De forklare Deres guddommelige Vielse?»

Han lyttede ud over Søen. «Der er som et Fugleskrig langt borte i Taagen. Jeg vilde snarere tro, det var Vildgæs end Ænder. Er her Vildgæs?»

«Jeg vilde før tænke —» sagde hun, men brød saa af. — «Den guddommelige Vielse,» begyndte hun lidt efter, «det er vel den, som grunder paa Kærlighed?»

«Maaske snarere paa Tro. Kærlighed, det kalder man jo hvadsomhelst for — det Ord gramser

alle i med mer eller mindre smudsige Hænder. Det er lidt ubestemmeligt til at være Grundvold. Tro — det Begreb udvandes ikke saa let.»

«Ja, De mener, at det er det vigtigste, om Ægtefolk kan mødes i religiøs Henseende.»

«Nej, det var ikke det, jeg mente. Fællesskab om Tro kan være meget ønskelig — men den gør ikke to Personligheder afpassede for hinanden.»

«Hvad i Alverden mener De da?»

«At Ægteskab skulde grundes paa den Tro, at de to virkelig kan blive et, fordi de hører sammen — at der ligger en Skabelsens Hemmelighed bagved dem.»

«Der ligger saamæn ingen anden Hemmelighed end den, at den ene er Mand og den anden Kvinde» — det brast ud af hende. «Det er jo det, man gifter sig paa. Og det er hverken interessant eller hemmeligt!»

«Nej, det skal De have inderlig Ret i! Hvis Ægtefolk ikke har anden Hemmelighed med hinanden, end den vi har fælles med hele Dyreriget — Planteriget kan vi jo næsten tage med — saa er den ganske godt kendt i Naturhistorien.»

Hendes Kinder blev flammende røde. «Jeg ved nok, at Mennesker har en Sjæl, som er udenfor Naturhistorien, derfor kan de elske hinanden, men — —»

«Men enhver mandlig og kvindelig Sjæl passer dog maaske sammen i Flæng» — —

«Det har jeg ikke sagt. Men jeg mener, at man behøver ikke at gøre sit Ægteskab til en Trossag, naar blot man elsker hinanden.»

«Naa, De har endnu ikke forstaaet, at det er Kærligheden, der mangler, hvis to Mennesker ikke mener, at de hører sammen — uløseligt og evigt. Det er jo ud af sin Kærlighed, at man tror det . . . Men de fleste har vist mer end nok af Tiden med hinanden — derfor falder de ikke paa den Tro. — Hvis der ved Vielse blot blev stillet det ene Spørgsmaal — for Eks.: tror du, at den, som staar hos dig, er din rette, af Gud bestemte Mage? hvor mange tænker De saa kunde lade sig vie?»

«Ingen.» — «Jo, jeg vil antage foreløbig et Par i hvert Slægtled.» — «Der blev jo ingen Slægtled. Jorden vilde blive ganske tom.» — «Ja, den blev renset for en Del meningsløse Børn, som render rundt og gør Forvirring. — Forresten tænker jeg snarere, at alle efterhaanden blev gift, hvis det Syn blev almindeligt. Selv den fattigste Stymper har dog en Sjæl, han hører sammen med. Men nu, hvor omtrent lutter forkerte er blandede sammen, bliver der dem, som maa staa ene . . .»

— «Nu kan jeg høre Fugleskriget,» sagde hun. «Det er langt borte.»

«Men tom blev Jorden netop ikke, selv om den kun havde et Par. Ved De ikke, at der blev sagt til de første to: «Opfylder Jorden.» Det er næppe blot Efterkommere, der er tænkt paa. To, som bliver et — de fylder Jorden . . .»

— Lidt efter bøjede han sig ned, løftede Enderne af hendes hvide Shawl, som slæbte langs Broen og svøbte dem om hende. «Nu er det paa høje Tid, at De kommer hjem til Ro.» Hun rejste sig. «Ja, det er paa høje Tid,» sagde hun.

De gik langsomt op ad Trappen.

«Savner De ikke et Hjem, naar De saadan rejser rundt?» spurgte hun. — «Jeg vilde savne det mer, hvis jeg ikke rejste rundt.» — «Nej, saa kunde De jo skabe Dem et.» — «Det er ikke saa ligetil. Et Hjem er ikke et Hus. Et Hjem — det er et Menneske, som er Ens eget. Og det kan man dog ikke skabe.»

«Nej, men der er skabte Mennesker nok at vælge imellem.» — «Ja, det kan ikke hjælpe mig, hvis der mangler ét . . . Jeg havde jo et lille Menneske en Gang — med hende var der Hjem. Siden har jeg truffet dem, der kunde sætte min Interesse, min Beundring — maaske min Lidenskab i Bevægelse. Men alt det er ikke noget, som man bygger et Hjem med.»

De gik op ad en hvid Gang langs bølgende

Sletter — mellem palmeslanke Træer og under blide Glimt af Stjærner . . .

«Jeg vilde egentlig have talt med Dem om Deres Kunst,» sagde hun. — «Det er ikke værd. Kunst skal føles, udøves, opleves, hvad De vil — ligesom Kærlighed forresten — men det er i Reglen overflødigt at gaa og tale om den. Det var vist Rubinstein, som sagde: «Himlen være lovet,» eller noget lignende, naar han traf Mennesker, der beklagede, at de ikke var musikalske.» — «Hvis De havde sagt det til Maja, var hun bleven stødt. Hun elsker at tale om Kunst.» — «Ja, og om alt andet mellem Himmel og Jord.» — «Men hun er saa sød, Maja.» — «Vist er hun sød — selv om hun vilde tale mig for meget. Hun tier ikke saa velsignet! — Men der var noget, jeg havde Lyst til: at spille for Dem nu — her! Det er sjældent, at man faar saa lovende en Tilhører. En, som hverken er voksen eller klog — som blot er lille Pige . . .»

«Ja, som blot er lille Pige — og bange.» — «For Taarne i Mørket for Eks. . . . En lille Pige, som er bange og træt — og dum. Jeg ved det nok!» Hun saa lidt forbavset op. «Ja, det er rigtigt,» sagde hun langsomt.

Der faldt endnu enkelte klingende Draaber fra Blad til Blad, og imellem kom Duften af Æbleroser sejlende gennem Taagen . . .

Da de stod ved hendes Hus, sagde han: «Det er godt, at De har ladet Lampen brænde. Nu følger jeg Dem blot gennem Haven. — Sover De om Natten?» — «Ikke altid.» — «De burde have et Vindue aabent.» — «Ja, maaske. I Nat kunde jeg da prøve.»

«Børn plejer jo at sove,» sagde han. «Og en lille Pige, som er træt og bange» — «Og dum,» sagde hun. — «Og dum,» gentog han med lidt Smil om Mundvigene, «hun burde putte sig ned og sove hele Natten igennem.»

Hun løftede sine Øjnes flakkende Lys imod ham. «Maaske hun er for bange til det.» — «For hvad da? Er der mer?» — «Ja. Nu tror jeg, hun er bange for et eneste: at Livet skulde komme. For nu — kunde hun ikke tage imod det.» — «Vist saa! Livet — det skal tages imod,» sagde han roligt. «Det maa man aldrig unddrage sig. Tænk, hvor mangen Kvinde der maa dø for det Liv hun bærer! — turde hun unddrage sig, selv om hun vidste det forud? — De glemmer det tomme Hul derinde, som skal fyldes . . . Det er nu forresten ikke tomt. Det er derinde hun sidder, den lille Pige . . .» — «Det er vist først i Aften, at hun er kommen der,» sagde hun sagte. «Hun har været borte i saa mange Aar.»

Hun rakte først den ene Haand — saa begge Hænder ud imod ham. Han tog dem mellem sine.

«Jeg kunde have Lyst til at sige» — hun stansede. «Sig det,» sagde han. — «Gud velsigne Dem!» — «Tak. — Og Godnat.»

Hun gik ind ad Verandadøren og hørte hans Skridt tabe sig henad Vejen. — —

— Mekanisk slukkede hun Lampen i Dagligstuen, tændte et Lys og gik ovenpaa.

Som i Drømme begyndte hun paa sin Afklædning. Men da hun gik hen foran Spejlet for at løse sit Haar, smilede hun pludselig ved at se sit eget Ansigt — blev staaende ubevægelig og saa ind imod det, som om det var noget ganske nyt at opdage det.

«Lille — bange — træt og dum — slet ikke andet,» sagde hun halvhøjt.

Saa begyndte Ansigtet derinde at dirre og blive borte for hende — — og i næste Øjeblik sank hun ned foran den lille Puf ved Spejlet i hulkende Graad — — —

Men det var saa inderlig godt at ligge der og græde — græde sig ud . . . Det var ligesom hun græd en knugende Tynge bort, en Vægt, som havde ligget over hende, hæmmet hendes Gang, slappet og sløvet hende — en Byrde af Dage, Maaneder, Aar, der havde samlet sig til en haard Skal etsteds inde . . . Hele den voksne Tid — den Tid, i hvilken det var saa svært at være god, som Elna, der døde, havde sagt — den Tid, i

hvilken hun var bleven erfaren, udtørret, overlegen — hun følte, hvor den løste sig op og gled fra hende i lange, lange, brændende Strømme . . . Hun græd sig fri — hun græd sig ind, helt ind til en lille Pige, hvis Fødder var lette, hvis Øjne var klare, og hvis Fletninger fløj hende om Hovedet — en lille Pige, som man ikke faldt paa at yde hed Beundring, begærende Lidenskab — alt det, der blev som en kvalmende Tvang at skulle tage imod — en lille Pige, som aldrig havde været klog og stor og forstaaet sig paa Livet, som man da heller ikke ventede det af, men som man blot var god imod, tog ved Haanden og gik med . . . Aa, det var en saadan Lettelse at kunne græde sig fri! — —

Pludselig rejste hun Hovedet og saa sig om. Der var det, som ikke lod sig græde bort. Det, som de voksne Aars Fornuft-Vanvid havde læsset paa hendes Skuldre — det blev. Det hjalp ikke, om man saa vilde sige: det er en ren og skær Fejltagelse — se dog selv! Det er slet ikke den gifte Kone, som hører til her. Det er kun en lille Pige, som aldrig vil kunne finde sig tilrette i de Omgivelser eller passe til noget af det, der ventes af hende! Det bliver rent Komediespil — langt mindre virkeligt end den Gang hun som Barn tog sin Moders lange Skørt paa og slæbte forklædt omkring

derhjemme — det er lavet, det er en hæslig Uvirkelighed — intet andet . . .

Hun sank ned igen med en Stønnen, hvis Smerte skar Graaden midt over. For Uvirkeligheden — den var ikke til at blive af med!

Men at være bleven kendt — gennem den, bag Forklædningen, det kunde dog ikke tages fra hende! «Da skal jeg være kendt» — stod det ikke et Sted i Skriften som en stor Glædes-Forventning? At være kendt — ikke som noget stort og smukt og godt, som alt det man selv vidste, at man ikke var, men som lille, afhængig, hjælpeløs — at turde være det, fordi En ganske rolig havde udfundet, at man var slet ikke andet — — aa, det var Hvile — og Frihed! — —

— En skingrende Fløjten skar sig gennem Nattestilheden. Hun rejste sig. Et-Toget! Paa en Gang mærkede hun, hvor træt hun egentlig var. «En lille Pige burde putte sig ned og sove.» Hun maatte smile igen — ganske lidt . . .

Hun flettede sit Haar og fuldendte sin Afklædning. Saa stansede hun. Morfar sagde altid: «Naar du skal bede din Aftenbøn, saa tænk dig om og drag om blot en af den Dags særlige Velgerninger frem til Tak.» Det huskede hun paa en Gang.

Hun bad endnu Aftenbøn — men den særlige Tak havde hun ikke haft Brug for i lange Aar

Kunde hun ikke i Aften takke for det, at et Barn, som var fremmed og hjemløst, endelig var blevet fundet og taget ved Haanden af nogen? Ja — kunde hun ikke? . . .

— Kort efter faldt hun i dyb Søvn — det var, som om nogen spillede «Kind im Einschlummern» for hende — og gennem det aabne Vindue strøg Natteluften som en dulmende Berøring henover hendes Ansigt . . .

— Baronen havde opfordret Lindblad til at male hans Kone. Han havde længe ønsket at faa et Billed af hende og blot ventet paa, at hun skulde blive nogenlunde rask. — «Hun har ikke været rigtig ved Hægterne siden en mislykket Affære i andet Aar af vort Ægteskab,» sagde han. «I Vinter har de kludret med hende paa en Klinik, saa var vi ved Bad — og lige lidt hjalp det. Nu synes jeg, at god, dansk Skovluft og Ro har gjort mer end alle de Kunster — saa jeg er glad ved, at jeg lod mig forlede til at leje det Landsted herude, skønt det er mig for langt fra Byen, og jeg da ogsaa foretrækker Strandvejen. Men nu vil jeg gerne have hende malet. Legemsstort — Figuren giver jeg ikke Afkald paa.»

Men Kunstneren undslog sig. «Du ved, hvor sær jeg er. Jeg tager nødig mod Bestillinger. Jeg skal prøve — men det bliver næppe godt.» — «Ja, saa godt, at ingen uden du selv maa se det, vil vi ikke have det,» sagde Baronen. «Kunde du ikke med det samme give hende lidt Fingerpeg i Tegning? Rigtig Undervisning vil hun ikke høre Tale om, men det er Synd, at hun lægger det paa Hylden.»

De sad ved deres Cigarer paa Verandaen. Baronessen gik i Haven og vandede Roser. Hendes Mand stjal sig til at hente en af hendes Skitsebøger og vise Lindblad den.

Kunstneren bladede i Bogen. «Der er virkelig lidt Anlæg,» sagde han. — «Ja vel har hun Talent» — Baronen tændte sig en ny Cigar — «og jeg saa gerne, at det blev lidt opfrisket. Det er fornøjeligt at kunne tage Skitser, naar man rejser — for siden hveranden Spækhøker har Amatør-Apparat, faar jeg Kvalme af mit.»

Baronen havde faaet det sat igennem, at Lindblad idetmindste jævnlig indfandt sig Klokken seks, naar han selv kom fra Byen, for at spise sin Middag hos dem og derefter sad med ham paa Verandaen eller spaserede en lille Solnedgangs-Tur med Ægteparret. Undertiden var Holger og Maja med — eller Holger alene, naar hun ikke kunde for Børnene. Efter Te kunde det saa hænde, at

Maleren spillede for dem. Baronen havde et godt Øre, og selv om han ikke sværmede for den mest klassiske Musik, var det ham dog en virkelig Nydelse, naar Kunstneren satte sig ved Klaveret.

«Jeg kan heller ikke faa Fru Mis til at gøre noget ved sin Musik,» sagde han. «I den første Tid var hun ved at spille mig ud af Huset. «Alles mit Massen,» det har vi aldrig forstaaet! Nu er det næsten lagt hen. Og du skulde høre, hvad hun har for et nydeligt Anslag — akkompagnere gjorde hun ogsaa udmærket, saa jeg sang en Del. Naa, som din Musik var det jo ikke. I det hele er det «gefundnes Fressen» for mig at faa en Smule Mandfolk i Huset — — og vi to har saa meget at snakke om fra gammel Tid. — Kan du huske den Sommerferie, da du og Holger var fulgt med hjem til Fyn, og jeg skulde imponere Jer med min Færdighed i at køre — med unge Heste — og fik Jer op i Jagtvognen» — —

«Ja, hvordan var det — du væltede os jo.»

«Ja, vi endte i en Grøft — Bæsterne tog Magten fra mig. Holger havde skældt ud hele Tiden, men du sagde ikke et Muk. Først da vi laa der og rodede, bemærkede du — aldeles stilfærdigt: «Ja, du kører, hvad jeg vilde kalde for — en behagelig Tømme!» — Ha, ha — den skulde lille Mis egentlig høre.» —

— «Det blev Morgen paa den første Dag.»

Saadan forekom det hende egentlig hver Morgen. Den Aften, Æventyrlandet laa der, havde der virkelig været Udvej. Hun var sluppen ind i en underlig, ny Tilværelse — «langt borte fra Verden og den lyst-lede Larm» og langt borte fra Tiden «som alt imedens skred — over Verden derude med døgnmaalte Fjed . . .»

Dybt inde paa en Plæne havde Kunstneren stillet sit Staffeli op og vilde derfra «forsøge» nogle Trægrupper, som var ualmindelig «morsomme» og et Blink af Søen. Men snart opdagede han, at Stedet blev til ingenting under klar Dag-Himmel og Sol. De stærke Farver skingrede lige imod dets Ejendommelighed. Det maatte tages i fint Graavejr eller — bedre endnu — efter Solnedgang. Før afslørede det sig ikke. Søen var rent ulidelig, saalænge den var blaa; den blev først sig selv, naar den blegnede mod Aften . . .

De Dage og Timer, hvor han ikke kunde male Stedet, gjorde han forskellige Udkast til hendes Billede. Han vilde helst tage hende i fri Luft. Hun havde sin Skitsebog med, siden Otto satte saa stor Pris paa det, og naar hun ikke sad for Lindblad, tegnede hun under hans rolige, lidt knappe Vejledning, skønt hun fandt det den ligegyldigste Ting af Verden, om hun kunde tage mer eller mindre gode Skitser.

Undertiden sad de aldeles uden at tale, og

naar hun var færdig for den Dag, og han vilde arbejde lidt videre, bøjede han blot Hovedet med et lille Smil, naar hun rejste sig for at gaa. Men det hændte ogsaa, at de talte næsten hele Tiden. Han fortalte et og andet fra sine Rejser — ikke meget forresten — mer om sin lille Søster, som havde haft saa megen Kunst i sig og villet saa meget, som han vidste, hun aldrig skulde naa — og for hvem han bar den store daglige Angst, indtil hun døde i sit sekstende Aar.

Hun fortalte lidt om sin Barndom — om Mor, som hun kun havde kendt i sort Kjole, saa hun havde haft det Indtryk, at en Mor var en, som aldrig var glad — om Maja, som var vokset op paa en Piedestal af Familie-Beundring, men var sød alligevel — og godt kunde sige lidt Vittigheder om Tanterne, skønt de ikke vilde have troet det, og som førte en lille selvbetragtende Dagbog, fra hun blev konfirmeret. — Det kunde man se paa hende, sagde han. — Og om Morfar, som sad og saa paa alle Forhold og Mennesker ud fra sine egne, milde Drømme. — Ham kaldte han straks Böcklins Munk med Violinen . . .

Forøvrigt huskede hun aldrig ret, om de havde talt eller ikke. Hun lod Tankerne komme og gaa uden Forbehold eller Plan — som Blomsterne groede mod Solen og dryssede deres hvide Blade omkring hende i Græsset — men hun vidste ikke, om de

var blevne til Ord eller ej; hun vidste blot, at hun kunde have talt dem alle ud — og at det var overflødigt at gøre det. Og hun huskede blot Fornemmelsen, hvormed hun sad derude — — og hvordan Skovduerne ikke kunde blive trætte af at kurre omkring dem . . .

Undertiden plukkede hun Blomster til Middagsbordet og viste ham, hvormange underlig dejlige Slags, der groede herude. Eller hun søgte efter vilde Jordbær — han havde sagt, at dem var der jo ingen af i Danmark, og det var de eneste, han rigtig brød sig om; men hun vidste Steder, hvor de fandtes — og søgte med ren lille Pige-Iver, til hun med tilsvarende Stolthed kunde bringe ham hele Buketter røde med enkelte hvide imellem; de hvide var sødest.

— Da Solskinnet i længere Tid var ligesaa vedholdende, som Regnen ellers plejer at være det i nordiske Somre, tilbød hun at vise ham et Sted, som han vilde indrømme hende skulde ses i Sol. Hun havde selv opdaget det — og man maatte gaa et Stykke hed og støvet Landevej, før man naaede det, men det lønnede sig. Naar man kom til Skoven, gik man bort fra Vejen ad en smal Sti, som snoede sig ud og ind, til den blev ked af det — saa gik man videre uden den — og med et stod man ved et lille aflangt Vand . . .

«Blot som et Badekar til Skov-Jomfruen,» sagde hun, «men er her ikke ganske morsomt?»

Det var ikke let at finde et Sted at sidde — her var ret tilgroet — eller at faa Forgrund, men endelig lykkedes det omme paa den anden Side.

«Ja, her skal Sol til,» sagde Kunstneren. «Hed Middagssol — som tvinger alt ind i knugende Stilhed. Saa bliver her virkelig hemmeligt.»

Mod Sædvane arbejdede han hurtigt, og paa en Ugestid blev Billedet færdigt.

— — Tætte, lidt mørke Bøgetræer gav en uigennemtrængelig Baggrund Vildt slyngede Kaprifolier aa væltede ud over Bredden — som øre af deres egen Duft — og mellem høje, ubevægelige Siv og flammegule Iris flimrede Skovsøen, antændt af Sol i gyldneste Middagslue . . .

Det var, som om Iris, Kaprifolier og Bøgetræer alle havde været enige om at lukke Solen inde, spærre for den med fangende Arme, saa den blev tvunget ned mod Vandspejlet, der laa bundet og gysende under dens svidende Vægt. — Gennem glasklar, guldflydende Blankhed saa man ned mod hede, fløjelsbrune Dybder uden Bund . . .

Enkelte Myg med glitrende Vinger svirrede lydløst over Fladen.

Men inde mellem Bøgenes mørke, stillestaaende Skygge var det, som om det lo og spidsede Øren . . .

For sagte — ganske sagte bevægede sig Kaprifo-

liernes Slyngninger — og ud fra dem vilde i næste Nu Skov-Jomfruens slanke Legeme skyde sig i mat Bleghed — og hun vilde bøje sig frem over de gule Iris, der dannede en gylden Kant om hendes Badekar, stryge sit lange, fugtige Haar tilbage og ønske at svale sine Lemmers hede, sitrende Hvidhed dernede i det klare Dyb. — — Hun vilde vugge sin let krummede Fod over Fladen — se et Øjeblik paa sin egen Dejlighed — og glide ud med et Suk . . .

Og saa — og saa — det var jo derfor de alle havde fanget Solluen inde — — som flydende Glas, som Snoge af Ild vilde Vandet syde hen over hendes skælvende Lemmer — og ikke køle, men tænde hende op, tænde hende op i viljeløs, brændende Glød . . .

Og det spidsede Øren og lo igen bag Træerne . . . Nærmere — — nærmere . . .

— Med et maatte hun huske paa, hvordan Henrik kunde le — saa afdæmpet, næsten uden Lyd . . .

«Det Billede kunde indjage mig rigtig panisk Skræk,» sagde hun, «som Middagstimen i en Skov.»

«Ja, det skal det ogsaa,» sagde han. «Den Sø er ikke saa uskyldig om Dagen, som den lader mod Aften.«

«Det er hedensk, det Billede.»

Han trak let paa Skuldrene: «Stort andet kan man ikke forlange af Naturen. Dér er ingen Aand, som kan sejre. Det højeste, den naar til, er Sukket — en ubevidst Længsel.»

— Baronen var henrykt over Skovsøen og vilde endelig købe Billedet: «Man kan blive ganske oplivet af at se paa det. Vandet kildrer ligefrem i Øjnene, saadan skinner det! Ellers gaar det jo med dine Billeder, som med Katte i Mørke: de er alle graa.» —

— — Hvordan var det med Profeten fra Bibelhistorien — han, som ventede en Guddoms-Aabenbaring? Der kom et stort og stærkt Vejr, som sønderbrød Klipperne — men i Vejret var det ikke. Der kom et bragende Jordskælv og en Ild — men i dem var det ikke. Tilsidst kom der blot en stille, sagte Lyd . . .

Underligt — man tænkte sig altid, at Livet maatte komme som en farende Storm og suse bort med En — eller som en Ild, der tændte alt i røde, knitrende Flammer — saa meldte det sig maaske blot som en stille, sagte Susen, der dalede beroligende ned om En — næsten som en Vuggesang, der dysser til Hvile . . . Men saadan kom det maaske blot til dem, der var trætte.

Mulig føltes det heller ikke som det Under, man næppe kunde rumme, men som det aller—allernaturligste af alt, som det, der slet ikke kunde

være andet. Og skønt det kom med «nyt under Solen» hver eneste Dag, havde det maaske dog ikke noget uventet ved sig — snarere noget forud kendt, anet eller oplevet — helt ned til de mindste Enkeltheder . . .

En Dag, hvor han spidsede en Blyant til hende, sagde hun pludselig: «Der er noget, jeg kommer til at huske paa fra jeg var Barn! Vi skulde have Blyanter og Grifler spidsede, før Skolen begyndte. Men jeg glemte det altid, eller jog med det i sidste Øjeblik, saa jeg blot knækkede løs. Jeg var uhyggelig tilmode, naar Frøken Strøms prøvende Blik strejfede min Penalæske. Men undertiden laa hele Geleddet nydelig spidset. Det var rene Festdage. — Nu er det næsten, som om De kunde have gjort det — med saadan lidt af et Smil, der kunde sige: «hun husker det jo aldrig.»» — «Det er ikke umuligt,» sagde han. «Jeg plejede at spidse for min lille Søster.» — —

Den første Dag, de sad sammen derude, sagde han til hende: «I Aften skal jeg spille for Dem. Naar jeg har en Tilhører, jeg kan stole paa, gør de andre mig ikke saameget. Jeg trækker dem blot fra. Men De maa gøre mig en Tjeneste: sig ikke noget om det bagefter.»

Det kunde hun saa let tjene ham i. Hvor skulde hun kunne sige noget om hans Spil!

Derved blev Aftenerne egentlig, som om de

endnu sad derude — dybt gemte paa den store blomstrende Plæne. Hvor Ordene slap imellem dem — nej, ikke slap, men stansede tøvende, fordi de udtrykte for lidt — dér begyndte Tonerne . . . Ja, hun vidste egentlig heller ikke, hvor de begyndte. Der havde Holger dog virkelig Ret. Altid ud af hendes egen Stemning eller lige ind i den . . . Hun glemte at beundre Mesterhaanden for Vennehaanden, som ogsaa gennem Spillet strøg beroligende hen over alle hendes Tanker. — —

— Blandt flere Udkast til hendes Billede havde Baronen valgt et, hvor hun stod lige op og ned i sin røde Kjole. Men det interesserede Kunstneren mindst. «Det er den allerudvendigste Skal,» sagde han.

Hun havde ogsaa staaet for ham i den sivgrønne, slæbende Dragt, som Henrik altid vilde have hende i.

«Med den har De hjemme ude mellem de gule Iris i den hedenske Sø,» sagde han. «De kan ogsaa sætte de bundløst tomme Øjne op, som hører med til det. Ja, det er en Side af Dem.«

Hun maatte le. Det var vel ikke det mest udvendige af hende, Henrik havde faaet fat paa — det var han for kløgtig til at nøjes med — men det bundløst tomme. Hun maatte fortælle Lindblad, hvad Henrik kaldte hende — og noget af hvad han havde hvisket til hende. Ogsaa at han

en Aften havde kysset hendes Haandled . . . Blot ikke, hvad han sagde med det samme om Pulsaaren — — det blev hun harmfuld rød over nogensinde at have hørt paa . . . .

Men hele det usunde, vovede Forhold til Henrik, den Leg med Ild, som de begge egentlig af Livslede havde taget op — den stod med et saa hæslig afsløret for hende selv, og den blev saa ufarlig, idet hun omtalte den. Hun brød Brodden af den med det samme. — —

Et tredie Billed havde Kunstneren selv mest Lyst til at male. Hun sad i sin hvide Morgenkjole med Hænderne løst sammenfoldede i Skødet. »Det er Kærnen,» sagde han. «Blot en lille Pige.»

«Det bliver det dog ikke,» sagde hun. «Jeg har for voksne Øjne til det.»

«Det er netop det, De ikke har. Hvor skulde De have faaet dem fra?» — «Men de er for trætte til et Barn.» — «Ikke til et Barn, som har grædt — og det har den lille Pige gjort. Hendes Blyanter har maaske ikke været spidsede den Dag . . .»

Lidt efter sagde han: «Deres Billed maa jeg lægge an ganske som et Barneportræt — alle Overgangene i Deres Ansigt er som et Barns. Det ligger vel i, at Barnet er bevaret indadtil . . . Der er faa Mennesker man kan sige det om. Dertil hører Rum indvendig — Inderlighed — og de fleste er saa udvendige, at deres egen Person-

lighed ikke finder den mindste Krog at gemme sig i — og derfor glider fra dem.»

Hun skyndte sig at sige: «Jeg ved ikke af, at jeg har bevaret noget — og inderlig er jeg slet ikke. Jeg selv og hele mit Liv, det har været lutter Udvendighed.»

«Man kan nu en Gang ikke se sig selv,» sagde han. «Og mit Blik plejer at være ganske sikkert.»

Han var saa velgørende umulig at rokke. Saa var der ikke andet for end at lade hans Sikkerhed gøre hende selv tryg . . . .

Den gamle Provst sad i sin Lænestol — som i Sol, skønt det var let Graavejr. — Efter det sidste Anfald af Bronkitis havde hans Astma taget stærk Overhaand. Nattesøvnen var ofte brudt af Aandenøds-Anfald, og Datteren maatte imellem vandre op og ned ad Gulvet med ham for at skaffe ham lidt Lindring. Derfor døsede han tidt om Dagen. Han taalte ikke at ryge meget. Piberne hang som oftest ubrugte langs Brættet, og det var et føleligt Savn.

«Er lille Gudrun kommen?» — Fru Octavia, som puslede omkring i Stuen, slank og lydløs i sin sorte Kjole, med den fine, lidt bøjede Profil, rystede benægtende paa Hovedet.

«Ja, for I maa ikke narre mig for hendes Besøg. Jeg kan godt taale at snakke lidt med hende.»

Hun nikkede til ham med sit blide Smil, og da han atter lukkede Øjnene, gav hun sig stilfærdig til at vande Potteplanterne. Der var mange udsprungne — Pelargonier, Fuchsier og pragtfulde Nelliker, en dyb rød og en gul. I Provstens Stue

gav den mindste Stikling sig til at blomstre, selv i Utide, men dèr var ogsaa mest Sol. — Da Kammerjunkerinden var færdig med Blomsterne, stak hun et Salatblad til Kanarifuglen, tog sit Hækletøj og satte sig hen ved Siden af Faderens Lænestol.

En halv Times Tid efter slog han Øjnene op. «Sidder du der, min Pige» — han klappede hendes Haand. — «Hvor det var kønt af lille Maja at sende os Holgers sidste Prædiken! Han gaar sin egen, støtte Vej frem og snakker ingen efter Munden. Jeg sætter saadan Pris paa det hos ham, at han ikke vil tale noget andet Ord, end det han føler er betroet ham. Det er en ærlig og trofast Forkyndelse.» — Fru Octavia nikkede. «Gudskelov, han er saa alvorlig og indtrængende uden at være kras,» sagde hun i Faderens Øre.

«Hvad siger du? — Ikke hvas? Nej — nej! Ja, det stærke Ord, det strænge Ord hører med til «Herrens Tale», og de Tider, hvor det sløjfes, er der Stilstand i Kirken. Men det er ikke alle givet at løfte det . . . Og jeg synes nok, at i vore Dage tales det af adskillige, som gør Indtryk af — ikke at have faaet det.» — Lidt efter smilede han til Datteren: «Kan du høre, nu var jeg slem mod de andre for at undskylde, at jeg ikke selv har talt det Ord.»

Hun strøg hans hvide Haar: «Du talte det bedste Ord, Far — Kærlighedens.»

Provsten rettede sig med pludselig Kraft: «Kærlighedens! det stærkeste, det største Ord af alle! — Nej, min lille Pige, det skal der Ørnevinger til at bære frem! Det naaede jeg ikke. — — — Nej, jeg synes, jeg havde et ganske lille Ord om Takken at lægge de andre paa Sinde: «Siger altid Gud og Faderen Tak.» Idetmindste ved jeg, hvor dybt det er gaaet ned i mit eget Hjærte: «Min Sjæl, lov Herren og glem ikke alle hans Velgerninger.»»

Han sad en Stund og pustede, som hver Gang han havde sagt en længere Sætning, og saa frem for for sig med de klare Øjne, der altid syntes at se udover det nærværende.

«Jeg har jo ikke husket dem alle — ikke ti af tusind — men mange Gange daglig har jeg dog stammet paa Takken. Jeg tror aldrig, jeg saa de første, hvide Anemoner i Møllevangen, naar Foraars-Festen kom, uden at jeg tog det som Genskin af et Smil fra oven. Eller at jeg hørte Lærken, uden at jeg syntes, det var som et Kærligheds-Bud fra ham om ikke at bekymre mig — — eller at jeg har set den gule Skov i Efteraars-Sol uden at tænke, at der var lidt af hans Ansigts Lys deri, som jeg maatte takke for — — — Og saadan var det da med alt skønt — den dejlige Musik, som jeg har elsket, og Kunsten i Farve eller Digt — og især med det bedste af alt, de Kæres velsig-

nede Nærhed — — jeg har staaet i et dagligt Takkens Forhold til ham gennem det altsammen.»

«Og selv det tunge, Far, har du forstaaet at takke for.»

«Det tunge, siger du? Min lille Pige, det har der jo været saa lidt af i mit Liv!» —

Hun tænkte paa fem smaa Grave under hvide Kors ude paa rolige Landsbykirkegaarde — paa den trykkende Gæld fra Studenterdagene og den første Kapellantid, som saa sent blev klaret, paa sin Moders tunge Sind, paa den Døvhed, der maatte være mer end pinlig for en, der elskede Toner saa højt — og hun lagde sin Haand over hans med kærtegnende Ømhed, medens hendes Øjne fyldtes med Taarer . . . .

— «Men ved du,» sagde han lidt efter, «det er ganske underligt — nu er det, som om alle hans Velgerninger bliver rent borte for mig.» — «Hvordan det, lille Far?» — «Jeg er maaske for træt til at holde dem fast.» — «Ja, maaske du er for træt; men det ved Vorherre jo bedst.»

«Eller ogsaa — kan jeg ikke mere nøjes med at have ham gennem dem. Jeg tror, jeg siger lige modsat den store Sanger: min Sjæl, lov Herren, — og glem nu alle hans Velgerninger — for de spreder dig dog, og der er et eneste, du skal samle dig om.»

Hun strøg blot hans Haand, og efter et lille

Ophold vedblev han: «Om Aftenen, naar jeg ellers plejede at samle min Tak for hele Dagen, siger jeg nu blot: jeg husker ikke alle de mange Ting, jeg har at takke dig for — jeg husker kun dig selv — og din Naade mod en arm Synder, som vi to — du og jeg — er ene om at kende .... Og for dig selv og din frelsende Naade mod ham kan jeg slet ikke takke dig nu. Det maa jeg have en hel Evighed til — det maa jeg have en «ny Tunge» til ... Og med den bliver jeg aldrig færdig med at takke «in sæcula sæculorum»» — — —

Der blev atter stille. Den gamle Mand havde lukket Øjnene og sad saadan en Tidlang. Hans Datter blev siddende hos ham og jog Fluerne fra hans Ansigt. — Saa bankede det paa Døren, og en Pige stak Hovedet ind: «Baronessen er der.»

Provsten for op. «Var det lille Gudrun?» Fru Octavia nikkede, gik ud og kom kort efter tilbage med sin Datter. Hun bar en graagul Dragt af klart Stof med et smalt, rødt Fløjels Bælte og en Krans af store vinrøde Roser om sin Straahat.

«Min lille Gudrun!» Hun lagde sig paa Knæ ved den Gamles Stol og løftede en Spaankurv imod ham. — «Hindbær, Morfar, gule og røde! Jeg har selv plukket hvert eneste et og efterset dem. Og fra Otto skal jeg hilse, at den Maréchal Niel er hans ømmeste Punkt, men til dig skærer han løs som en Barbar af det lille Espalier. Se blot!»

Provsten rystede paa Hovedet som for at gøre Indsigelse mod al den Forkælelse. Saa lagde han sin gamle, lidt kolde Haand mod hendes unge Kind: «Du er saa bleg, min lille Pige.» — «Varmen, Morfar! det er ganske trykkende. — Men hvordan har du det? Det gaar da fremad?»

Hun havde det Held at være den, hvis Stemme den døve Mand bedst kunde høre. «Hva'? Ja, det gør det — for det gaar hjemad. Det er den allerbedste Fremgang.» — «Det faar du ikke os andre til at indrømme, Morfar!»

Han tog hendes store Hat af og strøg hendes Haar, medens Fru Octavia gik ud for at tømme Kurven og sætte Blomsterne i Vand.

«Lille Gudrun — der var saadan en god Bund i dig!» — «Der var slet ingen, Morfar.» — Hun saa op imod ham med sine mørke Øjne, og han smilede ned i dem. «Men lidt urolig var du jo imellem — lidt urolig. — Ved du, jeg synes, at du i den senere Tid er falden ligesom mere til Ro.» — «Det tror jeg selv, Morfar.» — «Jeg kan ikke sige dig, hvor det glæder mig. Jeg vilde gerne have dig rigtig glad — som Maja.» — «Det er vist ikke min Natur.»

»Jo, min Pige — Glæden — den kan alle Naturer bruge . . . Jeg har imellem rigtig haft Bekymringer for dig.» — «For mig, Morfar!» — «Ja, jeg har undertiden tænkt mig, at du maaske dog

havde taget den rare Otto lidt — overilet, fordi her var ikke saa morsomt for dig hjemme. Den Gang faldt det mig ikke ind, men siden har det hvilet saa tungt paa mig.» — «Det maa det da ikke, Morfar, det maa det ikke! Du kan have nok uden det.»

«Jeg har været bange for, at Otto kunde trætte eller irritere dig — du er saa varmhjærtet, men ikke rigtig taalmodig — og at du saa glemte at vogte paa dig selv — at de Smaating dog aldrig fik Lov til at trænge ind og skille Jer en Smule dér, hvor I skal være e t i Kærlighed. Jeg tænkte, at du maaske ikke havde grundfæstet dit Hjærte saadan i dit Ægteskab, at ikke noget kunde rokke det.» Han maatte stanse for at hoste.

«Du bliver saa stakaandet, Morfar.» — «For det kan man gøre, min lille Pige, naar man forstaar, at det er Ens Pligt.» Han stansede igen. «Ser du» — det kom tøvende — «din Mormor var ikke ganske som jeg — hun saa mørkt, hvor jeg saa lyst — det kunde ogsaa give sine Vanskeligheder.» Han holdt atter inde for at hoste.

«Der har været Tider, hvor jeg syntes, at Samlivet med hende maatte bryde noget af min Livsglæde, at den maatte fredes og forstaas for at bestaa — og hun forstod ikke rigtig min Natur. Men saa» — «Hvad gjorde du saa, Morfar?» — «Saa

vaagede jeg jo nøje over netop at gaa til hende, som var min af Gud beskikkede Mage, fremfor til nogen anden, med alt hvad jeg ønskede at dele med et Menneske — — selv om hun ikke altid kunde tage imod det, som jeg havde ventet.»

«Forstod hun dig saa bedre efterhaanden, Morfar? Blev der rigtig aandeligt Samkvem mellem Jer?» — «Hva'? aa nej, det blev der dog egentlig ikke. Den kære Sjæl — hun kunde jo ikke gøre for det — — men der var vel noget i min rent naturlige Livsglæde, som brast derved! — Men gennem de smaa daglige Skuffelser lærte jeg at vende mig mere bort fra Jorden, at «søge det, der er oventil» — saa der kom Velsignelse ud af det — for det er jo det, vi skal. Ellers var jeg maaske groet fast hernede . . . Det blev til det bedste altsammen! Og saa er der jo det, lille Gudrun, at Livet — det er saa kort!»

«Ja, Morfar — — at se tilbage paa» . . .

Han saa lidt usikkert paa hende. «Ja — ja, naturligvis, mest naar man ser tilbage. Men det gaar dog saa hurtigt» —

Fru Octavia kom ind med Roserne i en Vase og Hindbærrene i Glasskaal. Da hun hørte, at hendes Fader talte, blev hun staaende ganske stille ved Døren.

«En Smule mer eller mindre Lykke i den

korte Tid,» vedblev den gamle Provst — «naar man staar, hvor jeg nu staar — føler man bedst, hvor lidt det har at sige .... Men der er et, man aldrig kan undvære: Freden i Hjærtet — Freden i Samvittigheden» — han strøg sit Barnebarns Haar — «lille Gudrun»! — med en hjælpeløs Ømhed, som gik hende til Hjærtet, fordi hun forstod den saa godt.

«Naa, er du der, min Ven» — han vendte sig mod sin Datter — «nej, de dejlige Bær skal vi have til Middag — men Roserne vil jeg nok lugte til —»

Et stærkt Hosteanfald afbrød ham, Fru Octavia støttede ham, og Baronessen sprang op. «Søde Morfar, du har trættet dig for min Skyld!»

Hun vilde gaa, men han vilde have hende «lidt endnu at se paa», saa blev hun siddende en Stund. Fru Octavia forhørte sig om alle de Kære derude.

«Er han der endnu, det underlige Menneske, som kom den Aften?» spurgte hun. «Der var noget tiltalende ved ham — en behagelig Stemme, et afdæmpet Væsen og meget kønne Hænder. Men det var mig imod at høre paa hans Anskuelser om Ægteskabet.»

«Det var vist ikke om Ægteskabet, Mor — det var blot om Kirkevielse.»

«Ja, det kommer jo ud paa et.»

— Da Baronessen rejste sig for at gaa, saa hun hen mod Vinduet: «Nej, Morfar, min røde Nellike — hvor du har faaet den frem! Det er et Pragtværk! der er vel en ti—tolv Stykker?» — «Hvad siger du? — nej, hele tyve paa en Gang. Men jeg er lidt bange for, den ikke skal kunne taale sin egen Blomstring. Den stod saa længe i Stampe — nu ser det ud, som den skulde blomstre sig tildøde.»

Hun gik helt hen til Vinduet og bøjede sig over Nelliken. «Ja — det kunde se saadan ud,» sagde hun.

Da hun gik ud af Stuen, fulgt af sin Moder, brast hun pludselig i Graad og faldt hende om Halsen: «Aa, tror du, han skal kvæles, Mor? Det tager saadan til med den Aandenød! Jeg kan fare op om Natten i Skræk for det! Og hvis han dog tilsidst skulde blive angst selv — — og hans Øjne ikke kunde være lyse og milde, men blev stirrende og forfærdede — — det var ikke til at udholde — det var ikke til at udholde!»

«Kære Gudrun — det raader jo Vorherre for. Hver eneste Stund tager Morfar af hans Hænder. Tror du ikke, han kan bevare hans Øjnes Lys til det sidste?»

«Aa, blot han vilde!»

«Morfar sagde i Morges, da jeg gav ham den Mikstur, som er saa bitter: «Jeg smager den jo ikke, naar det er dig, som kommer med den.» Det blev saa trøstende for mig. Tror du ikke, han vil sige det samme om Døden, naar den bliver rakt ham af — —»

«Jo, jo — det ligner ham. — Jeg er jo til ingenting, Mor, men send Bud efter mig, hører du, saasnart du synes, det er en Smule værre!» —

— Det varede ikke mange Dage, før Budet kom. «Morfar sov ind i Nat — ganske stille. Der var svære Anfald hele den sidste Dag — ingen, da han døde. Jeg vaagede hos ham. Et Kvarterstid før hørte jeg ham sige: «Min Sjæl, lov Herren» — — det blev hans sidste Ord.»

Da Budet kom, tog Baronessen øjeblikkelig ind til sin Moder og blev hos hende Begravelsen over.

— Et lille Blad, som var sendt hende, tog hun ofte frem og saa paa i de Dage: en Svane, som fløj henover Taagebølger mod en hvid Lysstribe i Himmelranden. Under det var skrevet:

Jeg stirred ind
i Nattens dybe, stjerneløse Mørke . . . .
Den vilde Vind,
som blæste Dagen lang med Jævndøgns-Styrke,
var gaaet træt til Ro med Graad paa Kind. — —

Da hørte jeg
et Vingeslag, som kløved Mulmets Bølger . . .
Det løfted sig
saa højt, som Tanken kun med Svimlen følger . . .
Mod fjærne Sollys-Steder gik dets Vej.

Jeg intet saa —
kun Vingeslagets Længsels-Sus jeg hørte.
Den Sjæls Attraa,
som gennem Nattens Taage-Vidder førte —
dens Genlyd blev som Sang, jeg gemmer paa . . . .

— Og naar jeg staar
og stirrer ind i større Mørkes Øde —
imod mig slaar
det Sus — med Bud om Liv i alt det døde —
af Vingeslag, som gennem Natten gaar . . .

Søen laa og glitred i skinnende Formiddagssol, og i Gangen langs den grønne Bred gik to sortklædte Skikkelser, som hvert Øjeblik faldt til Hvile paa en af de mange Bænke med Udsigt over Vandet.

«Fortæl mig lidt mer om Morfar, Tante Mine. Det er underligt, at du har kendt ham saa længe!» — Baronessens Ansigt saa smalt og blegt ud under hendes runde Kniplings-Sørgehat med de matte Vindruer om.

«Ja, jeg kan huske ham, da han kom op til os for at vise sig med Studenterhuen paa — da boede vi i Store Kannikestræde. Jeg var vel en syv-otte Aar, Johannes var lige ti Aar ældre end jeg.» — «Og han var saa munter, ikke sandt?» — «Rigtig sprudlende, med stort gult Haar, røde Kinder og de milde, blaa Øjne — han da beholdt til det sidste. Han kom saa jævnlig til os, sang og spillede paa Fiøjte og fik os alle til at le med sine morsomme Historier . . . Ligesom han var

bleven Kandidat, var det saa, han blev forlovet med Line.» — «Tænk, at I kaldte Mormor saadan! Naar hun dog hed Karoline Mathilde!» — «Det brugte man jo den Gang — og det havde da ogsaa været for langt at sige.»

«Var hun smuk, Mormor?» — «Ja — mere saadan — aparte; du minder jo en Del om hende. Den Aften, Johannes friede til hende — det var paa Klubbal — var hun nydelig, i hvid Silke, med en Sylfidekrans af lyserøde Roser om Hovedet — ja, jeg var ikke med, jeg var jo knap fjorten Aar — men jeg saa hende, inden Kareten kom efter hende.»

«Var Morfar meget indtaget i hende?» — «Det har han vel nok været! — De første fire Aar efter var han mest borte — som Huslærer paa Fyn — da saa jeg ham næsten ikke. Line var underlig mange Gange: naar hun fik Brev fra ham, husker jeg hun kunde sige: «Du maa saamæn godt læse det, Minnchen — der er ikke en Smule Hemmelighed i det.» De drev da ogsaa rundt, de Breve, saa alle kunde have gjort det.»

«Hvorfor i Alverden havde hun taget Morfar?»

«Ja, nu friede han jo, og ham gav man nok ikke en Kurv — saa køn og livlig som han var. Men hun var en Stakkel — med det Sind! Hun var jo Fars Søsterdatter og havde været i Huset hos os, saa langt jeg kan huske tilbage; hun var fem Aar

ældre end jeg, saa jeg led meget under hendes Luner.»

«Blev de saa gift efter de fire Aar?»

— «Nej, saa var han først Lærer ved Skoler i København i to Aar. — Jeg kan tydelig huske den Dag, han kom fra Fyn; jeg lukkede op — jeg havde lyserød Jaconets Kjole og sort Silkeforklæde paa. Jeg kendte ham straks, men han stod lidt og stirrede paa mig: «Hvad? er det den lille Mine, som er bleven saa stor og køn og er ligesaa mild som før! Det er rigtig Skade, at det vel ikke kan gaa an, at man kysser hende som den Gang!» — Ja, han var altid — spøgefuld. — I den Tid gik det først rigtig op for mig, hvor vanskeligt han vilde faa det med Line: ytrede han en Mening, havde hun straks en anden — foreslog han noget, havde hun aldrig Lyst til det. Hvor mange Gange har jeg ikke hørt ham sige: ja, ja, lille Line, saa taler vi ikke mer om den Ting! — Saa kunde hun sige noget saa saarende til ham, som at det var latterligt for et Mandfolk at gaa om med røde Kinder, og at det irriterede hende at se ham staa og skabe sig med den Fløjte og meget andet; det var saamæn for hendes Skyld, at han gav sig til at spille Violin.»

«Hvorfor hævede de det dog ikke?» —

«Nej, det var der da ingen af dem, der tænkte paa; nu havde det jo varet saa længe. Og det

er da ogsaa en meget uhyggelig Ting — med saadan en hævet Forlovelse! Saa er det bedre» — «At ødelægge hele Livet for hinanden!» — «Nej, at bære over med hinanden — det har din Morfar trolig gjort — —» «Ja, til al hans egen Glæde brast!»

«Og der var jo ogsaa mange Gange, hvor Line fortrød, som hun havde været og blev saa kærlig imod ham. Og den Dag de holdt Bryllup — i Trinitatis — hørte jeg bedst, hvor hun græd; jeg stod jo lige bagved hende sammen med forrige Petræa Fossum, nu Clasen. — Ja, den Gang var hun rigtig i Vælten, Petræa, med sine sorte Øjne og sin gode Figur! De sagde, hun havde haabet, at Johannes skulde fri til hende, og at hun aldrig forvandt den Skuffelse, men at det var derfor, hun siden gik hen og tog den lille Clasen.»

«Det var et mærkeligt Udslag af Sorgen!»

«Nej, det var det, jeg kom fra, Line var mageløs bevæget paa sin Bryllupsdag . . . Men Far, som viede dem, holdt da ogsaa en dejlig Tale — om hvad det vil sige at være et.» — «Det kunde de to jo aldrig komme til at opleve!» — «Ja, nu skulde de da være det.»

«Hvordan gik det saa?» — «Ja, de første ti Aar var Line aldrig rigtig rask. Først var de seks Aar paa Bornholm, saa kom de til Næstved-Egnen; men hun fik jo de mange smaa Børn, der døde

som spæde — og hver Gang hun var i Barselseng, fik hun saadan et Anfald af Tungsind, at der altid var Tale om at sende hende paa en Anstalt; og en Gang kom hun der da ogsaa for en Tid.»

Baronessens Kinder blev røde. «Saa skulde hun jo ikke have haft alle de Børn!» — Tante Mine glattede en Fold paa sin Nederdel. «Det maa man jo tage — som det kommer.»

«Du besøgte dem vel i deres Præstegaarde?» — «Ja, de første Aar var jeg der tidt og længe ad Gangen. Jeg spaserede med Johannes og spillede med ham; det havde Line aldrig Stunder til; saa tog jeg lidt af for hende i Husførelsen, som laa tungt paa hende. Din Morfar var mageløs paaskønnende for den Smule: «Det er saa rart at se dig skænke Te og Kaffe, lille Mine,» kunde han sige, «altid lige mild og nystrøget!» Line var blevet sjusket; hun sagde, hun saa dog lige grusom ud, naar hun altid skulde være i den Tilstand; ja, det kunde hun ogsaa falde paa at skænde for . . . Saa kom din Mor og Onkel Frederik — som levede; og hvor din Morfar var øm over dem! Men det saa jeg mindre til — efterhaanden kom jeg der ikke saadan.»

«Hvorfor ikke, Tante Mine? Jeg synes, naar du kunde være saa meget for Morfar, var det ligefrem Pligt.»

«Ja — der undslap en Gang Line en — saa-

rende Bemærkning, og efter den var jeg færdig med mine Besøg! Jeg sagde ikke Grunden til Johannes — blot at jeg syntes, min Plads var udelukkende hos mine Forældre, som blev ældre og skrøbelige, og det forstod han straks. Han havde Taarer i Øjnene, det saa jeg godt, men sagde blot: «Dine Forældre har første Ret; at leve for dem, det er en skøn Gerning, som er betroet dig, Mine.»

«Jeg synes, det havde været hundrede Gange skønnere for dig at forsøde Morfar Livet!» — «Ja, Barn, men den Gerning var ikke betroet mig.»

«Jo, naar du havde faaet Ævne til det!»

«Nej, min Pige, det var bedre, at han aldrig skulde komme til at tænke paa, at en anden kunde være mere for ham end hans — rette Hustru.» — «Synes du, Mormor var det?» — «Ja — hun var jo da gift med ham.»

«Hvad saa mer, Tante Mine?» — «Ja, saa gik jo Aarene; i Begyndelsen savnede jeg de Besøg, og Line tryglede mig senere om at komme igen — men det gjorde jeg aldrig, for jeg havde faaet Øjnene op for, at — der kunde være en Fare; og det hjalp mig over Savnet at vide, at jeg nu aldrig gav Anledning til en eneste — utilladelig Tanke, ikke nærede nogen — utilladelig Kærlighed hos ham — og at jeg kunde holde den ganske nede hos mig selv . . . Og da vi en Gang mødtes, efter ti Aars Forløb, følte jeg, at vi begge var

komne helt over det — — som kunde have været, at vi havde vundet blot rolige, venlige Følelser for hinanden og slet ikke andet.»

«Var det at vinde, synes du?» — «Ja, naturligvis» — «Jeg vilde sige, det var at have tabt!» — «For det var maaske ikke gaaet saa let for nogen af os at naa det; og at resignere, det er dog vist det største i Livet!»

Baronessen maatte huske paa en lille fattig Pige, hun en Dag havde mødt i Københavns Gader, slæbende paa et stort Pattebarn, og som havde sagt: «Vi har haft en til, ham har vi maattet lægge ud paa Kirkegaarden. Men Mor og jeg har passet Stedet — saa vi har faaet rigtig saa pæne Blomster derude» — det kom i en Tone, som om det var en ikke uvæsentlig Erstatning.

De rolige, venlige Følelser, man kæmpede sig til overfor hinanden, hvad var de mere end Kirkegaards-Blomster, naar de groede paa den Grav, hvori man havde nedlagt det levende Barn, man havde dødet — sit Livs eneste virkelige Indhold: Kærligheden — Kærligheden.

Og hvad var der vundet for de to Personligheder? Jo, naturligvis — for Morfar havde det vel været Beredelse til den sidste store Sejr, da han havde strøget hele Jorden af sig uden et Suk og blot higet mod et eneste . . . Men alligevel — saa fraværende og overjordisk, som han havde været

i mange Aar forinden — var det dog Meningen? . . .

Og Tante Mine, der var mere spæd som Personlighed — hvad var hun blevet til? Hæderlig, blid, kølig — selv som en Kirkegaards-Plante — pillen, sirlig, forsigtig med sit Helbred, ængstelig for Vejret . . . Var det Vinding? Morfar plejede at sige, at Maja mindede om Tante Mine. At tænke sig den himmelvide Forskel, der nu var blevet — fordi Maja havde kunnet leve sin største Følelse fuldt ud og ikke havde hæmmet og kvalt den — og sig selv med det samme!

Og at resignere — Gud i Himlen! skulde det være det største i Livet at slaa af — slaa af paa alle Livs-Muligheder i sig selv og for sig selv . . .

— Hun trak sin sorte Strudsfjers-Boa tættere om Halsen med en Gysen: «Skal vi ikke gaa, Tante Mine?» — «Jo, her trækker maaske lidt! Men hvor er her kønt! Husk, jeg vil gerne se Figurerne i Dalen.»

De gik opad Gangen. «Saa du da ikke Mormor mere?» — «Jo, i de senere Aar — og da hun laa paa Hospitalet, inden hun døde. Da sagde hun til mig — ganske rørende: «Du og Johannes — I havde passet sammen. Jeg har blot været en Fredsforstyrrer. Og hvor han har baaret over med mig! Det eneste, som trøster mig er, at — jeg har dog lidt mest!» . . . Ja, det var kortsynet

af hende at kunne sige det — hun, som havde haft den Mand — som kun tænkte paa at forsøde hendes Tilværelse.»

«Stakkels lille Mormor! Tror du dog ikke, hun har holdt af en anden?» — «Hvor vil du hen, lille Gudrun! Nej, det har jeg dog aldrig mærket! Din Bedstemor var da en hæderlig Kone.»

De gik rundt og saa paa Figurerne, som Baronessen udpegede med et aandsfraværende Udtryk.

«Da Mormor var død,» sagde hun paa en Gang, «hvorfor giftede I Jer saa ikke?» — Den gamle Dame blev lyserød over hele Ansigtet ved Spørgsmaalets Pludselighed: «Kære Barn, det var der virkelig ingen af os, der tænkte paa! Din Morfar var jo treds, og jeg var fyldt de halvtreds.»

«Ja, hvad saa! Naar blot I kom sammen!»

«Desuden var din Far lige død efter fire Aars Ægteskab, og din Mor sad Enke med Jer to ganske smaa Piger og knappe Indtægter. Det var det eneste naturlige, at din Morfar fik hende i Huset og kun tænkte paa at støtte hende. Og jeg havde min gamle Far — som var halvblind . . . Nej, det kunde virkelig ikke falde nogen af os ind — den Gang! — Men det var altid saadan, hver eneste Gang jeg kom: «Hvor det er rart at se dig, lille Mine» — — og saadan blev det da lige til det sidste . . .»

Tante Mine tørrede sine Øjne med et lavendelduftende Lommetørklæde — og saa de sidste Figurer igennem.

— Efter Middag havde Baronessen fulgt hende ned til Stationen — Tante Mine vilde paa ingen Maade blive til det sene Aftentog, det var rart at være lidt betids i Byen igen — derfra gik hun ikke lige hjem, men langsomt ind under de dybe Linde-Alleers Skygge. Hun maatte trække frisk Luft i Ensomhed inden Te.

Snart forlod hun Gangen og gik ind over Grønsværet. Kniplingsfine smaa Bregner bøjede deres skøre Stilke under hendes Kjoles glidende, sorte Folder. Dens Slæben henover Græsset var næppe hørlig — dog var der En, som straks drejede Hovedet ved Lyden.

«I Aften maa De se mit Billed,» sagde han. «Jeg har arbejdet saa flittigt, medens De var borte. Da var der hele Tiden den rette Stemning.» — «Jeg jager den da ikke bort?» spurgte hun. Han smilede ganske lidt, som han plejede, og traadte til Side fra Billedet.

— — Duggede, sølvgraa Plæner, taagede Buske, skumringssvøbte Trækroner — altsammen Slør, Slør om en Hemmelighed ... Over det en klar og farveløs Himmel, som havde lukket sit straalende Øje for intet at røbe . . . I Baggrunden Søen — lysende skær og hvid som Opal — —

Og henover Mossets vuggende, fugtige Fløjel, hvor Slørene bølgende fortættede sig, syntes man, at der var En, som traadte let og sagte paa nøgen, spinkel Fod . . .

Var det Stedet, selve Stedet? Han havde jo sagt, at det var saa personligt — i Glimt kunde man se dets Ansigt — og ubetinget kvindeligt.

Eller var det den danske lyse Nat, smækker og fin, ikke stærk i næsten usvækket Dag-Glans som den skinnende Nat højere mod Nord, men afdæmpet, skyggegraa, svøbt i bløde Spindelvævsfolder, med bøjet Hoved og Fingeren lagt paa Læben, vævende en stilfærdig Dæmring omkring sig — en Dæmring, hvori Sjæl lydløst føler sig frem til Sjæl — hvori alt det hemmelige, det skjulte fuldbyrdes, som en kommende Dag skal afsløre, skal løse ud til vaagen Herlighed . . .

— «Med en Aftens Arbejde endnu bliver jeg vist færdig,» sagde han. «Kan De lide det?» — Hun nikkede. «Det ser saa hemmeligt ud,» sagde hun.

«Ja, der ligger ogsaa en Hemmelighed derinde.»

Hun havde sat sig paa en stor Træstub med lange, fine Græsstraa omkring og saa hen paa Billedet.

«Der er noget, som skal komme, ikke sandt? Hvor det længes, det Billed, jo mer man ser paa det!»

«Ja, der ventes paa noget! Det hele er en Forventning — — og det er jo en god Ting. Den holder i Live ... Jeg har følt det, medens jeg malede det.»

Han gjorde endnu nogle Penselstrøg, og hun fortalte ham om Tante Mine og Morfar. «Det er saa sørgeligt,» sagde hun. «Jeg er vis paa, den Følelse har været det egentlige Indhold i Tante Mine. Saa har hun selv ødelagt den — og den har blot staaet for hende som utilladelig ... En utilladelig Kærlighed — det lyder underligt.»

«Ja, det er en lidt meningsløs Sammenstilling,» sagde han. «Selvfølgelig kan der tales om utilladelige Følelser, dem er der mange af — ikke blot i de saakaldte løse Forbindelser, adskillige Ægteskaber er ogsaa grundede paa dem ... Men det er en besynderlig Anskuelse, som gaar løs mellem Folk, at indenfor Vielse er alt tilladt — udenfor den er selv den reneste Følelse mellem to utilladelig — — og skal med Vold og Magt udryddes.»

Hun støttede Panden mod sin Haand. «Aa ja — men de ved ikke bedre,» sagde hun tungt.

«Nej — det er ikke gaaet op for Mennesker, at faar man virkelig en Gang en Følelse ind i sit Liv, som man tør kalde Kærlighed — som man slet ikke tør kalde andet -- saa skal den fredes, enten den gaar paalangs eller paatværs af Forhol-

dene — saa skal den næres — med Hjærteblod, kan man godt sige uden at overdrive. Ikke saa meget for det andet Menneskes Skyld den omfatter, som fordi — — det er Kærlighed — — i den er en Større . . . Mennesker aner det ikke — dog staar det med ganske rene Ord.»

Hun maatte huske, hvordan det havde været saadan med hende i den sidste Tid — men man kunde ikke sige det, næsten ikke tænke over det, saa slap det fra En — at bag, bag alle hendes Tanker var der som en Dør, der aabnede sig, et Navn — før kun en æret og tilvant Lyd — der lod sig op, saa man næppe mer kunde stamme paa det, fordi man følte, at det var bundløst umaaleligt — blot til at sænke sig i — — ja, næsten Anelsen af et Ansigt — personligt som intet i Himlen og paa Jorden — der i fjærne, lysdirrende Glimt brast ind over hende . . .

Ikke et Menneskes Navn, ikke et Menneskes Ansigt — nej, aa nej — men ført ind over hendes lave, mørke Vej ved et Menneske . . .

Nej, det, hvori man fik sit første skælvende Tag om den Forbindelse — det turde man da aldrig bryde!

— «Ved De,» sagde hun, medens hun trak nogle af de lange, fine Straa, der groede omkring hende, mellem sine Fingre, «der er ingen, som rigtig kan finde ud af, hvad De tror paa.»

«Det er meget rimeligt,» sagde han, medens han begyndte at pakke sine Sager sammen. «Folk er ikke saa skarpsindige, og jeg ved ikke af, at jeg har betroet det til nogen. Blot man selv kan finde ud af, hvad man tror paa — det er der adskillige, som ikke kan, og det er dog vigtigere.»

«Jeg vilde maaske gerne vide det» — hun lod stadig de lange Straa glide gennem sine Fingre.

«Maaske. Men De vilde aldrig falde paa at spørge om det. De ved, at til Dem bliver det sagt — i sin Tid.»

Straaene gled ud af hendes Hænder; hun sad ubevægelig.

— «Har De lagt Mærke til,» spurgte han, medens han stadig pakkede sammen, «at der er to Ting, Folk altid er spændte paa at faa at vide: hvad man tror paa, og især hvem man elsker.»

Det var første Gang, hun hørte ham nævne Ordet, men hun kendte straks hans dvælende Maade at sige det paa. Det lød saa kønt. Hun gentog det for sig selv.

«Men da de to Ting nu en Gang er bestemte til at være Hemmeligheder, kan man tale dem til Døde, hvis man snakker løs om dem.»

Hun smilede. «Det hedder ellers at tie til Døde; det kan ogsaa gøres. Og netop naar Mennesker elsker — hinanden, er der da noget, som maa siges.»

«Ja, hvis det kan siges.» — Han var kommen hen ved Siden af hende, og hans Haand fangede de Straa, hun havde sluppet. «Og hvis det behøves . . . Men — hvor Mennesker kan gaa ind til hinanden, hvor den ene kan — føle ud fra den andens Hjærte — der behøves det jo ikke.»

Hun sad aldeles urørlig — holdt uvilkaarlig endog sit Aandedræt tilbage — og saa paa Straaene, som gled mellem hans Fingre . . .

— — — Saa samlede han sine Sager: «Ord forplumrer saa let,» sagde han. «Tænk blot paa det, at elskende kan sidde og fortælle hinanden om deres egne Kærtegn. Man tager jo Livet af dem med det samme.»

«Ja,» sagde hun sagte, «Kærtegn, de skal jo gives — næsten uden at man selv ved af dem.»

«Netop,» sagde han. «Der er det, som skal opleves — ikke siges — selv mellem de to, der oplever det med hinanden.»

Han bød hende Haanden: «Maa jeg hjælpe Dem op fra Deres Stub?»

Hun plukkede de fine Græsstraa og stak dem ind mellem de sorte Brystfolder i sit Kjoleliv. Saa rakte hun begge Hænder ud imod ham som den første Aften. Han saa lidt paa hende, før han hjalp hende op.

«Hvad var det?» spurgte hun.

«Jeg faar Lyst til at handle stik imod mine

egne Ord og tale om det, der egentlig ikke skal siges . . . Den Bevægelse at række begge Hænder ud imod En — saadan som De kan gøre det — det er den skønneste, jeg ved. Det er Tillid uden Forbehold — man gør sig selv værgeløs — — —»

«Ja, uden Forbehold,» sagde hun. «Det er underligt — jeg husker ikke at have gjort den Bevægelse overfor nogen anden før.» — «Jeg kunde se det,» sagde han. — «Og jeg har aldrig tænkt over, hvad den betyder — men nu forstaar jeg det.»

De gik tavse sammen op ad Gangene. —

«Jeg forstaar, at De kunde finde mig stille den Aften, De kom,» sagde hun, «jeg var det vist ogsaa. Men det var første Gang . . . Jeg havde aldrig før haft noget at høre efter.»

De fulgtes ad ud af Parken; han gik ind paa Kroen med Billedet — saa videre hjem med hende.

Holger og Maja var komne til Te. Bag efter satte Kapellanen sig til Skakbrættet med Baronen, og de to Søstre sad med Kunstneren ude paa Verandaen og talte om deres Barndom og om Morfar.

Baronen raabte ud, om Lindblad ikke vilde spille for dem? Han svarede, at han var noget træt. Saa vilde maaske den lille Præstemadam synge? Ja, det kunde da kun blive en Salme eller noget lignende i denne Tid, Otto.

Fru Maja gik ind til Klaveret og sang. Først «Altid frejdig naar du gaar — Veje, Gud tør kende» — fordi Morfar havde nynnet paa den til det sidste.

Saa sang hun en ny, hun lige havde lært:

«O, Herre, jeg er meget træt —
o, Herre, giv mig Hvile!»

Paa den hvidmalede Bordplade ude paa Verandaen havde Kunstneren lagt sin ene Haand. Der sad En ved Siden af ham og saa paa den . . . Kunde hun nogensinde komme til at tænke paa, om den var smuk, den Haand — paa andet end hvor god den var — hvor god, da den greb ind i hendes Liv og fandt hende selv frem . . . .

Ganske blidt lagde hun sit Ansigt ned imod den . . . Aa, det var Hvile — — Hvile fra hendes Pande helt ind til hendes Tanker — fra hendes Tanker helt ned til hendes Hjærte . . .

«Min Fod har traadt mangt mødigt Fjed
for Glæden mig at finde» —

Ja, saa endeløst mange — mén nu faldt det til Ro — det mødige Fjed —

«og jeg har set al Verdens Lyst
men Glæden ingensinde.»

Nej aldrig! Men nu var Hvilen der . . . Var det Glæde med? Hun vidste det ikke. Det var Hvile, saa alt udfyldende, at intet Savn blev tilbage.

«Jeg ønsker, jeg var Barn igen —»

Det var hun jo blevet. Barn og slet intet andet — i den Haand. Det var vel det, der gav Hvilen . . .

— Da Sangen tav, trykkede hun sine Læber mod Haanden — med Tak for Hjemly og Hvile — før hun rejste sig.

Hun vilde glide ind i Havestuen uden at se op — men hendes Øjne droges mod hendes Vilje — hun maatte — —

Og da — da var der et Udtryk i hans Øjne, hun aldrig havde set før — saa skinnende hvast gik hans Blik ind i hendes, at det sved helt ned om hendes Hjærte . . . .

Aa nej, nej — — hun rakte Haanden ud med en afværgende, bønfaldende Bevægelse . . . Nej, ikke vaagne endnu — — de maatte ikke vaagne endnu til bevidst Klarhed, til al den knugende Alvor, som laa over dem . . . De maatte drømme videre en Stund endnu, paa den livsalige Drøm — som var langt virkeligere end hele hendes øvrige Tilværelse — før den store ubønhørlige Afgørelse kom.

Dagen efter var det Søndag. Baronens og Lindblad spiste hos Kapellanens. Præstefruen vilde næste Morgen tage ind til sin Moder for en Ugestid. Begge Døtre havde bedt Fru Octavia komme ud og være hos dem, men hun maatte samle sig lidt endnu i Ro derinde i Lejligheden, havde hun sagt; der var desuden meget at ordne, som hun ikke var færdig med. Foreløbig vilde Maja saa være lidt hos hende. Hun havde flink Barnepige, og Moster Gudrun havde lovet at tilse Børnene hver Dag. —

«Tak for i Dag, Svoger,» sagde Baronen. «Det var en god Prædiken.» — Fru Maja vendte sig mod Lindblad, som intet sagde: «Ved De, at Holger er ligefrem lidt benauet, hver Gang han ser Dem blandt Tilhørerne?» — «Ja,» sagde hendes Mand hurtig. «Jeg vidste ikke, at du var Kirkegænger, Philip — og naar du imellem kommer, vil jeg da gerne, at du skal have noget saa lidt forvansket og forhutlet som muligt.» — «Du kan altid godt være din Forkyndelse bekendt,» sagde Kunstneren. Præstefruen, som maaske havde ventet en lidt varmere Anerkendelse, skiftede Æmne, og man gik tilbords.

Baronen erklærede, at Lindblad maatte have «formalet» sig, han saa ligefrem anstrængt ud. Baronessen var ualmindelig stille og spiste næsten intet af Fru Majas omhyggelig tillavede og smag-

fuldt serverede Retter — naa, men Gudrun tog sig jo altid Verden saa nær, mente hendes Mand; nu var der ingen Maade med, som hun sørgede over den gamle Morfar.

Efter Bordet drak man Kaffe i Kapellanens Stue, hvor Børnene kom ind. De to ældste, Johannes og den rødlokkede Karoline Mathilde, vilde have, at Moster Gudrun skulde fortælle Historier — og da det ikke lykkedes, vilde de op paa Ryggen af Onkel Otto, som beredvillig indlod sig paa de mest akrobatiske Øvelser med dem. Den mindste sad stille i sin hvide Kjole paa sin Moders Skød — og Fru Maja kyssede blot imellem den lille Haand, der holdt fast om en af hendes Fingre, medens hun talte med de andre.

Baronessen sad og saa paa et stort Billed af Luther. «Var det dog ikke lidt betænkeligt, at han giftede sig, Holger?» spurgte hun.

Fru Maja gjorde et hastigt Tegn til sin Søster, som denne ikke ænsede, og Kapellanen sagde: «Ikke i mindste Maade! Hvordan mener du?»

«Han brød dog et Løfte, han havde aflagt oppe ved Alteret — til Gud selv.»

«Og som var saa meningsløst og forkert, at Vorherre aldrig har taget imod det! Det kan ikke være urigtigt.»

«Ikke det? Mon du ikke vilde gaa fra den

Anskuelse, Holger, hvis andre end Luther handlede efter den?»

«Nej, jeg kan forsikre dig, at enhver katholsk Munk, som bryder ud af det unaturlige Slaveri og ærligt gifter sig, skal have min varmeste Sympati.»

«Ja, i det særlige Tilfælde maaske. Men ikke ellers.»

«Jeg vil indrømme,» sagde Fru Maja, som ikke kunde modstaa at tage Æmnet op, skønt hun vidste, det var lidt brændende, «at Luthers Ægteskab altid har generet mig. Ikke fordi han var Munk — for det tror jeg ikke, Vorherre vil have os til at være — men fordi hele Maaden var saa lidt ideel. Kan du huske, Gudrun, naar Frøken Strøm vilde have os til at finde det udmærket, og vi ikke kunde?»

«Ja, der er et materielt Velvære over det hele, som altid har stødt mig. Og hans Udtalelser gør det ikke bedre.»

«Naar man ikke havde Velvære i sit Ægteskab, lille Mis,» sagde Baronen noget forpustet af sin Leg med Børnene, «hvor i Alverden skulde man saa have det!»

«Om Luthers Ægteskab har generet Jer eller ikke — det er saa umaadelig ligegyldigt,» sagde Kapellanen lidt irriteret. «Han talte i sin Tids djærve Sprog og kaldte Tingen ved sit rette Navn, det ved vi nok. Til Sværmeri og Romantik var

der heller ikke Stunder, men han har sprængt det uudholdelige Aag, som var lagt over Præsternes Nakke, og det burde vi gifte Præster — og vore Koner med — dog være ham en Smule taknemlige for.»

«Elskede Holger, jeg føler mig brødefuld! — Hvad siger De til det, Lindblad?»

Det var tydeligt, at han nødig vilde sige noget. Han drejede en Cigaret mellem sine smalle Fingre. «Ja, jeg maa indrømme, at for mig er Luther Munken med Hammeren, som slog sine Theses op paa Kirkedøren, saa det drønede helt ned i Vatikanet» — —

«Ja, du holdt altid mer af Philip Melanchton,» sagde Baronen. «Kan du huske, at saadan kaldte vi dig? Men det kan ikke nytte, hvad du vil sige — Luther var en Kærnekarl netop som Ægtemand og Husfader.»

«I det Forhold interesserer han mig mindre. Jeg ser ikke rettere, end at vi kan takke ham for en lidt — misvisende Hævden af Ægtestandens Hellighed og for en — følelig Mangel paa Idealitet i den?»

«Ja, alle Præsternes Ægteskaber blev ikke af fineste Kaliber, det vil jeg indrømme,» sagde Kapellanen. «Men selv det tarveligste Giftermaal staar langt over det tvungne Cølibat med dets græsselige Umoralitet.»

«Det er en Smagssag» — Kunstneren drejede stadig sin Cigaret. «En katholsk Præst med sin ulovlige Elskerinde og en luthersk med sin — lovlige kan være lige langt fra ret Ægteskab ... Og for mig kan den første være adskillig nærmere ved det ...»

«Det er noget godt Vrøvl, Philip,» sagde Baronen. «Naar et Elskovsforhold bliver lovligt gennem Vielse, saa er det ret Ægteskab.»

«Ja» — Fru Maja lo, «en lovlig Elskerinde, det var da en skrækkelig Benævnelse for en Kone! — — Men finder du virkelig, Holger, at Luther altid har kaldt Tingen «ved sit rette Navn?» Hans Syn paa Ægteskabet er dog ganske materielt.»

«Ja, jeg siger blot — lad os beholde ham som Vejleder ogsaa dér, indtil vi faar en bedre.»

«Jeg tænker, han er under Opsejling,» sagde Kunstneren. «Ægteskabet har længe ventet paa sin Reformator.»

«Naar vi skal se rigtig efter,» sagde Baronen, «gaar du vel ganske «gedulgt» og laver dig til.»

«Nej» — Kunstneren saa paa sine Hænder — «det duer jeg næppe til. Jeg er ikke haardhændet nok. Jeg kan ikke svinge Hammeren — det hører med. Og saa er «Menneskens Køn», som det hed i gamle Dage, mig lidt for ligegyldigt.»

«Saa er vores lille Præstemadam der til at tage fat — det er jo hendes Yndlings-Bestilling.»

«Det er ingen Sag at gøre Nar, Otto! Men i det Stykke holder jeg med Lindblad. Ægteskaberne skulde reformeres. Var de først ordentlige, blev hele Verden bedre.»

Kuntneren trak paa Smilebaandet. «Da er det dog vist de ordentlige, som først skulde ud af Verden — ligesom de ordentlige Mennesker, Præsterne altid vil tillivs. Det er helligt Ægteskab, som skal indføres. Saa blev Verden en anden. Det skulde Mennesker opdrages til.»

«Fuldkommen rigtigt!» — Kapellanen nikkede. «Det er netop det, vi arbejder paa.»

«Gør I? Jeg synes ikke, I har meget Begreb om det selv.»

«Hvad har vi ikke!» Kapellanen tabte Asken af sin Cigar ned over Bordtæppet.

«Pas paa, Holger — — nej hør, Lindblad» — Fru Maja blev ivrig, — «hvem skulde have Begreb om helligt Ægteskab, naar kristne Mennesker ikke havde det?»

«For Eks. — deres Modstandere. «Verdens Børn» plejer jo at være klogere end «Lysets». Derude tales der dog om «den store Eros», den «mystiske Væsens-Enhed» mellem to — men Kirkens Folk ved ikke noget om det. De sidder midt i det sekstende Aarhundrede — med overvejende Naturnødvendighed i det Ægteskab, de docerer.»

«Ja, hvad ellers?» sagde Baronen. «Det er jo Anledningen til det hele — og den slipper vi skam ikke udenom.»

«Nej, hvem siger det? — saa maatte man jo slippe ud af sit Legeme! Men paa en blot Naturdrift kan der ikke opbygges nogen livsvarig eller hellig Forbindelse — selv om man klistrer lidt Forelskelse paa som Pynt.»

«Jo, du maa undskylde,» sagde Kapellanen. «Ægteskabet hviler paa Naturgrundlaget efter Guds egen Bestemmelse: «Vorder frugtbare og mangfoldige» — men det højnes ved Troskaben i den gensidige Kærlighed, og det helliges ved Guds Ord og Bøn.»

«Det kan jo alle Forhold helliges ved; det bliver ikke noget særegent ved Ægteskabet. Eders egen Bibel lærer ogsaa noget andet.»

«End vi? det var stift!»

«Ja — efter den synes da Ægteskabet at skulle imødekomme en — Personligheds-Trang mer end en blot naturlig. Det hedder, saavidt jeg husker, at «Gud Herren sagde: det er ikke godt, at Mennesket er ene» — ikke «at Mennesket ikke kan formere sig.»

Baronen lo. «Det er aldeles Hip som Hap!»

«Nej, ikke ganske, Otto,» sagde Præstefruen, «og det er meget kønnere, at Menneskers Forbindelse er begyndt højere end Dyrenes.»

«Et Menneske er ene, ganske ene i Verden» — Kunstneren talte hele Tiden paa sin tøvende, lidt afbrudte Maade — «indtil han møder den anden, som kender ham — — som har Nøglen til hans Personlighed — — i sin egen. . . . Derfor skabes der ikke en hvilkensomhelst Kvinde af Ler — med hvem Manden ligesaa godt kunde indgaa den blot naturlige Forbindelse — men hun løses ud af ham selv for at stille hans dybeste Væsens-Trang . . . Helligt Ægteskab — ja, efter Bibelen idetmindste kan det kun indgaas af de to, som er skabt for og af hinanden, som er — det lyder lidt komisk at sige — hinandens Halvdel, dog er det rigtigt . . . Og Helligheden maa vel ligge i, at det er et haandgribeligt Billede paa — noget højere og kan blive som Indvielse til det.»

Kapellanen sad med et godmodig overlegent Smil: «Det er ikke saa galt at høre dig som Bibelfortolker — men jeg havde dog en Del at indvende, som her vilde føre for vidt. Skabelses-Historien vil vi lade ligge, hvor den hører hjemme — men forøvrigt vil jeg indrømme dig, at der kan være Forbindelser, der nogenlunde svarer til din Beskrivelse af de forud bestemte to — det er vi virkelig ikke uvidende om — men der er den Hage ved dem, at disse Forbindelser højst vil kunne indgaas — ja, hvad skal jeg sige — en Gang i hvert Aarhundrede» — —

«I dette Aarhundrede mener du altsaa, at det er vores,» indskød Fru Maja.

«Derfor kan man ikke prædike en saadan Undtagelse som det ene rette, naar Ægteskabet skal være det normale for alle Mennesker — som dog er Meningen.»

«Ja, man skulde da synes, at Ægteskab mellem de to, som hører sammen, maa være det mest normale! Men hvorfor er det blevet Undtagelse? Jeg tænker næsten, fordi Mennesker gifter sig paa Maa og Faa — og ikke falder paa at søge. Men I skulde lære dem det.»

«Ja, skal Tingen gøres mer indviklet end den allerede er,» sagde Baronen med Johannes paa Skulderen, «og skal man rende rundt som en anden Diogenes — med Lygte ved højlys Dag — for at søge efter sin bedre Halvdel, saa vil jeg sige: Vorherre bevare os for helligt Ægteskab — efter din Opskrift! Og det gør han saamæn nok — for det bliver aldrig almindeligt.»

«Ja, jeg har ikke opfundet det» — Kunstneren trak paa Skuldrene. «Jeg siger blot, at Bibelen lærer det — og at det dog maaske bekræfter sig ude mellem Mennesker, at der er «noget om det.» — Men jeg vil give dig Ret i, at Livet var lettere at leve uden det. Kunde man gifte sig i Flæng — og blive lige lykkelig, var det mer bekvemt. For — er det saadan, at Mennesker er bestemt

afpassede for hinanden, bliver jo alle umage Forbindelser kun som et Slags — Udvækster paa Samfundet.«

«Nej, det er for strængt,» sagde Fru Maja. «Naturligvis er der Mennesker, der aldrig kan naa den rigtige Lykke i deres Ægteskaber, men de kan dog opdrage og udvikle hinanden.»

«Undskyld — det er netop det, de ikke kan. Kun de to Naturer, der hører sammen, har i det Forhold de rette Udviklings Muligheder for hinanden. De andre — ja, Resultatet bliver dog vist, at de — demoraliserer hinanden.»

«Og dine Paradokser har blot ført til, at du ikke har giftet dig — og det er nok det eneste sikre Resultat, de vilde bringe andre,» sagde Baronen. «Men bliver du ordentlig forelsket en Gang, skal de nok gælde til Wandsbeck for dig selv! Saa skal du se, hvor det bliver dig knusende ligegyldigt, om hun er din Halvkugle eller ikke — bare du kan faa hende!»

Kapellanen, som vidste, hvor enhver personlig Hentydning var Kunstneren imod, foreslog, at de skulde gaa en Aftentur og ryge deres anden Cigar i Parken. Saa blev de nok enige om Samfunds-Spørgsmaalene.

— Baronessen blev hjemme hos sin Søster og vilde være med om at faa de smaa til Sengs. Først anholdt dog de to ældste igen om en Historie. Deres Moder sagde, de maatte ikke plage Moster Gudrun — hun saa træt ud; men Baronessen kunde daarligt modstaa Børnene.

«I skal faa en ganske kort en,» sagde hun og tog Karoline Mathilde paa Skødet, medens Johannes lænede sig op ad hende.

«Er den om en Dreng?» spurgte han.

«Nej, den bliver om en lille Pige . . . Nu skal I høre. Hun havde en Have og en Bedstefar og en Mor — det var jo tre gode Ting, ikke sandt?»

«Maatte hun ta' no'et i den?»

«Ja, baade Jordbær og Stikkelsbær og Ribs — og Blomster med, ligesaa mange hun vilde. Hun maatte bare ikke trampe ned og rive af — og smide de Blomster, hun havde plukket, for det er Synd. Saa skal de ligge og dø paa den haarde Vej . . . Det var saadan en dejlig Have — med Solskin i — og en Gynge var der — og to hvide Duer havde hun og en lille graa Missekat, med rødt Baand om Halsen. Men alligevel kedede hun sig. Hun vilde have noget nyt hver eneste Dag — og det er jo ikke saadan at faa. — For Enden af Haven laa der en stor sort Skov.»

«Det var maaske Grib Skov?»

«Ja, den var da ligesaa stor. Den maatte hun

ikke gaa ind i, for der var en Trold derinde — men det er der ikke i Grib Skov, for der er slet ingen Trolde uden i Historierne. — En Dag, hvor hun gik og kedede sig i sin Have, brød hun ud og gik ind i Skoven.»

«Sa' hun itte om Forla'else?» spurgte den lille Pige, som vidste, at det var et uundgaaeligt Ord, naar man var ulydig. — «Jo, det kommer siden. Da hun var gaaet lidt rundt i Skoven, var det ikke nær saa morsomt at være ulydig, som hun havde tænkt — og saa vilde hun helst hjem til sin Have. Men nu kunde hun ikke finde Vejen — og det brummede saa fælt inde mellem Træerne.»

«Var det Trolden, Moster Gudrun?»

«Det var Trolden. Saa kom han frem, stor og sort og lodden som en Bjørn.» — «Vilde han spise hende?»

«Ja, det tænkte han først paa, men saa sagde han, at hun var saa lille og tynd, at det var saamæn ikke Umagen værd. Men straffes skulde hun, fordi hun var kommen ind i hans Skov, hvor han netop laa og sov til Middag. Han skulde nok sørge for, at ingen kendte hende igen, naar hun kom ud, sagde han. Saa gav han hende et Skub, saa hun røg ud af Skoven lige til det Sted, hvor hun hørte hjemme. Men hendes Mor og Bedstefar og Katten og Duerne kunde slet ikke kende

hende igen og vilde ikke have det mindste med hende at gøre, for tænk — Trolden havde forvandlet hende til en stor voksen Kone. Og der var en Brændehugger, som sagde, at hun var jo hans Kone; han havde sendt hende til Skoven at hente Kvas, og det havde hun været længe nok om. Det kunde ikke nytte, at hun vilde sige nej, for hun saa ud som hans Kone, og ingen kunde ane, at hun blot var en lille Pige. Saa maatte hun lave Mad til Brændehuggeren, vaske op og feje Gulv» —

«Og hugge Brænde?» —

«Ja, hun maatte ogsaa hugge Brænde med sin Mand — og hun huggede sig i Fingrene, saa de blødte, og blev saa træt og kunde aldrig lege eller plukke Blomster og savnede sin Have, hvor hendes Mor og Bedstefar gik og var bedrøvede for deres lille Pige. Saa ønskede hun rigtignok, at hun havde været god og var bleven hos dem.

Men saa var der en Dreng, som var kommen i Besøg paa det Sted.» — «Hos sin Mormor?» — «Ja.» — «I Tøm'nhavn,» oplyste Karoline Mathilde. — «En Dag gik han paa Vejen — saa hørte han det pibe ynkeligt i et Træ — pi pi pi! Det var en lille stakkels Fugl, som sad i Klemme. Han klatrede straks op i Træet og hjalp den ud.»

«Tog han den med hjem?»

«Nej, han lod den flyve lige op i den blaa

Luft, for det vilde den helst. Og han vidste, at man skal være god mod Dyrene — og gør man dem Fortræd, skal man have saa mange Smæk over sine smaa Fingre, at de bliver ganske røde.»

Johannes trak Hænderne til sig. «Hvad saa mer?»

«Ja, nu skal I høre. Før den fløj bort, pikkede Fuglen ham lidt paa Øjnene med sit Næb — saa kunde han se meget klarere end alle andre. Det skulde han have til Tak. — Da han nu kom forbi Brændehuggerens Hus, hvor Konen sad og skrællede Kartofler og græd sine modige Taarer — saa sagde han: «Men hvad — det er jo slet ikke nogen Kone — det er blot en lille Pige, som kunde lege saa rart med mig!» — Og saa faldt hele den voksne Skal af hende, og hun sprang frem som en lille Pige — i hvid Kjole — og lod alle Kartoflerne være og løb med Drengen ved Haanden lige hjem til sin Bedstefars Have. Og der blev saadan en Glæde, for de troede, at den sorte Skov havde taget hende.» — «Den sorte Trold.» — «Ja. Men nu sagde hun, at hun skulde aldrig gøre det mere, og det kunde hun godt holde — for nu havde hun faaet Drengen at lege med — han fik Lov til at blive hos dem — og han fandt paa noget nyt at lege hver eneste Dag, saa hun behøvede ikke at være ulydig for at more sig.

Hun blev saadan en glad og god Pige, tror jeg.»

— «Og nu skal Tildemor ogsaa være en god Pige og gaa i Seng — ja, du med, Johannes,» sagde Fru Maja, som kom ind efter at have lagt den lille.

Saa skulde Moster Gudrun komme ind og høre deres Aftenbøn og kysse dem i Sengen, sagde de. Det blev snart besørget, og de to Søstre gik tilbage til Dagligstuen. —

Baronessen stod og saa ud af Vinduet. «Forstod du det, Lindblad sagde?» spurgte hun pludselig.

«Ja, du, jeg synes han kan have Ret i meget; men han stiller det paa Spidsen! Det er ganske snurrigt at høre en Mand fremsætte de Meninger: det vilde mer ligne en Kvinde. Men hun vilde ogsaa praktisere dem — og hos Lindblad er det vist blot Teorier, som han ikke selv havde Kraft til at gennemføre. Jeg tror som Otto, at han godt kunde ledes lige stik imod dem. Han er jo ikke energisk — og i Erotik har Mænd det saa temmelig ens.»

— Baronessen gik langsomt rundt i Stuen og rørte aandsfraværende ved forskellige Ting — saa satte hun sig hen ved Siden af sin Søster i den lille Hjørnesofa.

«Maja — hvad regner du for det egentlige i

dit Ægteskab — det aandelige eller det legemlige Forhold?»

Præstefruen fik stærkere Farve i Kinderne. «Det kan du ikke mene, at jeg skal svare dig paa.»

«Nej, du synes naturligvis, at det første er det vigtigste. Og dog regnes et aandeligt Forhold alene jo ikke for Ægteskab. Men et blot ydre kan da meget mindre, ikke sandt?»

Hun tav lidt. Fru Maja saa ud, som om hun ønskede at skifte Æmne. «Ved du — at lige til nu har jeg slet ikke kendt noget andet?»

«Det tror jeg ikke, Gudrun. Du har altid brugt at tale ondt om dig selv.»

«Nej, det er virkelig sandt. Mit Ægteskab har været saadant et Slags — utilladeligt Forhold. Blot indledet ved Vielse!»

«Gudrun dog — hvor kan du faa de Ord i din Mund!» — «Naar det er sandt, Maja! — — Den Gang Otto friede, syntes jeg, det kunde være rart at komme hjemmefra — hvor alt stod stille — og at han var saa køn og stor og stærk — det var jeg rigtig indtaget i.» — «Ja, det var der jo ikke noget ondt i.» — «Nej, slet ikke — naar der havde været andet med. Saa var han Baron og havde flere prægtige Egenskaber.»

«Der kan du selv se — der var noget indre, som drog dig til ham.» — «At jeg kunde se hans

gode Sider — var det aandeligt Samfund, synes du? Dem kan jeg jo ogsaa se hos min Hund! ... Naa, men det frister jo altid at blive gift. Da jeg saa var bleven det — —»

«Aa, Gudrun, lad heller være! Jeg ved ikke, hvor du vil hen med alt det.»

«Det skal du nok faa at høre ... Nu maa jeg tale, Maja. — Du ved, jeg var ganske uvidende ligesom du. Og jeg synes endnu, trods alt, at Mor havde Ret i det: der er det, man ikke skal tage paa forud, fordi man skal give sig hen i det — med lukkede Øjne — — i grænseløs Tillid. Man skal opleve det, ikke have hørt om det . . . Synes du ikke ogsaa, det maa ikke tages fra en Kvinde, at hun kan komme til en Mand uden at vide Besked, men rede til — — ja, at dø, om det skulde være?»

Fru Maja tog hende pludselig om Halsen. «Aa, det ligner dig at sige! Du er langt sødere, end du vil lade — du bliver dog ved at være som en lille Pige!» — Taarerne sprang op i den andens Øjne — store og tunge — og gled langsomt ned over hendes Kinder. Præstefruen tørrede dem bort med en lille øm Bevægelse.

«Men — jeg kom slet ikke til at opleve, Maja — jeg blev vidende, ikke andet. Det blev som en Parodi — det hele! Der blev ført noget ydre ind over mig, som jeg — — iagttog uden Spor

af Selvforglemmelse, uden den Selvhengivelse, som forvandler det . . . Aa, det man mister, naar den Oplevelse tages fra En, naar den bliver til værre end intet — det kan dog næsten ikke indhentes senere! Man bliver forarmet for hele Livet, synes jeg . . . Jeg maatte huske paa min Skomager med sin «Maske for Ansigtet,» og jeg gav ham Ret i, at der var ikke meget ved Ægteskabet, men jeg syntes snarere, det var en Maske fra Ansigtet — fra et Ansigt, jeg dog aldrig havde tænkt mig, før jeg saa det — en Mand, som blev vildfremmed for mig i samme Nu — — en Mand aldeles i sin Naturs Vold» — —

«Gudrun — det vil jeg ikke høre dig tale om! Det Forhold skal man ikke røre ved overfor nogen!»

«Jeg har ikke mer at sige om det — og du maa høre mig ud. — — Men det var ogsaa Maske fra et Ansigt hos mig selv, som jeg ikke havde mødt før — — der kom En frem, som var kødelig, Maja, kødelig nok til at finde sig ganske godt tilrette i det Forhold, koket og beregnende og lav nok til at skaffe sig Erfaringer — for siden at udnytte dem . . . Derfor var der egentlig ingen Lidelse i mit Ægteskab — det havde været bedre — der var kun Velvære — paa begge Sider. Det bestod, som de fleste af de ordentlige, af — ja, hvad skal jeg kalde det — lovlig Sanselighed — Vane — nogen Godhed for hinanden — og

gensidig Ligegyldighed for hvem den anden egentlig var. Jo, Maja, saadan var det . . .

Men saa blev jeg træt — jeg længtes efter noget andet, ikke efter noget højere — det var jeg gleden for langt ned til — men efter noget mer — æggende, og det begyndte at lokke mig paa forskellig Maade. Ja, for det højner ikke, at leve i Forhold til en Mand, som man ikke er ét med inderst inde! Man maa tusind Gange heller være ugift eller Nonne — selv om de har Ret i, at det fordummer — det andet fornedrer! Det er noget elendigt Vrøvl, at det dog er mere naturligt — det er det unaturligste af alt at give sit Legeme, hvor man ikke har givet sin Sjæl. Det er en Splid uden Lige — det er Vold imod Sjælen — Legemet breder sig paa dens Bekostning, den kan kvæles under det — hvad hjælper det saa, om man vandt — den ganske Verden!»

Blodet brændte i Præstefruens Kinder — hun havde flere Gange søgt at afbryde sin Søsters lidenskabelig hastige Ord. Nu greb hun begge hendes Hænder: «Gudrun, men nu — nu har du forstaaet, hvordan den Følelse skal være, som binder Ægtefolk sammen, ikke sandt? Nu er det gaaet op for dig. Det er det, du vil glæde mig med. Jeg kender dig saa godt — du havde ellers aldrig,

aldrig fortalt mig det, som man ikke skal udlevere til nogen i Verden.»

Baronessen saa et Øjeblik paa hende, stift og ligesom uforstaaende — saa tog hun sig sammen og sagde langsomt: «Ja, det er rigtigt, Maja, nu er det gaaet op for mig — endelig. Derfor vilde jeg tale med dig.»

«Kæreste Gudrun, saa kan alt jo endnu blive godt.» — «Tror du? Gud give, det var kommet før!» — «Ja, den Tid, hvor man har gaaet med Bind for Øjnene, den tynger bagefter — det ved jeg fra andre Ting. Men det har dog saa lidt at sige, saa længe det kan gøres om. Et Ægteskab uden aandeligt Indhold kan jeg slet ikke tænke mig at gaa ind til — det maa være som et Legeme uden Liv.»

«Ja, det er som et Lig, Maja, et pyntet Lig!»

«Men kommer det blot en Gang, det indre Forhold, saa bliver det jo, som der staar, at «den gode Vin var forvaret indtil nu.» Hvis du nu i Aand og Sandhed føler dig bunden til Otto — han har saa mange Muligheder, som jeg synes, du tidt har overset — saa tror jeg, at du vil komme til at opleve dit — ydre Forhold til ham som noget ganske nyt. Saa har det andet slet ikke været.»

«Nej — det har jo slet ikke været . . . Jeg gaar endnu og aner blot — og venter Oplevelsen.»

Hun lod sig glide ned paa en Skammel foran Sofaen. «Maja —» hun lagde Ansigtet mod sin Søsters Skulder — «det er næsten ikke til at begribe — jeg elsker.»

Fru Maja tog hendes Ansigt mellem sine Hænder: «Gud ske Lov, min egen Skat!»

«Lille Majs, ved du lidt om, hvordan det er at elske?»

Fru Maja bøjede sig ned og kyssede hende. «Du siger det saa kønt, Gudrun. Det er næsten, som du tog om et lille Barn.»

«Ja, saadan har jeg lært at sige det! Er det ikke underligt, du, naar man elsker, hvor man føler, at det er det bedste, det reneste i En, som rører sig og bliver levende. Man synes, at dér er man nyskabt — lige gaaet ud af Guds Hænder — man kunde næsten gaa omkring i Eden.»

«Ja, netop saadan havde jeg det paa min Bryllups-Aften — og Holger med. Og jeg synes endnu, at det Forhold bliver dog det reneste i mit Liv, fordi dér er jeg mest Barn — mest borte fra mig selv — og helt, helt en andens . . .»

Hendes Søster kyssede hende: «Søde Majs! Er det ikke underligt at elske! For man er borte fra sit Legeme — og man bor dog saa dybt i det som aldrig før, man føler det lige til de mindste Dele, for der er gaaet Liv i dem alle. Og de ydre Kærligheds-Tegn, de bliver saa uvæsentlige, saa

jammerlig smaa — og de vokser dog og bliver saa uendelig store, for alt det man kan lægge i dem. Man kan jo give sig ganske og aldeles, blot man rækker sine Hænder ud — som man før kunde holde sig helt borte i et Favntag. Man vilde ikke miste en eneste ydre Fornemmelse, men man kan aldrig blive hængende i nogen af dem — man sprænger dem alle bort med sin Kærlighed, for den vil ind — ind, hvor ingen af dem kan naa . . .»

«Ja, Holger sagde det en Gang saa kønt, at den ægteskabelige Kærlighed, den er ikke luftig og uvirkelig, den slaar netop saa dybe Rødder ned i Jorden, fordi den vil vokse med sin Krone langt op imod Himlen.»

«Har Holger sagt det? ja, det er rigtigt. — Synes du ikke ogsaa —» Baronessen drejede alle Ringene paa Fru Majas smaa, hvide Fingre — «at den Følelse i sit Liv — den skal man følge?»

«Ja, kæreste Barn, hvad ellers? Hvordan mener du? Du skal naturligvis leve dig sammen med din Mand ud af den Følelse og se at faa den frem hos ham. Han elsker dig virkelig, Gudrun, og en Mands Følelse — den kan man faa derhen, hvor man vil have den. Det er dog Kvinden, som giver Tonen an i det Forhold. Naar I saa kan mødes i den gensidige Kærlighed, som tager hele Ens ydre Menneske fangen, men som bor i Sjælen,

fordi det er dér man vil være et — saa bliver det helligt Ægteskab — det, som I jo var viede til at leve.»

«Ja, saa bliver det helligt Ægteskab — fordi i den Følelse — i den er — — Gud . . .»

— Aftenskyggerne listede sig blødt og lydløst ind i Stuen. De to Søstres Omrids gled ud i hinanden, og deres Ord smeltede sammen i en sagte Hvisken . . .

Saa kom Herrerne tilbage, og Fru Maja rejste sig for at tænde Lamperne.

«Du har rigtig faaet Roser, lille Madam,» sagde Baronen. «Tillader du?» og han kyssede hende paa Kinden.

Hun saa op imod ham med klare Øjne: «Gudrun og jeg, vi har talt saa dejligt sammen, Otto.»

«Om hvad?»

«Om dig maaske.»

«Ja, Æmnet er jo godt nok,» sagde han og slog Armen om sin Kones Liv.

Ved Tebordet fortalte han, at Maleren ikke havde været til at slaa et Ord ud af paa hele Turen. «Vi havde en prægtig Solnedgang, da vi kom ind i Alleen, men da han saa den, fik han et Tema i Hovedet, som han gik og fantaserede over, og naar vi talte til ham, var det som i «Kilde-Reysen». Han svarede kun» — «Ja, ikke just med Arier», sagde Kapellanen. — «Nej, men

med saadan en forbistret Nynnen. Men nu skal vi have det paa Klaveret — og er det kønt, faar han Absolution.»

Kunstneren sagde, at skulde det være, vilde han heller give dem Schubert-Liszt. Man rejste sig fra Bordet, og han satte sig ved Klaveret.

Et Øjeblik lod han Hænderne glide henover det — uden Lyd, ligesom prøvende . . . Gudrun sad og saa paa hans lidt bøjede Profil med de sænkede Øjenlaag. Den Bevægelse at slaa Øjnene ned — hun havde aldrig set nogen, der kunde gøre den som han. Hun syntes, at hun kunde have siddet til Dagenes Ende og blot set paa Udtrykket i den Profil og paa de fældede Øjenlaag — og følt, at der var en stille Oplevelse i det, som helt kunde fylde hende. Hvor underligt, at hun ikke nu kunde gaa ganske sagte hen og lægge sin Haand paa den lidt faldende Skulderlinie og røre ved de Øjenlaag med sine Læber! . . . Det kom fra det eneste gode, det eneste rene i hende — hvor meningsløst, at hun ikke kunde gøre det! . . .

— — — Han red — han red — han red — gennem den sorte, susende Skov. Livet — det gjaldt Livet . . . Han maatte jo bjærge Barnet —

Barnet i hans Arm — Barnet, der klamred sig til ham som sin eneste Tryghed, som det eneste faste Værn mod alle Nattens sorte Bølger, der vælted sig ind over dem — — —

Han maatte da kunne bjærge det!

— — Alt det, som hvisled derude, som gled sukkende frem mellem skælvende Løv —

«Gar schöne Spiele spiel ich mit dir»

— alt det, som bugted sig henimod Barnet i slimet Lydløshed, lokked det med alle de flammegule Blomster om det bundløse Dyb —

«Manch bunte Blumen sind an dem Strand»

— alt det, der snoede sig op om dets gispende Legeme, snigende blidt som Vellyst-Gysninger og vilde slynge det ud i en sansesløs Hvirvel —

«Sie wiegen und tanzen und singen dich ein»

— eller alt det, som sled i Barnet, saa det blev dødsens angst helt ind i sin jamrende Sjæl, som tog det med dump Vold —

«Und bist du nicht willig, so brauch' ich Gewalt»

— — det var jo dog Uvirkelighed altsammen, Koglerier uden Mening, det var ikke levende Magter — — de maatte briste som Bobler mod den ene pulsaarebankende, varme, stærke Virkelighed — Armen, den Arm om Barnet . . .

— — Rid — rid — Taarnene i Mørke er ude, ragende langt efter Barnet — — Boblerne

skyder op, fløjelsbløde som af dybt Mudder, for at suge det ned til sig — — rid — rid — Skoven er efter det med lydløse Fangarme — — rid — rid — til du bjærger det ud i den klare Dag!

— Han red — han red — gennem den sorte, susende Skov. — «Blodet sprak af Neglerod», og Hjærtet var ved at hamre sig tildøde . . .

— Saa Stansning — Tavshedens aandeløse Gru — — og hele Uvirkeligheden brast sammen ned over dem . . .

«In seinen Armen das Kind war todt.»

— «Kan du huske, Holger, da vi lige var blevne Studenter og hørte Rubinstein spille den?» sagde Baronen. «Det løb En koldt ned ad Ryggen! Men Lindblad minder mig om ham i Maaden.»

Fru Maja var ganske bleg — som altid, naar hun tænkte paa Børn, der døde.

«Faar vi saa din egen?» spurgte Kapellanen. Kunstneren mente, det blev for sent. — «Nej, vist vil vi have den, før vi gaar,» sagde Baronen.

«Ja, den lyder ikke af noget efter dette» — Kunstneren sad og saa ned mod Tangenterne — «det er egentlig en Koral» — —

— — Aa, det var som at trække Vejret igen — som at vaagne og skyde en stor, tung, sammenfiltret Drømmemasse til Side . . .

Den skinnende blaa Dag viklede sig ud af Natte-Mørket — og Barnet var ikke dødt, det var bjærget ud i Lyset — gik ganske roligt med ham ved Haanden i klar Morgenluft over Enge, hvor der duftede af solvarme, mangefarvede Blomster . . .

Og Klokkerne ringede omkring dem — som de ringer fra smaa hvidgavlede Landsby-Kirketaarne, og alle de blaa Klokker ringede over Gærdet . . .

Nu vidste hun det — de ringede helligt Ægteskab ud over Landet — op til det høje Slot — ned til den lave Hytte, med Husløg paa det skæve Straatag. Og den rigeste Kongesøn og den fattigste, frysende Stymper sad hver med sin egen og havde det godt — sad i Hjemmet og spiste deres eget «beskikkede Brød.»

Der blev saa lydløst stille over hele Landet — for de levede sig alle ind i den store Samfunds-Hemmelighed med hinanden — kunde ikke blive færdige med den hele Livet igennem, fordi den peger langt udover — —

Og der var ingen Ufred, ingen Splid, intet ondt Begær, ingen, som brød ud fra den anden, ingen, som sad hen, ene og bitterlig uforstaaet — og intet Menneske kunde falde paa at adskille

det, som Gud havde sammenføjet, for i det havde enhver jo sin egen Hjærte-Lykke og vilde ikke søge nogen anden . . .

«Kan du føle, nu har vi faaet dem med os allesammen?» spurgte han med sine Øjne ned i Barnets. Og idetsamme vidste hun, at det var udgaaet fra ham og fra hende. To Mennesker, som mødtes i den store Enhed, bar Guds-Tanken ud i Livet — fra dem gled den videre til alle de andre . . .

Klokkerne blev ved at ringe i skinnende blaa Luft — for det var Hellig-Dag . . .

Fru Maja havde Taarer i Øjnene. «Aa Tak, Lindblad — ja, det Tema var som en Salme. Jeg syntes hele Tiden, at jeg saa Morfar staa for Alteret i sin egen Landsbykirke og lyse Herrens Velsignelse over os alle herinde!»

«Ja, Tak,» sagde hendes Mand. «Du har vist holdt nok saa meget Søndag for mig nu, som jeg for dig i Morges.»

«Ja, spille kan han,» sagde Baronen. «Ved Kaffen var vi jo ved at «komme hinanden udi Haar,» som Holberg siger — men bare han rører

ved Tangenterne, glemmer man alle hans Paradokser — og bliver selv et bedre Menneske. Har du ingenting at skulle have sagt, lille Mis?»

«Nej.» —

Og heller ikke paa Hjemvejen kom der et Ord over hendes Læber.

Det var den ottende August — da gaar Solen ned lige for Enden af den brede Allé, som fører mod Søen.

Hun huskede vel paa Datoen — hun tænkte: «nu dør den lyse Nat, det er godt, at han bliver færdig med Billedet i Aften» — men hun huskede ikke paa Solnedgangen.

Da hun drejede ind i Alleen, blev hun staaende blændet: et luende Guld om hende, over hende og foran hende — grønligt Guld, gulligt og dybt rødmende Guld — Gangen selv af mørkere Skær, de høje Buer lysere, men lige varme i deres Glans. Fine Gylden-Straa svajede ved Siderne, og Rummet under Hvælvingen var fyldt som med en rolig Søjle af Guldstøv . . .

Lige over den blaa, taagede Skovrand lynede Solen ind i hendes Øjne . . . Hun maatte vende dem bort, blot se mod de store Guld-Buer over sit Hoved eller ned mod Søen, der begyndte at hvidne med let Regnbue-Skær som en eneste glat

ægte Perle — gennemskaaren med et Flammespyd af Sol.

Hun tænkte: her er det ikke Portene, som er af Perler, her er de netop af Guld — men Søen dernede er som en Perlegrund til at træde paa . . .

Og hun gik ind gennem Guld-Portenes lange Række — gennem Hvælvinger, den ene højere og mere skinnende end den anden . . . Og alt som hun gik, brast de bag hende, Guld-Buerne — og da hun var kommet gennem dem alle, var Glansen slukket, og hun var naaet ud i blødt Halvlys, der stod om hende som et Efterskær af Solen. Kun Søen laa endnu i skinnende Klarhed som en Perleflade til at træde paa — og hun syntes, at hun kunde have traadt henover den . . .

— Dæmringen sænkede sig over de store Plæner — imellem gled en sagte Susen ud fra Bøgetræernes mørke Skjul og strøg henover Græsset. Lindegrenene svang endnu enkelte af deres smaa fine Røgelsekar — var det fra dem, at Duften kom, den bløde, lidt fugtige Duft? . . .

Der var En, som var færdig med sit Arbejde — sad derinde i den dybe Ensomhed og betragtede det. Tænkte maaske den Tanke om igen, der er saa gammel som det første Menneske, der har traadt paa Jorden, at Arbejde dog ikke er nok til helt at fylde Tilværelsen — at Ens Personlighed kræver at give sig Udtryk paa anden,

mer levende Maade, længes efter at udgyde sig i en anden Personlighed — for at aabenbares gennem den . . . .

De smaa Bregner bøjede deres grønne Kniplingsvæv under en Kjoles slæbende Folder. En Kvinde, som egentlig var et Barn, droges imod ham . . .

Hun havde den Følelse, medens hun skred frem over Grønsværet, som om det ikke var hende selv, der ledede sine egne Bevægelser — som om alt blev gjort for hende eller med hende — var forud bestemt og lagt tilrette.

Han drejede Hovedet ved hendes Komme — og hun rakte begge sine Hænder ud imod ham. Idet han omsluttede dem med sine smækre Hænders faste Greb, var hun ved at sige: Gud være lovet, nu faar jeg dem aldrig igen! — men det blev kun hendes Øjne, som talte Ordene . . . .

I samme Nu tændtes i hans Blik det stærke Lys, som hun var angst for . . . Ikke fordi dets Flammen var rettet imod hende — hvad kunde hun være angst for, som kom fra ham? hvad kunde der komme, som hun ikke med Glæde havde taget ind til sig eller givet sig hen i! — men blot fordi det kunde bryde Drømme-Stilheden omkring dem . . .

Han lagde hendes Hænder, som var blege og kølige, ind mod sine Øjne — og det var som dæmpede han det stærke Lys med dem . . . .

«Uden Forbehold,» sagde han — eller maaske

tænkte han det blot — og hun følte det ligesom han.

Forbeholdet — i denne Stund vidste hun ikke af, at det var der, for dér, hvor han og hun mødtes, dér naaede det ikke ind . . .

Han lagde hendes Hænder ind mod sine Læber og saa atter op imod hende.

Langsomt fyldtes hendes Øjne med Taarer, som gled ned over hendes Kinder . . . Han drog hendes Ansigt ned imod sig — nænsom i Ømhed som en Moder, og med en Mands stærke Attraa — og hans Læber drak Taarerne fra hendes Kinder, medens hans Øjne saa ind i hendes, som vilde han suge Kilden til alle hendes Taarer ind i sig . . . .

Hun smilede ned i hans Øjne og rystede sagte paa Hovedet — for Taarerne, de kom ikke af Sorg, det var blot alt det uudsigelige i hende, som forsøgte at bryde sig en Vej — og det var Lindring, kun Lindring for hendes Hjærte at græde dem . . . .

Medens hun stod der, gik det op for hende, klarere end nogensinde før, at saadan havde det været fra Tidernes Begyndelse. Det, som skete med dem nu, det var evig nyt, aldrig hændet andre — og dog havde det været i en Uendelighed. Det var det eneste, som var til i Verden — videre var den slet ikke kommet, end at her laa Haven, den Have «udi Eden mod Øst» — nu kendte

hun den igen — med det Sus i sine jomfruelige Gange «der Aftenen blev sval».

Og her mødtes den første Mand og den første Kvinde — de to, der kendte hinanden igen ved første Øjekast — for undrende at fordybe sig i, hvad de kunde være for hinanden, det som de, skilte fra hinanden, ikke havde Anelse om — det som ikke kunde siges — som ikke kunde forstaas, næppe vides — blot opleves — opleves . . . .

Hun knælede hos ham og lagde sit Ansigt ind ved hans Hjærte. Hans Arme drog det tættere ind, vendte det opad — og han bøjede sit Ansigt ned imod det . . . .

Idet hun hørte hans Hjærte slaa, følte hun med uendelig Tryghed, at andet kunde der aldrig komme, at det Hjærteslag, som havde vugget hendes Glæder og Sorger, alle hendes Tanker fra hun blev født, som hun havde længtes imod med hvert eneste Slag af sit eget Hjærte — det vilde vugge hele hendes Tilværelse, saa længe den randt . . . .

Her stod Tiden stille — stille som de brede, runde Trækroner imod den rene Aftenhimmel — thi i det ene Øjeblik gennemlevede to Mennesker deres egentlige Liv. . . .

— Dør efter Dør gik op udenom dem — det blev saa stort og vidt omkring dem — Riger uden Ende at vandre igennem, en hel Verden, som var

deres — med en bred Adelvej for deres Fod, som de kunde træde ved hinandens Haand . . . .

Og Dør efter Dør gik op indeni dem — de gik ind, gik ind til hinanden — dybt og dybere endnu — indtil hver af dem følte ud fra den andens Hjærte, som fra sit eget. . . .

Her gled en Anelse om Evighed forbi — med Suset gennem Luften — — —

— Morgensolen skinnede ind i Havestuen, dæmpet af hvide Markiser.

Gudrun sad ved sit Skrivebord i det ene Hjørne og skrev med feberagtig Hast. Brevet var til hendes Søster.

«Jeg var ærlig, Maja, da jeg talte til dig forleden, men ikke fuldt ud. Jeg bøjede af. Det er sandt, at jeg først nu ved, hvad ægteskabelig Kærlighed vil sige — men den har ikke udviklet sig af den lille lunkne, halv daarlige og ganske udvendige Følelse, jeg før har kendt, saadan som du troede. Saa kunde der ligesaa godt blive Guld af Tin. Den er kommet ny, hel og stor som Kærlighed kommer — uden at man kan sige hvordan,

fordi man synes, at den har altid været — og i den har jeg fundet mig selv. Nu ved du det.

Maja, der er ingen i Verden, der kan sætte Ægteskabet saa højt som jeg, nu da jeg ved, hvad det skal være; men jeg kan ikke blive ved at kalde det Ægteskab, som aldrig har været det, eller fornægte den Følelse, som er det eneste gode i mig selv, det eneste mulige Grundlag for virkeligt Ægteskab.

Jeg maa ud af alt det vrange og meningsløse i mit Liv, af det, der er urent — til at rødme over — jeg vil ind i helligt Ægteskab, ogsaa jeg, det «som tager hele Ens ydre Menneske fangen, men som bor i Sjælen, fordi det er dér, man vil være et», som du sagde i Søndags.

Maja — jeg kan ligesaa lidt som du forstaa, at nogen kunde bryde Troskaben mod sin «af Gud beskikkede Mage», som Morfar altid sagde — den Kvinde idetmindste, som kunde gøre det, vilde jeg finde rent umenneskelig — det var jo Vold mod sin egen Personlighed, sit eget Hjærte, Brud paa sin Overbevisning . . . Troskab er jo ikke noget, der kommer med Tiden, det er selve Kærlighedens Væsen — «Kærlighed bliver» staar der ogsaa. Men husk, husk, at alt det, som Holger er for dig — ikke fordi du er viet til ham i en eller anden Kirke, men fordi I elsker hinanden af ganske Sjæl

og Legeme — det er en for mig, som udadtil ikke er min Mand . . .

Kom ikke med den gamle Lektie om Ægteskabsbrud — det er Ægteskabsbrud mod sin rette Mage at blive hos den fejle — tal ikke om «Forglemmelse af hellig Pligt for brødefuld Lykke», eller hvad det hedder. Det passer ikke her. Jeg har overvejet det i lange Nattetimer uden Spor af Søvn — jeg ved, hvad jeg siger.

Lykke — tror du virkelig, det er min egen Lykke, jeg tænker paa i dette Øjeblik! Den, der kunde mene det, maatte jo ikke have Begreb om Kærlighed! Naar man elsker, tænker man saa endnu paa Lykke for sig selv? den er man kommen langt forbi! . . . Aa ja, man kunde vel nok ønske, saa det suger om Hjærtet, at faa den med — og I har vel heller ikke glemt den helt, I andre, som sidder lunt og godt i Ly af Eders Vielse og laver Jer en lille Fortjeneste af at være lykkelige med hinanden; men alligevel — er det kun den, det kommer an paa — den kan vi sætte over og le!

Det er heller ikke det, at alle andre forkvakler mig, og at han er det eneste Menneske, som kender og forstaar mig, som kan faa noget ud af mig, skønt der ikke er noget ved mig — det eneste Menneske, som kan holde mig oppe fra at synke tilbunds i Lavhed og Tomhed — — det er ikke det — for om jeg saa skulde forkvakles videre og

blive til ingenting og glide bort i Mørke — hvad saa, hvad saa! Hvad Magt ligger der paa mig!

Det er ikke engang det, at jeg ikke kan opgive at gøre ham lykkelig. Skal jeg det, saa kan jeg, skønt — hvad det vilde sige! — — Maja, tænk paa de otte lange Aar, med Dage og Nætter i Tusindtal, hvor du aldrig har maattet nægte Holger et Fnug af den Lykke, du havde til ham, og tænk saa — nej, det forslaar ikke — men tænk paa den Dag, da din første Fugleunge laa i dit Skød og rakte mod dit Bryst — — tænk, om saa nogen havde haft Magt til at sige: du giver ham ikke en Draabe! du skal høre ham skrige efter det, som du har til ham, du skal se hans Læber blive tørre og sprukne, hans Tunge klæbe til Ganen. du skal føle dit eget Bryst sprænges af Næringen — — men du giver ham ikke en Draabe! . . . Saa forstaar du — — nej, nej, saa forstaar du ikke engang, hvordan det blev for mig, hvis jeg maatte nægte ham Lykken — den fattige Lykke, jeg dog har til ham!»

— Pennen faldt ud af hendes Haand, og hendes Taarer plettede Papiret; hun tørrede dem bort med en hastig, utaalmodig Bevægelse og tog fat igen:

«Men der er et endnu, Maja — jeg er det eneste Menneske, som kan tage ham lige om Hjærtet med en varm Haand og holde alt det borte, som vil snævre ham ind og tørre ham ud. Han kan

ikke synke lavt ned som jeg, han staar himmelhøjt over mig — langt højere end nogen af Jer kan ane; men der er Fare paafærde alligevel — ogsaa for ham. Ingen kan se den, som jeg. Han kan blive kold, skeptisk, vigende — han kan visne, han kan viskes ud, hvis jeg ikke holder hans Hjærte levende . . . .

Og det, Maja — det tør jeg ikke unddrage mig! Jeg tør ikke slippe — for det er ikke muligt, at jeg skal det. Det er min Livs-Opgave — nu har jeg fundet den — jeg har ikke valgt den selv — ikke selv givet mig Ævne til den. Jeg har faaet den af — — ja, det kan jeg forstaa er Naade, Naade — og jeg tør ikke vise den fra mig. Jeg tør ikke kaste den hen ud og sige: «Er jeg min Broders Vogter»? naar jeg føler, at Gud har gjort mig til det — jeg maa findes paa min Post, min egen anviste Post.

Maja, der var jo en Munk en Gang, som traadte op mod alt det kirkelig vedtagne og styrtede det om som Korthuse — som slog løs omtrent paa alt, hvad man før havde anset for helligt — og I beundrer ham alle for det! Han brød Løftet, aflagt til Gud oppe ved Alteret, skønt der staar: «Du skal holde Herren dine Eder», og I siger, han gjorde ret — for et Løfte, man giver i Uvidenhed og umuligt kan holde, tager Gud ikke imod. Saa har Gud heller aldrig taget imod det umulige Løfte,

jeg aflagde deroppe. Vær dog ligesaa retfærdige imod mig, som I er imod ham! Han sagde — eller han sagde ikke, de lærde er jo ikke enige om det — «Her staar jeg — jeg kan ikke andet», og jeg siger, naar jeg gaar hen til det eneste Menneske, hos hvem jeg har hjemme: «Her staar jeg — jeg skal ikke andet — Gud hjælpe mig!» — — Saa giv mig dog Ret i, at jeg maa sige det! Maja, forstaa mig dog idetmindste! — Jeg er jo den samme Gudrun, du saa tidt har rystet paa Hovedet over, men dog altid holdt af — og som du forstod saa godt forleden, da du var saa sød imod mig . . . . Majs, lille Majs, sig at du forstaar mig! — — Se at faa Mor til at forstaa det — — sig, at Morfar selv maatte have sagt: «Lille Gudrun, det kommer fra den bedste Bund i dig» — — —

Hun lod Hovedet synke ned imod sin Arm . . .

— En Skygge faldt ind i Havestuen — der kom En op ad Verandatrappen. Hun sprang op med et Udraab og rakte begge Hænder frem, medens hun rystede sine Taarer bort og søgte at smile.

Han beholdt hendes Hænder mellem sine et Øjeblik: «I Dag maa vi tale sammen, Gudrun.» Der var noget ved hans Tone, der gik hende gennem Hjærtet som et Sting af Angst . . . .

Men hans Blik var beroligende som altid, og hun svarede hurtigt og tillidsfuldt: «Ja, jeg har ventet Dem hele Dagen igaar.»

Han satte sig, og hun rakte ham Brevet: «Vil De se? jeg har allerede skrevet det til Maja.» — Han glattede paa det lidt krøllede Papir, før han læste det. — —

Med et kom hun til at tænke paa, hvad der stod om ham selv — men han maatte jo gerne vide alt hvad hun tænkte. Da læste han det netop — tog idetsamme om hendes ene Haand og kyssede den. Der kom som en Begyndelse til Smil om hans Mundvige ved Bønnen til Maja om at faa Moderen til at forstaa det . . . Saa lagde han Brevet sammen og gemte det paa sit Bryst.

Hun saa usikkert paa ham. «Vil De selv skrive med?» Han rystede paa Hovedet. — «Skal jeg da vente med at sende det? Jeg maa dog have det sagt — jo før jo heller.»

«Nej. — Gudrun, du og jeg — vi to . . .»

Hun saa straalende ind i hans Øjne og vilde helst have bedt ham slet ikke sige mer. Var det ikke nok? Kunde hun rumme andet?

«Vi to kan tale sammen, fordi vi kan sige hinanden alt. — Jeg har tænkt at — — rejse i Morgen.»

Han sad med nedslagne Øjne, men følte, hvor dødelig hvid hun blev i sit Ansigt, saa hurtig op og lagde sin Haand mod hendes Kind. Hun drejede Hovedet en Smule og rørte ved den med sine Læber. «Tager De mig med?» — «Nej.»

«Mener De, jeg skal blive her, til jeg faar Bud

fra Dem — eller tage et andet Sted hen — eller hvordan mener De?»

Han holdt stadig Haanden mod hendes Kind: «Hvorfor ikke Du?» spurgte han. — «Jeg ved ikke rigtig. De er mindre forbrugt i mit Liv. Forresten er det jo ligegyldigt, hvad vi kalder hinanden.»

Hun havde siddet og kæmpet mod Angsten — nu fik den Overhaand. «De er ikke kommen for at sige mig, at det mellem os maa blive til ingenting — til Venskab — til saadan noget mindre end ingenting. Det gaar jeg aldrig ind paa! For mig er det Alvor — for mig er det Livet — for mig er det mig selv.»

Hun kastede sig ned ved hans Stol: «Aa, De gør mig saa angst — saa angst! Hvad mener De dog? — — Hører vi ikke sammen?»

Han tog hendes Ansigt i sine Hænder: «Hører vi ikke sammen! — — Men udadtil er der en Hindring imellem os.»

«Ja, ja, det ved vi nok, men den sætter vi over! Vi har Retten til det — for det er en Uret.»

«Hvilket?» — «At leve i et saadant Ægteskab!»

«Det er en Uret — — du lider, ikke en, du gør. Det var Uret, at du gik ind til det, men den kan ikke ophæves ved, at du bryder ud. Det bliver en Uret mere.«

«Hvad saa — hvad saa! — naar Retten er større! Min Ret er at være hos dig — det er min første

Pligt — den er langt større end den Smule Uret. Det mindre maa vige for det større. Det gør mig saa tryg, saa rolig, at Retten er størst.»

«Hvorfor skrev du saa til din Søster og ikke til din Mor eller til dine Svigerforældre paa Fyn — — hvorfor brød du af forleden, da du talte med Maja? Hvorfor har du ikke sagt det først til din Mand? hvorfor vil du ikke kunne gaa hen til ham, naar han kommer hjem i Dag, intet anende og fornøjet — med fransk Konfekt til dig — og sige ham ind i Øjnene: «Nu rejser jeg fra dig med en anden.» Fordi du dog ikke er saa rolig ved at gøre en Uret.»

«Jo, jeg er — jo, jeg er — — jeg skal nok — — naar Retten er saa meget større —»

«Du gør det ikke, Gudrun — for du er langt mindre modig og langt mer pligtopfyldende end du selv tror — — og jeg vil ikke, at du skal gøre en Uret — for jeg elsker dig.»

Hun klyngede sig til ham: «Gør du, gør du! Men saa vil du da have mig? Vil du da ikke have mig hos dig?»

Han rejste sig med et og gik et Par Gange op og ned i Stuen. Saa satte han sig atter ned hos hende. «Jo — jeg vil netop have dig. Hvad andet tror du, jeg har villet! Jeg slipper ikke et Fnug af min Ret til dig. — Men ved du, hvad der vil ske, hvis vi sætter over den ydre Hindring? Saa

skærer den sig ind imellem os. Det dragne Sværd, du ved, paa Lejet mellem to — — saadan skærer Uretten sig ind mellem Mennesker, som tager den med i deres Forhold.»

«Den Uret, du mener — er det, at jeg bryder det Løfte, jeg har aflagt for Alteret? som Gud aldrig har taget imod — fordi man kan ikke love at blive et med et Menneske, man slet ikke hører sammen med.»

«Nej, det har du Ret i. Men dit Løfte er dobbelt — det er ogsaa aflagt til et Menneske, som har taget imod det i fuld Tillid, som ikke kan se, at det er et umuligt Løfte — som selv holder sit i god Tro, som ikke er blevet en anden end den Gang, du tog ham — — og som ikke har givet dig nogen Grund til Klage. Du har selv bundet dig til ham — og bryder du ud — — saa slipper du dog ikke fra ham.»

«Jo, jo — naar jeg slipper over til dig! Du kan værge mig imod ham.»

Han rystede paa Hovedet. «Du ved ikke, hvor Uret binder — til den, man har gjort den imod. Det Forhold, man kommer i til en anden som Skyldner — det er saa forfærdelig snævert! Han kommer tættere og tættere ind paa Livet af En — man er egentlig ganske ene i Verden med ham. Og selv efter Døden — det bliver bestandig ham, man har lige overfor sig — og ved hans

Finger hænger den eneste Draabe, man tørster efter af hele sin Sjæl — — Men jeg vil ikke miste dig — jeg vil ikke afstaa dig til nogen anden som Skyldner. — — Forstaar du det, Gudrun?»

Hun saa haabløst ned for sig. «Er det ikke snarere saadan, at nu har De faaet nok og vil se at komme bort herfra? — og forklarer det saa kønt som muligt, men tænker blot paa at slippe» — —

«Maaske . . . . Jeg er lidt magelig af mig — ogsaa noget forsigtig. Jeg hader at vække Opsigt, og jeg er ret skeptisk overfor Følelser — især mine egne . . . . Den Forklaring er meget rimelig — — men du havde ikke nødig at udfinde den — for det kan alle andre godt besørge.»

Hun brast i jamrende Graad: «Aa, tal ikke saadan til mig!» — «Hvordan skal jeg tale, Gudrun, naar jeg ikke har dig dér, hvor du tror paa mig. Jeg maa have dig dér.»

«Aa, det er jo blot mig selv, jeg ikke tror paa! Jeg har aldrig troet, at jeg kunde binde andre til mig — og naar det saa er Dem — og jeg er bleven saa forkvaklet og forkrammet og for — —» Han lagde Haanden over hendes Læber. — «Det er saa rimeligt, at De nu kan have faaet nok — mer end nok af mig.»

Han sad et Øjeblik med Haanden over sine Øjne. Da han tog den bort, saa hun, hvor bleg han var. «Du gør mig det svært, Gudrun,» sagde

han med Anstrængelse. «Tænk paa, hvad det vil sige, at jeg har Ansvaret for os begge. — Vil du høre paa mig ganske rolig — blot et Øjeblik?»

«Helst meget længere — helst lige til jeg dør.» Hun satte sig paa en Skammel og foldede sine Hænder mod hans Knæ. Han lagde sin ene Haand over dem og saa ned paa hende. . . .

«Den Aften jeg kom, var det straks saa underligt at se dig. Ikke blot, fordi du var saa smuk . . .» — Der tændtes en lille rød Plet i hendes Kinder: «Det er jeg jo slet ikke!» — «Men du saa ud som en lille, forvildet Pige, forputtet mellem lutter voksne, forstandige Mennesker. Jeg fik en ganske rolig Lyst til at gaa bort med dig ved Haanden, som om du havde været min egen lille Søster!»

«Aa, hvorfor gjorde du det ikke!»

«Men Haanden var ikke løs og ledig — den var ligesaa — sindssvagt anbragt som de fleste Menneskers — det pinte mig at se paa — og jeg bestemte at rejse . . . . Men saa var du der og stansede mig . . . . Du var lagt paa min Vej — jeg maatte tage dig op — maatte blive og hjælpe dig lidt — med at faa dine Blyanter spidsede . . . Du var det første Menneske, jeg i lange Tider følte Trang til at beskæftige mig med, til at tage mig af — og du var i en Vilderede. Saa — medens vi sad derude sammen — gik det ganske stille og uafviseligt sikkert op for mig, at vi to hørte hin-

anden til. Den lille Pige — som var min Hemmelighed, som ingen kendte uden jeg — hun voksede op for mine Øjne til den Kvinde, jeg elsker ....»

«Aa, Philip» — hun rakte Hænderne ud imod ham. Han tog dem og lagde dem sammen ind ved sit Hjærte.

«Den Kvinde, som er min, ene og udeleligt.»

«Ja, som er din, og som du aldrig bliver fri for. Philip, du bliver aldrig fri for mig! Jeg kæmper med dig, til jeg har vundet. Jeg slipper ikke! Jeg kæmper for Livet, maa du huske —»

Han slap hendes Hænder. «Jeg kæmper for at værge det, som er mer end mit Liv.» — «For hvad?» — «For at værge dig. Imod — mig selv kanske ... Gudrun, jeg er ikke færdig. Du maa høre mig ud. Naar jeg ikke rejste, skønt jeg saa, hvad der maatte komme, saa ligger det i, at jeg tror, man skal ikke gaa udenom Livet. Du havde ikke heller været tjent med at gaa glip af det.»

«Nej, nej. Men hvad nu? Hvad tænker De da nu?»

«Hvis man var kommet saa vidt i Verden, at det sande Ægteskabs Ret var anerkendt, hvis alle indsaa den — — ja, saa kunde vi to maaske tage det op og leve det.»

«Saa lad os indføre det! Lad os faa hele Verden til at forstaa det!»

«Ja — — lad os det! Du kan begynde med din Mand — jeg for Eks. med din Mor og — Tante Clasen. Naar de indser, at vi har Ret» —

«Nej, nej! Saa kan vi undvære deres Forstaaelse. Det maa vi alligevel — for tror du, der er en af dem, som vilde anse mig for en hæderlig Kvinde, hvis de vidste, at jeg elsker en anden end min Mand? Jeg kan ligesaa gerne gøre Skridtet fuldt ud — og dog naa Lykken — for det egentlige Fald er der alligevel — vilde de sige.»

«Ja, dér maa du undvære deres Forstaaelse. Dér kan kun En afgøre, om du har Ret . . . Men kan du ikke forstaa, at det er ikke nok med Retten, naar Tiden ikke er der til at gøre den gældende? Man maa ikke tage sin lovlige Ejendom med Vold som et Rov — ikke tvinge sit mest berettigede Krav igennem i Utide . . .»

«Aa, det lyder saa koldt altsammen — saa indviklet! Jeg forstaar blot, at jeg maa være hos dig — at vi kan ikke undvære hinanden.»

«Jeg kan godt sige det mer ligetil: vil du løbe bort med mig og gøre mig til en ganske almindelig Forfører og dig selv til» — — «Nej, nej, ikke det, men» — — «Eller søge Skilsmisse fra din Mand, tage fra ham og — aldrig faa hans Samtykke til at gifte dig igen. Det giver han dig ikke — og fra sit Synspunkt vil han have Ret.»

Hun sprang op og tog med varme, dirrende Hænder om hans: «Har du Hjærte i Livet — har du Blod i Aarerne? Du piner mig jo til Døde! Tænker du paa den forsmædelige Trældom, jeg maa leve i?»

Han drog sine Hænder ud af hendes. «Gudrun, dér — dér kan jeg ikke raade dig. Hvad du kunde højne — hvad du turde forandre — det maa du selv kæmpe dig frem til . . .»

«Et kan du da tale om: vort Forhold til hinanden — det er det første, det vigtigste, det bedste af alt — der er intet, som vejer op imod det! Det er vort Hjærte, vort Liv» — —

«Det har jeg aldrig benægtet. Du kan ikke finde det mer end jeg.»

«Bryder vi det, saa bryder vi os selv! Vi begaar Helligbrøde — Helligbrøde for at undgaa en Smule Uret! Det er der ingen Mening i! Naar Valget staar for os mellem de to, saa» — —

«Jeg tænkte, der var et tredie Alternativ.»

«Ja — du mener, at vi kan bevare Troskaben, selv om vi ikke har hinanden — og gaa og vente paa Himlen! Men man kan ikke leve af Luften, saa længe man er i Legemet, og ikke nøjes med Himlen, naar det er Jorden, man vil leve paa Og selv om jeg kunde — for Kvinder kan saadan elske, elske uden at skulle naa — saa kan du ikke — og Forholdet maa være gensidigt! Mændene

har ikke den Natur, de kan ikke — — det er kun os, der kan det — — —»

Han rejste sig. «Det er jo heldigt, Gudrun, for du faar ikke mer end din egen Part at besørge. Min skal jeg nok selv overtage.»

Hun rakte Hænderne ud imod ham: «Aa, gaa ikke, gaa ikke! Jeg bliver saa dødsangst, naar De vil gaa!»

Han saa paa hende — og Blikket var saa skærende hvast, saa skarpt af Smerte, at hun maatte lukke sine Øjne: «Jeg kan ikke mer, Gudrun.»

Hun lod sig glide ned for hans Fødder. «Aa, det er min Skyld — det er min Skyld — saadan er jeg! Men jeg skal nok være stille — ganske, ganske stille, hvis De blot vil høre paa mig et eneste Øjeblik.»

Han satte sig. Bevægelsen var saa træt, at hun kunde ikke taale at se det. «Selv om De har Ret i alt, hvad De siger — jeg skal give Dem Ret i alt — og vi to ikke kan, ikke maa være det for hinanden — — som vi er — saa behøver vi jo ikke at skilles for det. Vi maa ikke skilles. Jeg gaar til Grunde, hvis jeg ikke ser Dem, ikke følger med Deres Arbejder! Vi kan jo have det som før — ganske som før — blot mødes som Venner, slet ikke som andet.»

«Vilde du det, Gudrun? Du!» — «Ja, naar vi

ikke udrydder det, som er bagved — aldrig! — men blot ikke lader det komme frem.»

Han lagde Haanden mod hendes Haar: «Nu vilde det være umuligt.» — «Nej, De skal se! De kender mig ikke rigtig! Jeg skal blot være den lille Pige, som spørger og vil lære af Dem, fordi hun har saadan en stor og klog og god Ven — blot den lille Pige, som ikke er voksen Kvinde — og aldrig skal være det hos Dem — — som De kun kan falde paa at stryge over Haaret en Gang imellem maaske — aldrig andet!»

Han rystede paa Hovedet: «Det er umuligt, Gudrun. Vi to — naar vi er sammen, kan vi ingen Grænse føle, og derfor vil vi ikke kunne holde den — i Længden. Og selv om vi kunde — hvor er den? Kan du sige mig det? . . . Blot jeg stryger dig over Haaret eller holder dine Hænder — det er dog altid den Kærlighed, der tager dig helt . . . Og du — du selv —»

«Nej, for mig er der ingen Grader — naturligvis. Jeg følger helt med — i det allermindste Kærtegn.»

«Der ser du — vi ved det begge . . . Vi maa ikke skabe os en Stilling, som er halvt eller helt ulovlig — og uholdbar alligevel — og utilfredsstillende. Det er overvejet altsammen — og kæmpet igennem — det kan ikke være andet . . . Vær nu dog min Medhjælp, Gudrun, hvis du er det, hvis

du virkelig er det — faa mig ikke fra det, jeg skal — hjælp mig med at vælge det, som er ret.»

Hun rejste sig — og stod ubevægelig foran ham. — —

— «Jeg havde tænkt» — han saa ned — «at tage afsted i Morgen Aften — ved Solnedgang. Kan du komme ned til Broen — jeg tager Baad og ror forbi om ad den — og sige mig — — Men kun hvis du forstaar mig — kun hvis du er stærk — ellers kan jeg ikke — ellers» —

Hun førte Haanden op til sin Pande. «Jeg skal nok forstaa dig, eller — det er ogsaa det samme — jeg skal nok være stærk.»

Han stod op og tog hendes Hænder: «Gudrun, dette — synes du dog ikke, at det er noget at leve paa?»

«Jeg synes snarere —» Stemmen var helt tonløs — «at det er noget at dø paa.»

Saa kyssede han hendes Hænder. Hun følte, hvor hans Læber var kolde . . .

Idet han gik, slog Klokken tolv. Hvad var det, hvad var det dog med Klokken? Der var jo noget, hun skulde passe. Ja — det var, at Brevet til Maja endelig kom med Toget Klokken halv et . . . Aa nej — det skulde jo ikke mer sendes — hun skulde blive — blive — — og lade hele Uvirkeligheden styrte sammen om sig . . .

Hun sank ned ved Sofaen i hjælpeløs, stønnende

Graad. Hun var saa træt, saa træt — havde blot Fornemmelsen af et eneste mat Ønske: at kunne sove, sove — og aldrig vaagne mer — — —

— Da Baronen kom hjem, sagde Stuepigen ham, at Baronessen havde lagt sig for Hovedpine — hun havde været saa søvnløs i den sidste Tid. Han sagde, at saa maatte de rede til ham paa Chaiselongen i hans Stue for den Nat; det var Synd, at hun skulde ligge i Timevis og høre paa hans Snorken.

Den næste Dag havde han lovet sig til stor Herremiddag inde i Byen og tænkte at overnatte derinde; men blev hun ikke bedre, kunde han sende Afbud og komme hjem som sædvanlig. Hun bad ham endelig ikke gøre det; hun fejlede intet — trængte blot til at hvile.

Henad Midnat, da den første Trætheds Bedøvelse havde fortaget sig saa meget, at hun atter kunde forstaa sine egne Tanker og nogenlunde følge dem, stod hun op. Det var umuligt at ligge stille med Tankerne.

Hun stak Fødderne i de smaa Silketøfler, der stod ved Sengen — og begyndte rastløst at gaa op og ned ad Gulvet. Saa lagde hun sig paa Knæ i

Vinduesfordybningen og støttede sine Arme mod Karmen.

Store, rolige Stjærner lyste ned imod hende — ligesom forundrede over al hendes Uro . . .

— Hvad var det, som var gaaet for sig imellem dem i Dag? Var det dog ikke et Nederlag, de havde lidt? Var det ikke at vige? Hun syntes i Morges, da hun skrev det Brev, at hun kunde være fløjet lige ind i Solen . . . Hvorfor havde hun ladet sig stanse midt i Flugten?

De graa Magter i Livet, de snigende, sejge graa Magter, som hun havde hadet fra hun var Barn — det en Gang vedtagne, Snusfornuften, den konventionelle Hæderlighed, Resignationen, og hvad de ellers hed — var det dog ikke dem, der havde faaet Bugt med ham — og gennem ham med hende?

Han mente at vælge det, som var ret. Ja, det forstod hun — men gjorde han det ikke af Svaghed?

Hvad var hendes egen Overbevisning? Det maatte hun komme til Bunds i. Hun havde her kun en — sin Kærlighed.

Den var det levende Punkt i hende, Forbindelsen med Livet. Søgte hun at kvæle den, var hun værre end en Mor, der lagde Haanden over en lille, aandende Barnemund og trykkede til — holdt fast — indtil det blev stille under Haanden . . .

Men kunde den bevares levende, den Følelse, hvis den ikke fik Lov til at folde sig ud i Dagen — i Solen? Og hvorfor maatte den ikke folde sig ud? Den havde Livets Ret som intet, intet andet . . .

Hvad var det egentlig, han havde sagt? Var det ikke mat og vagt og graat altsammen — og havde hun ikke Magt til at omstøde det? At man ikke maatte hævde sin Ret gennem Uret . . .

Men Ret og Uret, det var dog døde, tomme og højst elastiske Begreber — kunde de stanse hende, hvor det gjaldt Livet? — — Nej — hendes levende Liv vejede tusindfold mer end noget Begreb!

Men bagved — bagved Begrebet stod der En, hun ikke kunde gaa udenom.

Vel ikke hendes Barndoms Gud — han, som man bad til, blot Ens Kanarifugl fejlede noget, fordi han endog bekymrede sig om Spurvene, han, som tændte Julestjærnen, at ikke Mennesker skulde dø i Mørke — ham havde hun maaske nu kunnet gaa udenom. Men ham — om hvem en levende Anelse var stegen op i hendes Hjærte gennem denne Kærlighed, hvis Klædnings yderste Søm havde strejfet hende gennem den — ham kunde hun aldrig i Evighed gaa lige stik imod med den. Hun følte, at saa fik den selv et Dødsstød.

Men — var det da ikke saadan, at den Ene,

som aldrig havde bøjet sig for de graa Magter, som netop havde hævdet Kærlighedens guddommelige Ret paatværs af dem alle — at den Ene her var paa hendes Side — at hans Krav til hende faldt sammen med hendes eget Hjærtes? Alle de Ord, der stod om Ægtefællers ubrødelige Samliv — de maatte da gælde de rette, ikke de fejlagtig sammensmedede! . . .

Man skulde forlade Fader og Moder for at følge sin Ægtefælle — skulde hun da ikke meget mere forlade en fremmed Mand?

«Hvad Gud har tilsammenføjet, skal Mennesket ikke adskille.» — Her gik et Menneske og adskilte de to, som Gud havde forenet — i Personlighedernes fulde Sammensmelten, i den Skabelsens Hemmelighed, som man undrende anede — var det ret? Kunde de ikke forstaa det, alle de, som prædikede om Gud, at dette aldrig kunde være hans Vilje — men at det Liv, hun begærede med hvert Slag af sit Hjærte, var netop det, som fra oven var beredt for hende . . .

Hun sprang op og jog frem og tilbage over Gulvet. — — Kunde de da ikke forstaa det!

— Alligevel — alligevel — — hun sank atter ned i Vinduesfordybningen — var hun sikker, aldeles sikker paa, at den oprindelige Bestemmelse med hende, som hun ikke havde spurgt efter, da hun bandt sig — nu kunde opfyldes gennem

Pligtbrud? at Ansvaret for de Handlinger, som egen Daarskab havde ledet En til, uden videre kunde stryges af — at Vejen til Maalet kunde gaa gennem Overtrædelse af den Lov, hvis mindste Tøddel gjaldt til Verdens Ende? Var hun blot sikker paa, at Bibelordene var mente, som hun tog dem?

Hun lod Hovedet synke ned i Vindueskarmen med en Stønnen — det var ved at sprænge alle hendes Tanker! — — Jo, jo — Aanden i Ordene maatte være paa hendes Side, det følte hun — — kun Bogstaven, som ihjelslaar, havde hun imod sig ... Men turde hun ihjelslaa Bogstaven?

— Det kunde være, at den højeste Fordring her var den, han fulgte, at det var stærkere og større at træde tilbage — — aa Gud, aa Gud! — at hun stred imod, fordi hun ikke kunde overvinde sig selv, som han — —

Ja — men det blev først stort, det blev først ret, hvis man da samtidig holdt det Krav, man ikke tvang igennem — den Følelse, man ikke hensynsløst fulgte, levende inde i sit Hjærte. Thi var dette blot Begyndelsen til læmpelig at tilintetgøre den — saa var og blev det Fejghed og Nederlag! — —

Der var jammerlig mange Mennesker, som en Gang havde baaret et bredt og kongeligt Hjærte-Saar — og som nu sad igen med et skævt og

rynket Ar, der drog sin blege Ormelinje, hvor det før blødte varmt og livskraftigt.

De mente vel selv, at de dog bjærgede Livet, da Saaret endelig begyndte at gro sammen — og det var jo netop Livets Forlis!

Skulde det blive Sejr at vige — saa maatte Saaret holdes bredt og blødende, saa maatte man tage den store Døds-Lidelse op paany hver eneste Dag — aldrig lade sig lokke til at hvile fra den — til at glemme den for en Stund — til at prøve en Smule Velvære imellem . . . Straks kunde det begynde at arre inde i Hjærtet . . .

Hun vidste ikke, om han — sig selv uafvidende — haabede, at det vilde gaa saadan — mange af de bedste Mennesker vilde jo kalde dette for det bedste — men hun vidste, at den Følelse, hvis Udfoldelse i Lykke han ikke turde tvinge igennem — og hun, hun maaske dog heller ikke — den skulde faa sin fulde, hele Smertes Udfoldelse inde i hendes Hjærte — næres med Hjærteblodet — som han en Gang havde sagt . . .

Var det saadan nu, at enten maatte hun leve paa dens Bekostning — eller den paa hendes, saa vaklede hun ikke. I den var hendes Liv, hendes egentlige Personlighed . . .

Hun valgte — af frit, af fuldt og helligt Valg — Livet for sin Kærlighed og Døds-Lidelsen for sig selv.

«Jeg dør daglig» — hun vidste, hvad hun gik ind til — det var prøvet af andre før end af hende . . .

Og var det af Svaghed, han havde valgt Adskillelsen — var det en ubevidst Flugt fra Forholdet — saa blev det højnet til Styrke gennem hendes Valg. . . . Mellem dem var Forbindelsen aaben, og de graa Magter kunde aldrig fælde ham, saa længe hun holdt dem Stangen.

Eller — maaske var det Styrke fra ham, som i denne ensomme Nattetime — under store, rolige Stjærner -- havde modnet hende til Valget . . .

Medens hun klædte sig paa den næste Morgen, tænkte hun over, hvor det stod, eller hvem der havde sagt det, at de største, de afgørende Skridt for et Menneske — fra Liv til Død og fra Død til Liv — dem kan man ikke gøre efterhaanden; de maa tages i et Spring.

Da hun kom ned i Dagligstuen, stod hans Maleri derinde. Et Brev var fulgt med til hende.

«Det er til dig, Gudrun. Den Hemmelighed, som ligger skjult derinde, det er den, vi to har sammen, og det der ventes paa, er vor Time. Saadan maa du se paa det — hver Dag. Det er

hverken højt eller indviklet, men ganske ligefrem, at vor Time maa komme, saa vist som vi selv er til. Den Ret, vi to har — til hinanden, maa komme for Dagen en Gang. Hvornaar eller hvordan, jeg ved det ikke — maaske ganske anderledes, end vi kan tænke os det — for os er det Hovedsagen, at vi holder fast.

Jeg ved, at du holder fast, Gudrun! jeg stoler paa dig — uryggeligt. Jeg kommer ikke til dig med Forsikringer om Troskab — du tror jo paa mig, siden du elsker mig . . . Og jeg ved blot, at Forholdet til dig, som jeg ikke har stiftet, ligesaalidt som jeg har skabt mig selv, det er taget ind i min Vilje som en Del — den bedste — af min egen Personlighed. Jeg er din, saalænge jeg er mig selv.

Jeg kom som en, der stod ene i Verden — nu er jeg selvanden, hvor jeg gaar . . . Jeg kom som en fattig Mand, for jeg havde mit Hjærte i Behold — paa en eneste Undtagelse nær havde jeg holdt det borte fra alle andre — nu rejser jeg som den, der er bleven rig, fordi han har anbragt sin Ejendom til Mangfoldiggørelse. Jeg har lagt mit Hjærte i et levende Menneskes Hænder, som aldrig vil slippe det, som vil holde det ind mod sit eget . . . I mit ydre Liv har der været adskilligt, som egentlig har været mig selv uvedkommende, som derfor heller ikke kan angaa dig — og saa-

dan vil det vel tildels blive ved at være — men i mit Hjærte synes jeg nu, at der aldrig er opkommet noget — selv af det, der ikke var godt — som ikke har angaaet dig, som du ikke har haft Del i — og saadan vil det blive, for saadan er det. Dette kan ikke tages fra os.

Jeg ved, at i Øjeblikket kan vi næppe føle det indre Forhold som en Erstatning for et ydre Samliv — vi er jo Mennesker af Kød og Blod — men jeg ved ogsaa, at vi dog aldrig vilde bytte det ene mod det andet.

Græd ikke i Aften, naar du kommer! Det er saadan en Barnegraad . . . Man kan ikke udholde at se den — maa have den stanset, hvad det saa skal koste! Jeg siger dig, hvad Magt du har over mig, naar du græder, for at du ikke skal bruge den. Kom stærk og rolig — saadan behøver jeg dig — ellers kan jeg ikke det, jeg skal.

Husker du, da du sagde, at Mænd ikke kan skrive Breve — selv de kloge af dem. Jeg kan det ikke til dig. Hvordan kan man skrive til den, hvem man helst hver Gang vilde sige alt — og hvem man intet behøver at sige . . .

Blot et Ord vil jeg give dig, inden jeg rejser. Det er ikke nogen Henvisning til Himlen — jeg ved, at det er Jorden, vi to kræver med hinanden — den Jord, som vi maa have Ret til, fordi vi føler, at vi har faaet Magt til at fylde den. Jeg

giver dig et Ord, som ikke er af mig selv, men som jeg tror paa: «De Sagtmodige skulle arve Jorden.» Tag det, som det staar — og kan det vokse for dig og blive større og uendelig højere — saameget desbedre! Tag det blot nu, som det staar!

Jeg slutter ikke. Mellem os er det Begyndelse, Gudrun, kun Begyndelse — det slutter aldrig.

Jeg er din
Philip.

— Medens hun læste Brevet, var der et Par Linjer, som blev ved at dukke op i hendes Tanke, og som hun ikke vilde huske paa, men som kom igen, til hun mod sin Vilje havde gaaet dem igennem:

«Den rinder vel nok, den Dag som er vor,
men da er vi længst under Mulde.»

Saa satte hun sig til at skrive et Brev, som han skulde have med om Aftenen, naar han tog bort:

«Du kan nok føle, at jeg er med, ikke sandt? Jeg sidder her og taler med dig, og naar jeg tier, er det fordi du holder endnu mer af det — ikke fordi jeg er borte. Jeg er borte herfra, men aldrig fra dig.

Det er ikke dig, som er bleven rig, Philip, det er mig. Det Hul, jeg syntes, at jeg gik med indeni mig, og som du sagde, at Livet skulde fylde, nu er det fyldt, jeg kan føle det. Ved du, hvordan? Det gør saa ondt, saa ondt — saa ondt derindefra . . . Men Livet kommer jo ofte blot som Lidelse, naar det rører sig som et Barn under en Kvindes Hjærte — saa er det ikke underligt, at det kan føles saadan, naar det er et Menneske, der rører sig i selve Hjærtet. Men «naar Barnet er født, kommer man ikke mer den Trængsel ihu.» Den lille Pige, jeg har derinde, som er din — naar hun en Dag vil kunne leve sig helt ud i Virkeligheden — da kan der blive Glæde, «fordi et Menneske er kommet til Verden.» Og selv nu, hvor Glæden er saa langt borte — Livet er der, og det er mer, uendelig mer . . .

Philip, du kan ikke stole nok paa mig. Du kan aldrig have saa megen Tillid, som jeg har Kærlighed til . . .

Dit Hjærte — jeg holder det ikke blot i Hænderne, jeg lægger det ikke blot mod mit Hjærte, men helt inderst ind i det. Jeg dør vel nok af det en Gang — saa meget Liv kan man dog ikke bære — men du bliver som Kæmpen i Æventyret, hvem ingen kunde fælde, inden de fik fat paa hans Hjærte, som laa i en dyb Brønd. Dit er

meget bedre forvaret; den Brønd er langt dybere — dér faar ingen fat paa det!

Ved du, hvad jeg nu husker, at der ogsaa staar? At der kommer «en ny Himmel og en ny Jord.» Der kommer ikke blot Himmel efter dette Liv — som det saa tidt prædikes — der bliver ogsaa Jord. Tror du ikke, at det er for dem, som ikke fik Jorden hernede? — og som ikke kan glemme, at de kunde have fyldt den? Den Ævne at give Liv — til hinanden først, saa til andre med hinanden — — man kan ikke komme over at have haft den — og ikke benyttet den . . . Derfor kommer den nye Jord — den, du spillede om for os i Søndags, den med det hellige Ægteskab den «paa hvilken Retfærdighed bor», den retfærdige Ordning, at de, som hører sammen, er sammen . . .

Vil du huske, at hvad du er eller ikke er, hvad du bliver eller ikke — — du er elsket, du er elsket, saa længe jeg er.

Din Gudrun.

Det havde været en straalende varm og stille Dag; mod Solnedgang blev det taaget ved Søen. De hvide Slør begyndte læmpelig at svøbe

først et enkelt, skælvende Lag om den store, alvorlige Skov, der højnede sig som en Aasryg, saa flere og flere, medens den veg længer og længer bort — indtil den laa derovre som et dybt blaanende Skyggerids. Saa gled de hvide Slør lidt ud over Søen som Elverpiger — fandt den glasblanke Flade glat og behagelig at træde paa og listede sig lidt videre endnu . . .

Oppe over Taagens klare, bølgende Folder stod Solen som en rødglødende Skive uden Straaler og brændte en Søjle af flammende Ildringe henover Søens Flade . . .

Da hun gik ned ad den bratte Skrænt mod det lille Landgangsbræt, skjult under Træernes lange Slæb, saa hun ham staa dernede ved Baaden — som mod «et Glarhav blandet med Ild». Var det ikke saadan der stod?

Han rakte Haanden op imod hende og hjalp hende ned. «Bendemir, er det i Indien eller i Persien?» spurgte han sagte og holdt hendes Haand mod sit Bryst. — Hun rystede paa Hovedet. «Nej,» sagde hun, «nu ved jeg nok, hvor vi er.»

Han stod og saa paa hende. «Det gaar lige ind i dine Øjne, Ildhavet. Men» — han rørte hende let med en Finger under Øjnene — «der er kommet saadan en mørk Rand.»

«Det er maaske Taarerne,» sagde hun. «De har vel brændt den, for de kommer ikke videre.»

De gik nogle Skridt henad Bredden — og satte sig paa det Sted, hvor Elletræet svajer sin slanke Stamme langt ud over Vandet og hælder Kronen saa dybt ned, at hver mindste rislende Bølge vugger dens yderste grønne Blade.

Ude over Søen strøg en Maage i store, rastløse Ringe og skar hvert Øjeblik paa Hovedet ned mod det glødende Vandspejl — for i næste Nu at dukke op igen, medens der stod et plaskende Sprøjt som af Ildgnister omkring dens lyse Fjer . . . .

De fulgte den begge med Øjnene. Det var Hvile for et Øjeblik at kunne stanse ved noget ganske uvedkommende, og der var en unævnelig Fryd ved at kunne gøre det sammen . . . Den Maage, den Maage — — kunde den dog have kredset der foran dem lige til Dommedag!

Men de havde jo ikke Tid — ikke Tid en Gang til at følge den til Ende paa denne Aftens korte Flugt . . .

«Billedet,» sagde hun, «Billedet — Tak! — — Har jeg slet ikke noget, som du kunde bryde dig om?» hun holdt inde — «at tage med, mener jeg . . .»

Hun stansede igen. Vandet skvulpede ind mod Baaden dernede med smaa brudte Ringe af Ildsøjlen . . . .

«Jeg tænkte — mit Haar — om du vilde have

det hele, eller blot noget af det — — ja, ikke fordi» — —

«Nej, nej —» han drog en lille Lok frem bag hendes Øre, bøjede sig ned og kyssede den, «afklippet Haar — det er, som om det kom fra en afdød. Og dit Haar er saa levende — det skifter Udtryk sammen med dit Ansigt, ved du nok. Jeg vil kun have det levende imellem mine Hænder. — — Jeg tager dit Billed med . . . De to andre, den overfladiske Kone og den grønne Havfrue, har jeg brændt.» —

«Ja, det er godt, at de er ude af Livet!»

«De to var ikke gode nok,» vedblev han. «Den lille Pige i den hvide Kjole — hun er meget for god til alle de andre — hun følger med mig.»

«Ja, det gør hun.» De sad stille en Stund.

— «Og Brevet, Brevet,» sagde hun pludselig. «Aa, jeg faar ikke alting sagt! Der var saa meget, jeg skulde tale om. — Naar vil du — naar skal du afsted?» — «Inden det bliver mørkere, tænker jeg.» — «Ja, endelig,» sagde hun hurtig. «Du maa ikke være for sent paa Vandet . . . Lad mig blot huske mig om — — bagefter kommer det nok!»

«Saa skriv det,» sagde han. «Du skal høre fra mig for at vide, hvor jeg findes i Verden.»

«Tak, aa Tak! — Og det er sandt — hvis De nogensinde bliver syg — ikke meget en Gang,

blot lidt — saa maa De straks sende Bud — det vil jeg have Løfte om — saa kommer jeg. Det vil de andre godt kunne forstaa — de vilde ikke selv, at De skulde være syg og alene. Det vil jeg have Deres Ord paa.» — Han rakte hende Haanden. Hun beholdt den mellem begge sine.

«Gudrun» — han tøvede lidt — «det maa du sige mig nu: havde det været bedre, vilde du dog heller, at jeg ikke var kommen — eller var rejst igen samme Aften? Jeg faar ikke Ro for det Spørgsmaal.»

Hun sad og saa ned mod hans Haand: «Vilde jeg heller have, at du ikke var født — det kan du ligesaa gerne spørge mig om! Du kunde vel ikke andet end komme . . . Man skal jo mødes med sit Liv.»

Han strøg hende over Haaret: «Tak — Tak . . . Ved du — dette, jeg tror, at det vil føre dig langt udover mig — —»

«Lad mig ikke glemme det — jeg har et Brev med til dig . . . Dér siger jeg dig ogsaa — — ja, ikke noget nyt, blot det du ved, for at du skal huske paa det.»

Idet han tog Brevet, holdt han det mod hendes Læber, før han gemte det . . .

— Saa brød han sammen — med et Slag og modstandsløst — —

«Gudrun, Gudrun — Gudrun!» — — Han laa

paa Knæ foran hende — — hans Hænder greb fat om hende — — hans Hoved faldt ned i hendes Skød, som blev brændende vaadt af hans Taarer...

Nu — nu havde hun ham! . . .

Det var ikke blot Edens glødende Dejlighed, som var om dem — den gamle, glødende Fristelse fra Eden skød op i hende som en vild Glædes-Mulighed. — — Manden dér, som i det ene Nu intet kunde ville uden hende — hende — — hvis hun nu blot sank ned imod ham med al den Graad, som sved om hendes Hjærte, om hendes Øjne, hvis hun lod sig glide ud i det, som drog hende selv — sugende, svimlende, overmægtigt — — saa rejste han ikke — saa blev han — saa blev han hos hende — saa — saa — — —

— Et Øjeblik efter havde hun løftet hans Hoved læmpelig op i kolde, skælvende Hænder — og talte til ham uden en Taare, med det eneste, der kan berolige den store Lidenskab, med den Ømhed, der gaar langt dybere ind — og griber fat om det bedste, det mest stille i et Menneske . . .

«Det skal du høre før du rejser — — det er ikke alene dig, som har kendt mig . . . Jeg kender dig — jeg kender ogsaa dig — ikke blot, hvor du er klog og overlegen — meget længere ind — jeg kender dig, hvor du er hjælpeløs» . . .

Han lagde Ansigtet tættere ind imod hende og lukkede Øjnene. «Jeg kender dig, hvor du er

som en stakkels, hjemløs Dreng — ikke sandt? som ikke er stærk og stor, men forsagt og usikker — lidt brudt maaske — og som længes efter Støtte — og saa megen Kærlighed . . . .»

Solen var ved at synke ned bag Skovens blaa Skyggerand; dens Genskin laa endnu luende henad Vandfladen — og fra den modsatte Bred begyndte Aftenklokken at ringe over imod dem . . .

«Han har aldrig turdet vise sit rigtige Ansigt, den Dreng — fordi Mennesker tager saa haardt og forstaar saa lidt — saa har han skjult sig. Alt det ligegyldige og afvisende, det var kun et Dække, som skulde holde andre i Afstand — men han har siddet bagved det og længtes efter, at En skulde komme og finde ham frem. Nu er han funden. Du skal huske det, at du er funden — og kendt som den du er — og — — og elsket — — elsket!» . . . .

Han slog Armene om hendes Hals og holdt hendes Ansigt ind imod sit: «Gud velsigne dig — Gud velsigne dig» — — —

— Bedeslagene sang gennem Luften — tre hellige Gange tre . . . Solen gled dybere og dybere ned bag Skovens Taagebanke. Nu flammede dens sidste Gnist paa Himlen og i Vandet som en blodig rød Stjærne — saa slukkedes den begge Steder — —

Han stod op og gik med hende ved Haanden

ned mod Broen. — — «Ikke fra hinanden, men mod hinanden,» sagde han.

Han stod i Baaden med blottet Hoved — hun stod paa Brættet, og han holdt endnu hendes Haand. «Tal til mig,» bad han.

Hun forsøgte det — kunde ikke . . . .

Han lagde hendes Haand mod sin Pande, mod sine Læber: «Tal til mig.»

«Mit Liv — mit Hjærte» — det lød af ingenting — ingenting. . . .

Da han greb Aarerne, brast Angsten frem hos hende . . . . Hvad skulde hun gøre — aa Gud, hvad skulde hun gøre! man kunde da ikke saadan lade Livet glide fra sig! . . . . Det kunde dog ingen forlange i Himlen eller paa Jorden — —

Hun strakte Hænderne ud. «Ikke endnu — aa, ikke endnu! Der var meget mere, du skulde høre — — jeg har ikke faaet sagt det — ikke nær faaet sagt det, jeg vilde. — — Jeg maa have lidt mere Tid! — — Og i Morgen — sig mig dog, hvad jeg skal gøre i Morgen! — — Lad mig holde din Haand endnu en Gang . . . . Det er sandt — det er sandt — dine Øjne — — maa jeg kysse dem, naar du holder dem nedslaaede? . . . Jeg har elsket dem saadan» — — —

Han rakte sit Ansigt over imod hende — det var hvidt som hendes. «Philip, Philip — jeg elsker

dig! — — Aa, sig mit Navn — blot en eneste Gang endnu» — — —

— Hun knælede yderst paa Landgangsbrættet, medens Baaden gled ud — — «Gudrun — Gudrun» — -- og Blikket — Blikket kaldte hende ved Navn helt ind i Hjærtet . . . . .

Vandet skød sine blanke Ringe ind imellem dem — større og videre. . . . . Endnu — endnu kunde hun høre ham kalde hende ved Navn — — —

Endnu — endnu kunde hun skelne hans Hænder — — hans Ansigt — hans Ansigt især. Saa viskedes det ud lidt efter lidt — — —

Baaden gled ind i Taagen og blev borte som en mørk Skygge . . . .

Var det hendes Navn endnu en Gang? — — —

— Vandet skvulpede mod Brættet, og Maagen derude gav et Skrig fra sig, idet den plaskede ned . . . . .

Sommeren var ved at dø, men den døde i et Smil . . .

Gyldengule Lindetræer og kobberrøde Bøge hældede sig ud over de store Plæner og ned mod Søen, ligesom tyngede af deres egen Rigdom og begyndte at drysse den ned, Blad for Blad, medens de sagte rystede paa deres Hoveder — i stilfærdige Betragtninger over alt det, der gaar igen, som det kom . . .

Udover Plænernes efteraarsfugtige Grønhed, rustrøde Lyng-Rester og hvide Spind af «flyvende Sommer» laa de gule og brune Blade — ned over den staalglatte Vandflade dalede de svirrende, et efter et, og i Gangene drog de et tykt og skinnende Tæppe, der raslede om Ens Fødder — som et underligt ensformigt Omkvæd til hvert af Ens Skridt . . . .

Solen var ved at gaa ned. Dens sidste Straaler spillede aftenrøde henover Trækronernes Metalglans.

Der gik to Mennesker ned imod Søen.

«Vort Eden, Holger! Kan man dog tænke sig, at vi skal sige Farvel til det!»

«Ja, det plejer jo at være en Ejendommelighed ved Edens Have, at man skal ud af den. Lad os være glade ved, at det sker paa en pæn Maade — for et bedre Kald, ovenikøbet i Hovedstaden.»

«Eden er der ikke noget der kan opveje, Holger. Jeg vil før se at tage hele Haven med mig — ligesom alle de Aar, der er gaaede herude. Jeg synes, vi har dem endnu — i hinanden. — Skal vi ikke stanse her, ved vor egen Bænk?»

«Jeg tænkte, vi skulde ned til Søen.» — «Javist, jeg mener blot et Øjeblik .... Holger, husker du fra vor Bryllupsaften?» — «Ikke det mindste.» «Aa, du gør dig saa ækel! Tænk dig nu lidt tilbage!»

«Kæreste lille Fugl — det behøver jeg virkelig ikke. Aftenen er ligesaa smuk — blot paa lidt anden Maade. Og her sidder en, der er fuldt saa sød som den Dag — og som man ikke en Gang behøver at gaa og være forelsket i. Det er altid en Anstrængelse mindre.»

«Nej Holger dog! — Jeg vilde blot sige, at alt hvad jeg den Gang tænkte mig af Lykke — det er kommet — nok lidt anderledes, men langt bedre, synes jeg. Og saa inderlig som vi to er blevne knyttede til hinanden gennem hver Dag — det kunde vi dog ikke en Gang forestille os! — Du havde egentlig langt flere Fejl, end jeg troede» —

Tak skal du have!»

«Men er det ikke dejligt at føle, at Fejlene skiller ikke fra hinanden. Jeg havde nær sagt — de binder snarere sammen, fordi det bliver en Del af Opgaven at hjælpe hinanden af med dem. — Og jeg har lært saa meget godt af dig. Du gør aldrig noget Numer ud af dig selv eller af nogen af dine Handlinger —»

«Kæreste Ven, de egner sig virkelig heller ikke til det.»

«Det bedste du gør — det er, som om det var den allernaturligste Ting af Verden. Du betragter aldrig dig selv — og det havde jeg lidt Tendens til. Du ved ikke, hvad for en Støtte jeg har haft i dig! . . . Har du haft Skuffelser af mig, synes du?»

«Masser!» — «Holger, svar nu alvorligt!»

«Synes du ikke, det er alvorligt nok — for mig idetmindste! Men Skuffelserne skal jo til, lille Ven, man opdrages ved dem — og jeg har maaske dog haft adskillig flere Glæder. Jeg finder vort Ægteskab saa godt, at det aldeles ikke behøver at tales om, det er min Mening. Det egner sig allerbedst til at leves videre.»

Hun rakte sit Ansigt imod ham. «Kys mig,» sagde hun. «Men synes du ikke, det egner sig til at takke for?» — «Jo, lille Fugl — men det kan man jo slet ikke blive færdig med, som Morfar sagde.»

De rejste sig og gik videre ned mod Søen.

«Men ved du, hvad der faldt sørgeligt ud? Min Prædiken Ægteskab.»

«Ja, hvad sagde jeg!» —

«Jeg tror ikke, der er et eneste Par herude, som har faaet et andet Syn paa det, fordi jeg har gaaet og talt om det. Men jeg tror, at jeg har grebet det fejl an.» — «Ja, naturligvis!» — «Hvorfor? om jeg maa spørge.»

«For det første, fordi det er meget sjældent, at Kvinder griber noget rigtig an. For det andet, fordi Ægteskabernes Forbedring kun kan komme paa en Maade: gennem de Menneskers Forbedring, som skal leve med hinanden. Derfor arbejder vi Præster indirekte, men adskillig sikrere paa det. For det, der skal prædikes — i dette Tilfælde som i de fleste andre — det er Kristendom. Trænger den ind i Hjærterne, saa skal Ægteskaberne nok blive bedre — uden at der spildes for mange Taler paa dem.»

«Ja, det var dog vist ikke afvejen, om I af og til lod falde et Ord om dem — mer end paa den anden Søndag efter Helligtrekonger, hvor I hvert Aar siger saa temmelig det samme! — Nej, det forkerte var, at jeg tænkte der kunde prædikes for de gifte, saa det hjalp. Men et daarligt Ægteskab kan dog ikke blive til et godt. «Kan man sanke Vindruer af Tidsler?» staar der

jo ogsaa! Det kan blive mer taaleligt, der kan komme mer Enighed mellem de to, men ikke mer Enhed — for er Grunden skæv, bliver Taarnet dog aldrig lige.»

«Hør, hvis du da nu vil prædike, at de daarlige Ægteskaber bør opløses, som jeg mærker det bærer hen imod — saa maa vi lade os skille, for det kan jeg ikke være bekendt af min Kone.»

«Nej, det er jo det, de andre vil — og dermed bliver ikke Tingen bedre. Det kan kristne Mennesker aldrig gaa ind paa. Det, der skal opnaas, er ikke, at de maadelige Ægteskaber brydes, men at de ikke indgaas. Derfor skal der tales til de unge — tidt og alvorligt — om den eneste rigtige Maade at gifte sig paa.»

«Naa, det er det, du vil begynde paa! Ja, saa tør jeg nok love dig mindst ligesaa heldigt Resultat, som af dine første Bestræbelser! For — at faa Mennesker fra at gifte sig -- i Vanvid, det er endnu mer haabløst end at faa dem til at flikke lidt paa deres Ægteskabs Mangler!»

«Men dèr er det netop, at der skal tages fat» — hun fik varme, røde Kinder. «Det kan ikke nytte, I vil slaa det hen — som I elsker! Det skal siges til de unge, at det er Livet om at gøre, ikke at de bliver gift — som Pigebørn idetmindste er ret tilbøjelige til at tro — men at de bliver det med den rette. Man skal lære dem at tro

paa, at den ene er til, som helt kan forenes med dem — og den ene skal de søge — og vente paa.»

«Du bliver jo ganske Lindblad'sk paa en Gang. Og I var dog aldrig rigtig enige, saavidt jeg husker.»

«Nej, jeg vil endnu have Ægteskaberne indgaaede i Guds Hus. Men nu kan jeg nok forstaa, at det nytter ikke, om de indgaas for Gud, hvis de ikke ogsaa er udgaaede fra ham. For — hinandens Mage kan man dog ikke blive ved at have staaet for Alteret sammen.»

«Nej, Kære — det har du da altid vidst, at den gensidige Tilbøjelighed, det personlige Valg maa gaa forud og er det egentlige.»

«Ja, eller — man kunde før sige — — jeg har tænkt saadan over det i den sidste Tid . . . . Og forleden fandt jeg i en ældgammel Bønnebog hos Marie Kone en Bøn, som slog mig. Du ved, der staar Bønner for alle Tilfælde i Livet, og der var ogsaa en for ugifte Mennesker, som er forelskede — ja, det lyder naivt, naturligvis! Den var omtrent saaledes: «Hvis den Mand eller Kvinde, som mit Hjærte nu drages hen imod, er min rette, fra Evighed beskikkede Mage, Herre, da bøj vore Hjærter mod hinanden — stærkere, dybere, inderligere! Men er det ikke saa — da vend vore Hjærter igen fra hinanden, at ikke den Forening skal fuldbyrdes, hvori ingen Enhed kan blive.» — — Ja, det var ikke helt de Ord, men

næsten. Og den er ikke blot from, men det er egentlig en meget fornuftig Bøn.»

«Ja vist er den from og fornuftig, lille Ven,» sagde han og tog hende under Hagen. «Faa nu blot Mennesker til at bede den — og ikke handle stik imod den med det samme.»

«Ja, der er da tre smaa Mennesker, jeg en Gang kan lære den, og maaske —»

«Maaske der kan komme flere — ja, selvfølgelig» — han slog Armen om hendes Liv.

«Aa, du!» — hun lo lidt og lagde Hovedet mod hans Skulder. «Nej, jeg mente — maaske jeg dog kan faa andre til at forstaa den.»

De stod ude paa Broen og saa Bladene falde som gyldne Stænk ned mod et funklende Vand.

«Hvor dejligt den dog genspejler Solnedgangen, Søen,» sagde hun.

«Ja — kan du se, at den ligner en stor Appelsinskal?»

«Du har altid saa smagfulde Billeder, min Elskede! — Husker du den Aften, vi stod her i den underlige Taage og saa Lindblad komme i Baaden? Vi har dog haft megen Glæde af ham i Sommer. Hvor mon han nu er?»

— — — Vandet skvulpede sagte ind imod Bropælene — en lille Vildand, som svømmede sort og urolig derude, dukkede ned og kom frem noget længere ude som en mørk Prik . . . . .

«Ja,» sagde Kapellanen pludselig alvorlig, «hvor mon han er! Det saa jo næsten ud, som om han vilde have slaaet sig til Ro herhjemme, men saa —»

«Men saa?» — «Ja, saa rejste han jo — ganske som det ligner ham.»

«Ja, det var underligt — saa underligt, da jeg kom hjem fra Mor, at høre, at nu var han borte!»

«Paa Gudrun har det da haft en gavnlig Indflydelse, at hun sad saa meget sammen med ham. Hun er bleven adskillig roligere af Væsen — og det er saamæn heldigt.»

«Ja — maaske — hvis —»

«Hvad mener du?»

«Ja, jeg har selv tænkt, at det var godt og haabet, at det kom af, at — — nu ved jeg dog ikke rigtig! Ro — den kan jo komme paa to Maader — enten gennem Glæde, stor Glæde — eller gennem Sorg. Lille Gudrun — hun er dog bleg og har saa mørke Ringe under Øjnene . . . Og ved du hvad jeg undertiden synes? Jeg har jo altid været anset for den frommeste af os to» — —

«Naa ja — som den enøjede i Forhold til den blinde.»

«Nu kunde jeg egentlig tænke mig, at Gudrun naaede meget videre end jeg.»

«Der er vist langt frem endnu, lille Ven! Men det kan godt være, at hun staar ved et Gennembrud. Naar man er saa religiøst opdragen som I,

kan man længe slide paa det tillærte; men der kommer en Dag, hvor man mærker, at det ikke kan bære. Saa stryger man det helt af — eller man tilegner sig det gennem personlig Tro. For dig kom den Udvikling ganske læmpeligt» — —

«Gennem mit Ægteskab, Holger. Bag det gik Døren op for mig.»

«Ja, hvorfor ikke! Forholdet til et Menneske, man elsker, er en meget rimelig Indledning til — det største Forhold. For Gudrun kom det nu ikke paa den Maade — hvad siger du?»

«Ikke noget.»

«Hun har været gift i syv Aar, uden at man har mærket nogen aandelig Fremgang hos hende. Nu tænker jeg mig, at Morfars Død har bragt det store Spørgsmaal ind paa Livet af hende — og at det kan bevirke et Omslag. Jeg har selv lagt Mærke til det, men ikke villet røre ved det endnu. Det skal man være varsom med — og foreløbig ved man jo ikke, hvor det bærer hen.»

«Naar blot» —

«Naar blot hun maa naa en sund og harmonisk Udvikling — ja.»

«Nej, jeg mente — blot hun maa have Kræfter til at staa det igennem!»

«Aa hvad — man dør da ikke af at faa sit aandelige Syn en Smule klaret! Naa, stærk har hun jo ikke været i de sidste Aar. Men ellers

har hun da sine gode Dage — en Mand, som ikke lægger et Halmstraa i Vejen for hende. — — — Saa — nu dukker Vildanden igen — og bliver nok borte med det samme.»

Han stak sin Arm ind under hendes: «Og nu maa vi se at finde hjemad.»

Hun stod endnu og saa ud over Søen. «Der er ogsaa det ved de fejle Ægteskaber» — —

«Lille Fugl, er du ikke kommen fra dem endnu!»

«At foruden al den Skade, de anretter mellem de to, som skal gaa sammen og dog ikke kan blive et — — saa – og det er næsten det værste ved dem — saa forhindrer de det rette Ægteskab. Det er Synd — det er blodig Synd, hver Gang det sker!» . . .

Lidt efter gik de. — —

De gule Blade svirrede ned mod Vandfladen, et efter et, og blev liggende dér — som spredte Gnister af den nedgaaende Sols flammende Baal. — —

Høst, Høst — — gennem hele Parken er det som om store Portfløje blev smækkede i for den glade Sommerverden. Den rykkes langt bort igen,

den Have udi Eden mod Øst — til Ganges eller Ararat . . . .

Det bliver borte som en Drøm, Stedet med de mangehaande Træer, lystelige at se til, de store solbadede Plæner, som skjulte Kilder holdt friske, og hvor Tusinder af smaa hvide Blomster-Jomfruer var stillede op som til Dans — —

Stedet med Hybenrosernes duftende Drys af Blade fra hvert et Gærde, med Skovens grønligmørke Elskovs-Skjul, hvor Hemmeligheden laa gemt, hvor Skovduerne aldrig blev færdige med at kurre eller Fuglene med at trille — —

Stedet med den skinnende blaa Dag og de svale, hvide Nætters Spejling i den blanke Sø — — Stedet, vi alle gaar med et Minde om — som for hver har sine egne, bestemte Kendemærker, men hvis Herlighed kan sammenfattes i det ene: Stedet, hvor Livet var . . . .

Og Mennesker drives ud — i den vinterøde Verden udenfor de drønende Portfløje, den Verden med Torne og Tidsler strittende langs alle Veje og skarpe Stubbe at træde paa over hver en Mark — med hæse Kragers Vingebask over den mørke Pløjejord, med Kummer «meget mangfoldiggjort» slæbende sig efter En i hvert et mødigt Fjed — med Dødens ramme Alvor, de stirrende Øjenhulers sorte Tomhed, hvor man vender sig . . . .

Tilsidst Lagenet — det hvide Lagen, der drager sine kolde, stive Folder over det hele . . . . .

I lange, isnende klare Nætter staar de store Træer og ryster stilfærdig susende paa deres Benrad-Kroner i tungsindige Betragtninger over alt det, der gik, som det kom — gik, som det kom — — —

Eller — mer maaske over det, der havde alle Livs-Kræfter i sig, alle Livs-Forjættelser over sig, men ikke kom til at sætte sin Blomst og bære sin livstunge Frugt — over alt det, som er, som virkelig er — og ikke maa være . . .

Men paa hver af de sorte Grene sidder Knop ved Knop i sit stramme Svøb, under Jordens hvide Liglagen banker et Hjærteslag af talløse smaa, spiredygtige Frø . . . De ved — eller de ved netop ikke, de oplever det blot — at det, som er, som virkelig er — det faar sin Tid en Gang . . .

De store Porte maa aabne sig for det skjulte Hjærteslags levende Banken, om Fløjene var aldrig saa rustne, Livets Sted maa lade sig op en Gang for det, som er — fordi det, som er, har Livets Ret.

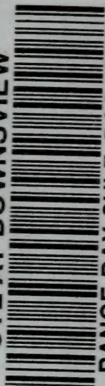
Og Livets Ret er den stærkeste — den har Sejren inde . . .

PLEASE DO NOT REMOVE
CARDS OR SLIPS FROM THIS POCKET

UNIVERSITY OF TORONTO LIBRARY

BRIEF
PTB
0041258

UTL AT DOWNSVIEW
D RANGE BAY SHLF POS ITEM C
39 09 08 07 04 015 5